90 de zile – Manuela Ionescu

Casa de Editură Viaţă şi Sănătate
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României IONESCU, MANUELA
90 de zile - Manuela Ionescu. - Bucureşti: Casa de Editură Viaţă şi Sănătate, 2011
ISBN 978-973-101-427-2
821.135.1-94
Corectură: Lavinia Goran Tehnoredactare: Irina Toncu

LuiB.

Motto: ***Dacă iubeşti o floare care locuieşte pe o stea, Nu ezita să admiri noaptea cerul, (să ştii că) Toate stelele sunt pline de flori...***

(Antoine de Saint-Exupery)

90 de zile

I

PL

carea

Maşina goneşte cu 120 km pe oră. Am comprimat un „pachet de *viaţă"* într-o valiză şi iată-mă în drum spre Elveţia. Soarele e spre apus. Suntem undeva în Ungaria, între Szeged şi Budapesta. Loganul combi e plin. Peisajul se derulează cu repeziciune prin faţa ochilor mei. Copacii de pe margine par torţe întunecoase, stinse, contrastând cu perdeaua roşie-portocalie a cerului în amurg.

încerc să pun cap la cap evenimentele ultimelor săptămâni, cu programul încărcat de la serviciu, cu accidentul de maşină care a precipitat plecarea mea. Aveam programată cândva o ieşire în Germania, pentru a suplimenta bugetul familiei, dar manevra bruscă a bărbatului din microbuzul care venea din faţă a răsucit la fel de brusc filele agendei mele. Maşina noastră, la care mai aveam trei rate de plătit, era distrusă. Mi-am făcut deci bagajele pentru a merge să îngrijesc o bătrână aflată într-un scaun cu rotile, undeva, în Germania, dar, cu două zile înainte de plecare, filele agendei mele s-au răsucit din nou. Plecam în Elveţia să îngrijesc un domn foarte bolnav.

Mă gândesc la Iosif. Dus ca rob spre Egipt. Vândut. Flămând. Legat la mâini şi la picioare. însetat. Cu lacrimile neuscate pe obraz. De ce nu a putut ajunge în Egipt pe o cale mai uşoară? De ce robia? De ce vândut de propriii fraţi? De ce lipsit de îmbrăţişarea de rămas-bun a tatălui său iubit? De ce nu altfel, fără detaliile acestea dureroase?...

Privesc şoseaua. O bandă cenuşie, îngustată la orizont, cu soarele ca un glob suspendat deasupra ei. Peste o clipă, acesta a dispărut, rămânând în urmă cerul asemenea unui voal incandescent.

rr/anueia

foneicu.

Scumpa mea, feţişoara ta tristă, dar care se încăpăţâna să nu plângă, mi-a frânt inima şi mi s-a imprimat pe retină. Silueta ta, rămânând în urmă... Mi-ai promis că nu-mi vei îngreuna despărţirea cu lacrimi şi ai rămas curajoasă lângă promisiune. Plec, dar pentru tine e prima zi din cele 90, în care va trebui să dovedeşti că eşti responsabilă. Responsabilă cu viaţa ta, cu timpul tău.

După ce pleci din staţie, gândeşte-te că e doar marţi. Ai aproape toată săptămâna în faţă. Mergi la bibliotecă. Ştii că ultima oară am descoperit acolo câteva albume fantastice. Stai şi cercetează în sala de studiu despre cât de frumoasă e planeta noastră. Admiră fotografiile de pe filele lor lucioase: ele reprezintă locuri uimitoare. *Sunt atâtea lucruri interesante care aşteaptă curiozitatea noastră pentru a fi descoperite!* Acumulează informaţii despre New

York, oraşul visurilor tale (de acum, căci ele se vor mai schimba...). în niciun caz, nu fi tristă. Eşti tânără şi viaţa poate fi frumoasă. Nu sta la calculator ca să-ţi îneci tristeţea. Mai bine ieşi cu o prietenă să mâncaţi o plăcintă cu vişine, după aceea fă un tur cu bicicleta. Sun-o pe Orna la telefon, dar, te rog, foloseşte în mod cumpătat acest „instrument!"
Seara, studiază un pictor, viaţa şi opera lui, din revistele *Art Gallery.* Cunoscând viaţa unui om, înţelegi mai bine ceea ce a creat, ce lasă, de fapt, în urmă. Continuă să citeşti din cartea pe care ai început-o - *Vin ploile* de Louis Bromfield. E o frescă a societăţii coloniale din India secolului trecut. Mi-ai spus că-ţi place felul în care autorul descrie implicaţiile pe care musonul le aduce în viaţa oamenilor din această ţară uimitoare.
Totuşi nu sta până târziu. Nu uita rugăciunea. Spală-te pe dinţi şi respiră de câteva ori în faţa geamului deschis. Pune apoi capul pe pernă şi lasă-te cuprinsă de răcoarea şi prospeţimea cearşafului. Eşti acasă, înconjurată de lucruri familiare, asta face atât de mult. Te iubesc! Noapte bună, draga mea!

90 de

UACL a z-

„re aripile timpului, zboară triiteţea de la (cd.a SrontaineJ
noi.

Nu ştiu cât ai împlinit din numărul de sfaturi pe care cu atâta „râvnă" ţi le-am dat ieri! Dar mai ai încă timp...
Te trezeşti dimineaţa şi nu-ţi vine să te dai jos din pat. Ştii că nu sunt acasă, iar acest lucru îţi creează o stare de disconfort. Te rog mult, nu te da bătută. Dă-te jos, pune lucrurile în ordine, ieşi pe balcon şi râzi cu ochii spre cer: văzduhul e încă plin de parfumul meu.
Roagă-te. Isus a promis că nu ne lasă singuri şi ştiu că va fi în mod special cu tine. Te va alinta, îţi va dărui curaj. Te va motiva.
Nu uita paharul cu apă de dimineaţă. Apa te spală, te hidratează şi-ţi dă un sentiment de bine. „Mestecă" fiecare înghiţitură şi bucură-te de efectul ei înviorător alunecând pe gât. Citeşte „straja dimineţii" şi invită-L pe Isus în camera ta, în inima ta. Nu verifica prin casă. De când a plecat tata la bunica, nu a intrat nimeni. Ştiu că nu eşti foarte obişnuită să fii singură în toată casa, dar te vei obişnui. *Aminteşte-ţi: viaţa e o permanentă şcoală.* Ascultă Brahms în timp ce faci patul în dormitor. Mănâncă-ţi cerealele cu lapte şi, dacă simţi nevoia, mai întinde-te puţin. Dormitorul, înainte de masă, e însorit. Pe biroul meu găseşti întotdeauna Biblia deschisă. Citeşte un psalm. Apoi porneşte
rf/anueia
roneicu
curajoasă în aventura zilei. Nu li moleşită si fără chef. Eşti în vacanţă, nu lăsa să treacă ore preţioase fără să faci nimic. E timpul tău, deci investeşte frumos.
Deschide ferestrele! Aerul proaspăt nu costă nimic, dar e atât de preţios. Inspiră adânc de câteva ori pe zi. Acest obicei te va ajuta să ai un sânge oxigenat care va iriga fiecare părticică a corpului tău.
Dacă vrei să găteşti, nu înşira lucrurile prin toată bucătăria (nu te revolta, ştiu că în ultima vreme ai fost mai ordonată!). Ce zici de o salată de paste cu ton, porumb, puţină ceapă tocată mărunt şi câteva măsline? Iar dacă tata nu vine la prânz să mănânce acasă, du-i tu la atelier. Fii drăguţă! Zâmbeşte-le trecătorului din colţ şi vecinilor de pe bancă. Deja ai ajuns. Tata e cam nervos pentru că bunica îl solicită foarte mult. Dar se bucură că te vede. Nu uita că şi el simte stresul plecării mele. De aici, piaţa e la o aruncătură de băţ. Dă o raită şi cumpără-ţi câteva roşii pline de aromă şi cărnoase. Conţin licopen, un antioxidant, adică „ceva bun" pentru organismul nostru. Ia-ţi şi nişte caise. Acum e timpul lor. Ele conţin beta caroten, care, de asemenea, ne ajută corpul să funcţioneze bine, ochii să vadă clar, tenul să fie curat şi strălucitor. Caută din acelea portocalii şi catifelate. Miercurea, piaţa e mai ieftină. Să ai grijă de fiecare bănuţ.

Ţi-am lăsat nişte tablete de calciu şi Magne B_6, mai ia din când în când. Te va ajuta mai ales acum, în primele zile.
îţi mai place Patrick Dempsey? îţi doresc un „Patrick" plin de iubire şi înţelepciune, care să ştie să te facă fericită, valoroasă şi încrezătoare. Şi amândoi să-L iubiţi pe Domnul nostru. Dar până atunci mai e...
Să nu te culci târziu si relaţia cu tata să-ti fie bună. Te iubesc!

90 de

a
3-a

Ştii că ţi-am citit dintr-o carte de înţelepciune: „Să te bucuri de tot ceea ce se întâmplă în viaţa ta, dar să nu îngădui ca fericirea ta să depindă de ataşamentul faţă de o persoană, un loc sau un obicei" (Wayne Dyer). îţi doreşti atât de mult să mergi la New York. Poate va veni şi timpul acela. Dar crezi că acolo ai fi mai fericită? Bucură-te că eşti acasă. E căsuţa ta, căminul şi cuibul tău. în faţă ai o alee frumoasă, străjuită de tei, iar în spate, ce a mai rămas din câmpul ce se întindea cândva până la linia orizontului. Acum au „răsărit" câteva vile (se pare că oamenii lucrează din greu la împlinirea profeţiei lui Isus, construind cu frenezie până la sfârşitul timpului!); totuşi, dacă priveşti pe fereastră, vezi altceva decât un perete cenuşiu de bloc.
Sau, legat de ceea ce ţi-am spus adineauri, nu lăsa ca ataşamentul faţă de mine să te influenţeze foarte mult. Sau dispoziţia ta. Ştiu că ai nevoie de mine, că te simţi sau că te vei simţi uneori „plutind prin ceaţă" fără mine. Şi pe mine mă doare despărţirea, dar atunci ne maturizăm când ne confruntăm cu obstacole. Nu lăsa ca fericirea ta să depindă de nimeni! Eşti unică, eşti preţioasă! Lasă ca fiecare zi să contribuie la evoluţia frumoasă a vieţii tale.
Prinţesa mea, te iubesc!
P.S.: Referitor tot la înţelepciune, aici din cea italiană: „Per vivere tranquilli ocorrono cinque cose:
1. Un bichiere di SCIENZA;
2. Una bottiglia di SAPIENZA;

3. Un barile di PRUDENZA;
4. Una botte di COSCIENZA;
5. Un mare di PAZIENZA."
di S. Alfonso
Cred că înţelegi şi fără traducere, dacă nu, apelează la dicţionar. Mult succes la punerea în practică...

90 de zile

vua a
4-
a

Astăzi, fiind ziua pregătirii pentru Sabat, aş vrea să-ţi scriu doar câteva gânduri găsite în vechea Biserică „Sfântul Paulus" din Balti-more, în anul 1692.

DESIDERATA
„Mergi plin de calm în mijlocul gălăgiei şi al urii şi gândeşte-te la câtă pace poate fi în linişte.
Atât cât îţi stă în putinţă, încearcă să trăieşti în pace cu toţi oamenii, fără să te înjoseşti.
Spune-ţi părerea clar şi răspicat, dar ascultă-i şi pe alţii, pentru că şi ei au povestea lor.
Evită oamenii gălăgioşi şi agresivi; ei sunt o plagă pentru suflet.
Dacă te compari cu alţii, rişti să devii vanitos sau plin de amărăciune, pentru că întotdeauna vor exista oameni mai mari sau mai mici decât tine.
Bucură-te de realizările şi planurile tale.
Ia-ţi munca în serios, dar rămâi modest; este o calitate care te va ajuta să faci faţă schimbărilor vieţii.
Fii atent în afaceri, pentru că lumea este plină de oameni vicleni.
Fii tu însuţi, nu simula duioşia, dar nici nu fi cinic în dragoste.
Primeşte cu bunăvoinţă sfatul anilor şi lasă cu mult curaj lucrurile tinereţii în urma ta.
Hrăneşte tăria spiritului pentru ca, atunci când ajungi într-un necaz, să nu fii lipsit de apărare.
12
ela
ronescu
Nu te îngrijora de fleacuri.
Pe lângă o disciplină sănătoasă, fii blând cu tine însuţi.
Tu eşti un copil al universului şi ai o valoare mai mare decât stelele şi copacii...
Tu ai un drept să fii aici.
De aceea trăieşte în pace cu Dumnezeu.
Şi, în mijlocul încurcăturilor vieţii, urmăreşte pacea cu tine însuti.
Cu toată strălucirea, deşertăciunea şi visurile spulberate, este totuşi o lume frumoasă.
Fii atent şi încearcă să găseşti fericirea."
Am găsit *Desiderata* înrămată pe peretele din biroul gazdei mele, ea fiind o amintire preţioasă de la mama ei. Deoarece era scrisă în germană, am tradus-o cu drag pentru tine. Sper să înveţi ceva din ea.

90 JL

e zile

ivia

a 3-a

Exodul 20:8-11

Şase zil
uL-ţi aminte de ziua de odihnă, ca A-o Sfinţeşti. Jfl *lucrezi Şase zile ii iă-ţi faci lucrul tău. <JJar ziua a şaptea este ziua de odihnă închinată Jjomnului, ^Dumnezeului tău: să nu faci nicio lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaoa ta, nici uita ta, nici străinulcare este în casa ta. L^ăci în ŞaSe zile a făcut ^Domnul cerurile, pământul Şi marea şi tot ce este în ele, iar în ziua a Şaptea* _3-# *odihnit: de aceea a oinecuuăntat *UJomnul ziua de odihnă şi a Sfinţit-o.*
învăţătura aceasta să fie mereu prezentă în inima ta. Sabat binecuvântat, draga mea!
Conversaţia pe care am avut-o astăzi cu tine mi-a adus bucurie în suflet. îmi povesteai care a fost primul gest pe care l-ai făcut când ai primit pensia lui tata şi alocaţia ta. Ai luat din sertar portmoneul unde mă vedeai pe mine că pun zecimea şi ai făcut şi tu acelaşi lucru. Mi-ai spus că, pur şi simplu, amintirea imaginii mele făcând aceasta te-a determinat să faci şi tu la fel. în timp ce ascultam vocea ta de la capătul firului, mă gândeam la multele ocazii când sfatul meu de a da a zecea parte din alocaţia ta Domnului părea sortit eşecului. Ce nu am reuşit să-ţi imprim prin cuvinte, a reuşit linia constantă a unui exemplu...

ff/
anuela
Astăzi, am citit în Biblie despre Enoh, unul dintre personajele mele dragi. „Enoh a umblat cu Dumnezeu; apoi nu s-a mai văzut, pentru că 1-a luat Dumnezeu" (Geneza 5:24). In cartea *Patriarhi şi profeţi,* de EUen G. White, scrie: „în mijlocul unei lumi care era condamnată la pieire pentru nelegiuirea ei, Enoh a dus o viaţă atât de strâns legată de Dumnezeu, încât nu a fost lăsat să cadă sub puterea morţii. Caracterul acestui profet arată starea de sfinţenie pe care trebuie s-o ajungă cei care, la a doua venire a lui Hristos, vor fi răscumpăraţi de pe pământ. Atunci nelegiuirea se va înmulţi ca şi înainte de potop. Urmând pasiunilor inimii lor corupte şi învăţăturilor unei înţelepciuni lumeşti amăgitoare, oamenii se vor ridica împotriva autorităţii Cerului. Dar, ca şi Enoh, poporul lui Dumnezeu se va strădui să fie cu inima curată şi în armonie cu voinţa Sa, până când vor putea reflecta chipul lui Hristos. La fel ca Enoh, ei vor avertiza lumea despre revenirea Domnului şi despre judecăţile cu care vor fi loviţi călcătorii de lege, iar, prin vorbirea şi umblarea lor sfântă, ei vor condamna păcatele nelegiuiţilor. După cum Enoh a fost răpit la cer, înainte de pieirea lumii prin potop, tot astfel şi drepţii cei vii vor fi răpiţi de pe pământ înainte ca acesta să fie distrus prin foc."
în această descriere doresc să ne regăsim şi noi, iar umblarea cu Dumnezeu, reflectarea chipului lui Hristos şi avertizarea oamenilor să fie şi sensuri ale vieţii noastre. Despre Enoh scrie atât de puţin în Biblie, dar cât de mult exprimă acest scurt pasaj! îmi doresc ca şi în dreptul nostru să fie scrise aceste patru cuvinte: **A umblat cu Dumnezeu.**

90 de zlL

iUCL

a 6-

a

Zilele trec repede chiar şi în „exil". Nu de mult, priveam din goana maşinii apusul de soare din Ungaria, iar acum, iată-mă de patru zile în Elveţia. Locuiesc la o margine de sat, într-o suburbie a Baselu-lui, într-o casă tipică regiunii, cu bârne din lemn delimitând zidăria, întotdeauna le-am privit cu admiraţie, parcă erau dintr-o poveste. Dar acum, locuind aici, mi-aş fi dorit ca ferestrele să fie mai mari, iar încăperile mai luminoase. în schimb, natura e aproape şi e minunată.
Mi-e dor, scumpa mea. Mi-e atât de dor de tine. Astăzi, mi-am amintit în mod special de tine când am vizitat Muzeul de Artă din Basel. Parcă mă vedeam doar cu o săptămână în urmă colindând Muzeul de Artă din Timişoara, dar atunci eram amândouă. A fost atât de frumos, cu toate că ne-am grăbit, având atât de multe de rezolvat. Dar am fost împreună, am comentat, am admirat. Aici, în schimb, chiar dacă ceea ce am văzut a fost mult mai impresionant, a fost fără tine. Am plâns colindând sălile. Mă frigea dorul după tine. Mi-a rămas în memorie un tablou: „Isus în mormânt" de Hans Holbein. Lung, poate de 2 m şi înalt de 30 cm, parcă era un sicriu tăiat transversal, iar, în „interior", Isus prins în încremenirea morţii, întins pe piatră, palid ca ceara, cu mâinile şi picioarele vizibil afectate de atâr-narea pe cruce, iar capul cu fruntea învineţită, după chinul produs de coroana de spini. Nu am mai văzut o aşa abordare a sacrificiului lui Isus. Transpare grozăvia pe care a trebuit să o sufere. Nu doar chinul, ci şi dureroasa experienţă a morţii, EL Izvorul vieţii! Tulburător.

La ultimul etaj, de fapt ocupând tot etajul, am văzut o expoziţie Van Gogh, cu titlul „Intre cer şi pământ", cuprinzând 70 de tablouri cu peisaje adunate de prin muzeele din întreaga lume (având parte de o pază fantastică!). Mi s-a tăiat respiraţia văzând în realitate ceea ce am văzut de atâtea ori în revistele sau albumele de artă. De trei ori am făcut rondul expoziţiei. Nu mă puteam desprinde de explozia de culoare şi linii. îmi răsuna în urechi cum te învăţam să-i

recunoşti stilul după intensitatea culorilor şi tuşele contorsionate. Un stil dinamic, nervos. Şi totuşi, din nefericirea lui a reuşit să lase în urmă ceva atât de frumos. Cât mi-ar fi plăcut, prinţesa mea, să fim împreună, să ne împărtăşim bucuria!
P.S.: După întoarcerea în ţară, lucrând la acest manuscris, tu îmi povesteai din cartea pe care tocmai o citeai: *Amintiri de* Anna Dos-toievskaia. La un moment dat, ea povesteşte despre călătoria lor la Basel şi vizita la Muzeul de Artă, unde soţul ei rămâne profund impresionat de un tablou - „Isus în mormânt" de Hans Holbein.
Un arc peste timp, un popas în faţa aceluiaşi tablou, o reacţie asemănătoare, doi oameni, Dostoievski şi eu, o anonimă..., la o distanţă de peste 100 de ani, amândoi rămânând la fel de mişcaţi de suferinţa lui Isus.

90 l

e zile

iua a

7-a

„ r/iA plănae după
ci bucură-te că ai ac/ut pari
zt
rumoaâe trecute, te de ele.   I^Jaaorel

Poate vei merge azi la ţară, la Orna. Mi-ai scris un SMS. Te frământi cu privire la ce să-i laşi tatălui tău de mâncare. Fă-i o mâncare de linte. E consistentă, ca fasolea, dar fierbe mult mai repede. Pune ceapă tocată, un căţel de usturoi şi morcovi tăiaţi cubuleţe. La sfârşit, pune o lingură de bulion şi ceva mirodenii. Va fi minunată. Ştiu că vei reuşi. Parcă te văd trebăluind în bucătărie, eşti atât de pricepută şi iute, ca o gospodină adevărată.
Mi-ai povestit că te-ai bronzat la Herculane şi mă bucur. E prima oară când mergi într-un grup de fete şi băieţi la plajă. Iţi cunosc timiditatea şi, oricum, adolescenţii au mereu motive de nemulţumire din cauza aspectului lor fizic. Băieţii, dintr-odată, nu ştiu ce să facă, mâinile li s-au lungit brusc şi li se bălăngăne nefiresc pe lângă corp, iar vocea le-o ia razna, cât despre fete, ce să mai vorbim! Trebuie modificată coafura; tenul, aranjat; „haina asta s-a demodat"; cealaltă e prea largă. Draga mea, naturaleţea însoţită de simplitate au fost şi vor rămâne cel mai de „top" curent al tuturor timpurilor. Să fii mulţumită de felul în care arăţi. Bucură-te că eşti sănătoasă, să nu faci excese la mâncare şi totul e OK. Nu uita să mănânci fructe. Nu fi nefericită. Un om nefericit nu face pe nimeni fericit şi nici nu ajută la frumuseţe...
Caută să fii prietenoasă cu Orna. Ştiu că nu-ţi place câinele ei şi-i arunci priviri care-1 pun la respect. Petrece timp şi în grădină. Ia-ţi

cărţi cu tine lângă şezlong şi respiră vara. Draga mea, te văd cu bretonul prins sus într-o agrafă, cu faţa curată şi senină. Ce scumpă mi-e fiinţa ta. întind mâna şi-ţi mângâi în gând umerii. Domnul să-ţi binecuvânteze viaţa.
Pitulicea mea, te pup!
P.S.: îţi mai aminteşti când ţi-am scris odată un mesaj fără să am ochelarii, şi am scris „phtulicea" mea? Multă vreme ne-am scris mesaje, alintându-ne cu cuvântul scris aşa. Era secretul nostru...

90 de zile £

*L-iaa a 8-a
Haţină matematică. J^>i
na numai...

Acum o săptămână plecam de acasă. în ziua în care am sosit, domnul pe care venisem să-1 îngrijesc a murit, iar soţia lui m-a oprit să fac curat în grădina şi casa pe care le-a neglijat timp de doi ani, din cauza bolii soţului.
Prin urmare, de trei zile lucrez în grădina din spatele casei. Nu e mare, dar au fost multe de făcut. Am încărcat 17 saci cu crengi, pietriş, pământ şi buruieni. Erau foarte grei, pentru că fiecare avea 60 de litri. I-am coborât pe rând, 14 trepte, urcând apoi rapid. în total 476 de trepte parcurse. Am făcut totul cu entuziasm (şi cu multă transpiraţie!), deşi căratul sacilor şi operaţiunea defrişării nu au fost deloc uşoare...
Tot mai mult sunt convinsă că trăim timpurile sfârşitului, adică ceea ce se aude mereu pretutindeni exprimat prin „vremuri grele". De aceea Dumnezeu ne învaţă lecţii preţioase. Una dintre ele este spiritul de mulţumire. Chiar şi atunci când tragem din greu sau trebuie să facem sacrificii, a fi mulţumiţi şi totodată mulţumitori ne este de mare ajutor, de pildă în păstrarea respectului de sine.
Să nu te laşi umilită niciodată! Să te simţi prinţesă în suflet, chiar dacă pliveşti sau tai bălării. Eleanor Roosevelt spunea ceva de genul: Nimeni nu te poate umili decât dacă-i permiţi.
Priveam mănuşile, ce murdare erau. O folie de cauciuc, dar cât de importantă pentru a-mi păstra mâinile curate. La fel avem nevoie

de acoperământul prezenţei Domnului pentru a rămâne curaţi în această lume a nelegiuirii. Cu sau fără mănuşi, cu sau fără Domnul, ce diferenţă!
Muncesc mult, de dimineaţa până seara. Mă simt şi sunt, de fapt, singură. îmi doresc mult ca, la sfârşitul acestor zile, să mergem amândouă în Deltă. Chiar dacă atunci vara se va fi dus de mult, mă văd alături de tine stând acolo unde Dunărea se pierde în imensitatea mării. Să nu spunem nimic, doar să fim împreună. Bucuria aceasta mă încurajează. Şi iată ce mă face să mai trag nădejde: „Bunătăţile Domnului nu s-au sfârşit, îndurările Lui nu sunt la capăt." în definitiv, locuim într-o lume unde oamenii râd adeseori. O astfel de lume nu poate fi chiar rea...
Mă bucur mult la gândul revederii. Mai avem 82 de zile. Revin la ideea despre muncă: învăţând în viaţă să-ţi faci datoria cu bucurie şi plăcere, o vei face mai uşor. Nu putem avea doar momente frumoase, dimpotrivă, cele mai multe sunt acelea în care avem de luptat cu oboseala, cu stresul, cu dificultăţi de tot felul. Dar, având mereu o atitudine încrezătoare, ne putem păstra deasupra împrejurărilor. *în propria atitudine stă fericirea noastră.*
îţi mai aminteşti? în ploaie, un bătrân ursuz, revărsându-şi nemulţumirea. Alături, un copil bucurându-se de ea. Aceeaşi ploaie. Diferenţa? Doar atitudinea unuia şi a celuilalt.
Ai fost un pic pe deal astăzi? Nu sta doar în casă şi sper că nu petreci multe ore la televizor. Ţi-am mai spus: investeşte în tine. Privind la TV, laşi viaţa să treacă pe lângă tine. Dar ieşind în natură, îţi umpli sufletul de senin, faci exerciţiu fizic şi, totodată, înveţi să alegi ceea ce e mai bine pentru tine. Uneori cedăm în faţa comodităţii, dar micile alegeri perseverente, de fiecare zi, ne întăresc pentru marile alegeri care ne stau în faţă
Noapte bună! Nu uita să-ţi faci rugăciunea, draga mea.

a

9-

a

t âtop the wat/ei, but uou can tearn io âurf.
'ou can
necunoscu

Azi, când deschizi ochii, să-i faci mari, mari de tot! Să încerci să vezi ceva minunat în fiecare lucru. Te-ai gândit vreodată că o talpă atât de mică susţine un corp mult mai mare ca dimensiune decât mărimea ei? Şi corpul stă în echilibru, se mişcă, se îndoaie, aleargă. Mâna, ce „instrument" perfect e! Practic, toată munca, tot ceea ce faci pentru a-i îngriji sau servi pe alţii sau pe tine, poţi realiza cu cele 10 degete şi cele 2 palme. Ochii, zâmbetul, mirositul unui trandafir sau aroma unei gutui de pe dulapul bunicii, toate le poţi face sau simţi datorită felului în care te-a creat minunatul nostru Dumnezeu. Şi, gândeşte-te, cerul e albastru şi înalt ca o cupolă luminoasă, soarele te mângâie şi umple cu strălucire toate tonurile de verde ale verii. Avem un Dumnezeu extraordinar!
Ţi-am scris mai deunăzi că e bine să lucrezi cu plăcere şi să nu te simţi umilită chiar dacă plivești grădina. îmi venea să râd de propriile sfaturi. Aveam azi programată grădina din faţa casei (cea din spatele casei, fiind înconjurată de un zid de piatră şi multă iederă, nu a fost expusă vederii).
Fiind cald, vecina împreună cu două prietene stăteau la masă, în curte, de unde se vedea absolut orice mişcare spre grădina cu pricina. M-am uitat pe fereastră: „A, într-o jumătate de oră vor termina",

22

Wa.

mi-am spus, „şi voi putea lucra nestingherită". Mi-am tot făcut de lucru prin casă. Adevărul e că nu mă simţeam foarte confortabil. Am rămas cu privitul! După patru ore, timp în care am robotit prin casă, dar cu ochii pe geam, doar, doar se va elibera „câmpul vizual", mi-am învins sentimentele şi am ieşit din casă. Erau toate trei, râdeau, stăteau pe şezlonguri şi discutau. M-am apucat de treabă. In poziţia „mersul piticului", am început să smulg buruieni, să tai firele mai groase de verdeaţă. Mă simţeam umilită. Eu eram cea venită dintr-o ţară mai săracă şi prestam o muncă simplă. Ele îşi puteau permite să stea la soare şi să stea de vorbă cu orele... Dar m-am îmbărbătat şi, treptat, încordarea a început să slăbească, apoi a dispărut. Simţeam că iese ceva frumos din mâinile mele. Grădina arăta altfel. La plecare, am văzut privirile lor admirative.
Un amănunt! Am lucrat la respectiva grădină o săptămână, lup-tându-mă cu bălăriile, urzicile şi cu teama de a nu vedea vreun şarpe. Tot efortul meu a fost răsplătit când vecinul din dreapta casei, un bătrân de 90 de ani, mi-a spus într-o zi: „Aţi reuşit ceva grozav. Grădina arată minunat, faţă de jungla care a fost până acum."
Asta e, draga mea... Să visezi frumos.

90 Je

mă a

10-a

„ L^uvintele adevărate adesea nu Sunt frumoase, cuvintele frumoase adesea nu sunt adevărate,   j^yvutor necunoscuţi

Mi-am făcut un prieten. Dimineţile le petrec în afara satului, pe coama unui deal, de unde am o panoramă ce duce până în Franţa. Acolo îl las pe Boris, foxterrierul gazdei, să zburde în voie, iar eu stau pe o bancă şi studiez dintr-unul din cursurile mele de psihologie. Mă bucur de soare, lumină, aer îmbălsămat de mirosul fânului proaspăt cosit, dar, mai presus de toate, de linişte. Nu e departe, doar la 5-7 minute de casă, însă ai impresia că eşti izolat de restul lumii. E frumos. Şi iată că, în fiecare dimineaţă, îşi face apariţia, la aceeaşi oră, un bătrânel.

Când ştiam că era timpul, mă uitam în josul străzii şi-1 vedeam cum apare în pas vioi. Era o figură cunoscută. Ne zâmbeam, îl alinta pe Boris şi-şi continua plimbarea. într-o dimineaţă, s-a aşezat şi-am început să povestim ca doi vechi prieteni. Intr-una dintre zile, mă aştepta deja cuminte, pe bancă. Mi-a zis că urmează să plece în concediu şi cine ştie dacă ne vom mai vedea după aceea. I-am spus că mai am multe zile de stat, mai multe decât vacanţa lui! De atunci, n-am mai mers acolo, ci doar într-o pădurice de lângă casă. Dar socotesc zilele şi, când se va întoarce din concediu, voi fi acolo. Ciudat, ce mult contează o „cunoştinţă" când eşti în exil. Acasă vedem atâtea

feţe cunoscute şi necunoscute, dar trecem cu indiferenţă pe lângă ele. Aici e altfel...

Şi mai am o figură cunoscută: un tânăr negru pe care-1 văd când merg cu Boris în plimbarea de prânz. De obicei e trist şi preocupat. Silueta lui zveltă şi tăcută m-a făcut să-1 remarc. In Sabat, i-am zâmbit. S-a înseninat şi a trecut iute mai departe. De atunci, nu l-am mai văzut. Vezi tu, draga mea, noi avem tendinţa să privim „peste gard", în vieţile altor oameni. Le vedem mai reuşite, mai fericite. Da, malul celălalt e întotdeauna mai bun. Dar, poate, şi cei de pe cealaltă parte privesc la tine şi nutresc aceleaşi gânduri? De câte ori, aflându-te într-un grup de tineri, îi priveai pe alţii cu o oarecare invidie, văzân-du-i atât de dezinvolţi şi de „cool". Nu te-ai gândit că, probabil, şi ei te privesc la fel? Poate în adâncul inimii se simt timizi, doritori de apreciere şi acceptare. Şi ei te văd pe tine veselă şi fără probleme. Caută întotdeauna să fii tu însăţi, fără nimic artificial. Când mai aud câteodată la ştiri expresia: „într-un local de fiţe s-a întâmplat cutare sau cutare lucru", mă întristez. Oare e la modă să ai fiţe? Mă uit la ulmul înalt şi maiestuos din faţă, ce-şi leagănă broderia frunzelor în adierea vântului. E ora 11, un soare torid şi nici ţipenie de om în toată zona. Doar un ciripit al vreunei păsări pitite de căldură sau un lătrat de câine. în rest, un peisaj încremenit de fierbinţeală şi suprema linişte.

Atunci, mă gândesc ce sunt fiţele şi dacă, în acest context, şi-ar mai găsi locul...

90 de zile

ina a

11-a

„ visează frumos viaţa ta şi fă din aceste visuri o realitate, ***ut)***
or necunosc

Am vrut de mult să-ţi spun, draga mea, că mă bucură faptul că citeşti. Mai ţii minte cât te cicăleam şi ce fără succes erau orele mele „motivaţionale"? îţi povesteam, încercam să-ţi înaripez dorinţele după ceva mai bun şi mai veritabil decât melodiile şi serialele la modă. Dar pe o ureche îţi intra şi pe alta ieşea. Până într-o duminică după-amiază, când, la umbra nucului din spatele blocului, stând pe balcon, ţi-am citit primele capitole din prima carte a lui Ben Carson, *Mâini înzestrate.* Te-a prins. Ai terminat-o a doua zi şi în alte două zile ai citit o altă carte a lui Ben Carson Apoi, săptămâna următoare a urmat cea de-a treia carte. Totodată, mă întrebai de pictori, de scriitori celebri. Mi-ai cerut sfatul cu privire la câteva cărţi bune. Ai terminat *Agonie şi extaz* (Irving Stone) şi te-a fascinat Michelangelo cu personalitatea lui

plurivalentă. Iar acum mi-ai spus că ai terminat nu numai *Vin ploile,* dar şi *Pânza de păianjen* a lui Cella Serghi. De asemenea, *Memoriile* Cellei Delavrancea şi, în special, partea dedicată lui Arghezi, pe care l-ai studiat la şcoală, ţi-au plăcut. Te-a mişcat gestul autoarei de a-i dărui poetului, pentru o vară, casa ei de la malul mării.
Ce minune s-a declanşat! Da, putem încerca asediul cuiva, dar, până nu porneşte din interior dorinţa, nu rezolvăm nimic. Acum te miri cum de până azi nu te-au interesat aceste lucruri. întotdeauna te-am îndemnat să citeşti. Cărţile sunt ferestre spre cunoaşterea **Lumii** noastre, dar abia acum ai prins înţelesul cuvintelor mele. Şi **deschizi**
26
lanut
cu sfială şi bucurie fereastră după fereastră. Şi te minunezi de cât frumos poţi descoperi în momentele în care, ascultând o simfonie de Beethoven, răsfoieşti un album cu reproduceri de demult. Sufletul tău urcă treaptă cu treaptă, contopindu-se cu măreţia Dumnezeului nostru, care le-a dăruit unor oameni talente deosebite. Şi simţi cum viaţa ta e mai bogată...
Da, Dumnezeu a vrut ca omul să fie fericit şi să se bucure de frumos. Doar că, în căderea lui vertiginoasă, omul nu a mai găsit plăcere în simplitate, în lucrurile senine, ci în violenţă şi superficialitate.
Mă bucur, draga mea, pentru tine. Te văd crescând în cunoaşterea pe care o vrea Dumnezeu. Te văd pornind într-o călătorie cu un vânt uşor, împingându-te din spate. Şi calea ta e luminată de sus. îţi doresc ca în catedrala cunoaşterii în care ai pătruns să recunoşti în toate mâna Creatorului tău şi dorinţa de a-L putea vedea faţă către faţă să-ţi ardă ca o torţă pe cărare. Urcăm, fetiţa mea, şi urcuşul uneori e bolovănos, e aspru, dar frumuseţi nebănuite ne aşteaptă. Şi drumul cunoaşterii va şerpui în infinit, datorită iubirii unui Mântuitor ce ne-a vrut atât de mult alături. Datorită unui Mântuitor care doreşte să ne descopere tainele cunoaşterii de-a lungul anilor veşniciei. Nu putem cuprinde aceste gânduri, dar le putem crede.
Am găsit aici o felicitare ce are pe un fond negru un roi de galaxii, în multitudinea de puncte albe, ce arată sorii şi sistemele lor, o săgeată minusculă arată spre un punct în infinit: „Tu te afli aici." Zâmbesc când o privesc, gândindu-mă la cât de mărunţi suntem. Şi Isus, care ne iubeşte atât de arzător!
Spaţiile nesfârşite nu ne vor obosi vizitându-le, domeniile ştiinţelor se vor descoperi în faţa minţilor noastre uimite şi frumuseţile aşezate de Domnul nostru ne vor încânta ochii pentru totdeauna. Merită să aspirăm la lumea aceea bună. Merită să stăm de partea Dumnezeului nostru. Să şoptim în rugă, tu acolo, departe, eu aici: Vino, Doamne Isuse! Cu ferestrele deschise spre Ierusalimul ceresc, să îngenunchem de trei ori pe zi şi să ne închinăm Aceluia ce Singur e vrednic de toată închinarea.

90 *de zile*

iita a

12-
a

„ r/u trăim, dacă nu trăim pentru ceua. f/\. lA/aiâerJ

Am găsit câteva gânduri despre cărţi şi aş vrea să ţi le scriu:
„Cartea e prietenul tău tăcut. Când oamenii te părăsesc, ea îţi stă alături, aşteptând timpul ei." (Erich Limpoch)
„Să ştii că la sfârşitul unei zile lungi te aşteaptă o carte face ziua mai senină." (Kathleen Norris)
„O carte e un prieten ce-ţi descoperă talentele, o lumină în întuneric, o bucurie în singurătate. Ea dăruieşte şi nu cere nimic în schimb." (Moshe Ibn Ezra)
„De la părinţi învăţăm să iubim, să râdem, să alergăm. Dar, abia când venim în atingere cu cărţile, descoperim că avem aripi." (Helen Heyes)

Petrec mult timp în natură. E vară. Pădurea e exuberantă în această perioadă a anului. Citesc mult şi noaptea dorm bine. Asta mă ajută. Mă lupt totuşi cu tristeţea din cauza despărţirii de casă şi familie. Va trebui să treacă ceva vreme ca să se şteargă toată această durere. încet, încet ştiu că se va dilua şi va mai slăbi în intensitate. Nu voi uita, dar nu voi mai resimţi amărăciunea ei. încerc să fiu îngăduitoare şi răbdătoare cu mine însămi şi să-mi acord înţelegere. Atâtea femei trec prin acest exil periodic pentru a-şi ţine familiile. Mă consolez cu **gân** dul că voi putea rezolva anumite lucruri ca urmare a şederii melc .iui

Wa,

Sunt minunate dimineţile începute cu Dumnezeu. Ascult glasul păsărelelor, urmăresc razele soarelui care anunţă răsăritul şi vorbesc cu Creatorul. Mai ales zilele de Sabat sunt un prilej de a-L simţi mai aproape.

Mă bucur că te-am învăţat să iubeşti, să râzi, să alergi. îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru darul acestor ani.

Dar, mai ales, mă bucur că ai venit în atingere cu cărţile şi descoperi astfel că ai aripi...

90 JL

e zi

iuta a

13-a

Simt cum dragostea mea pentru tine se rostogoleşte asemenea unei cascade...

Stăteam în faţa masivului muntos, despicat în două de prăvălirea vijelioasă a torentului de apă. Vârful cascadei se pierdea în înălţime, iar drumul ei continua în josul stâncii, unde mă aflam, printr-un defileu îngust. Picături fine de apă umezeau aerul. Zgomotul apei acoperea vocea însoţitorului meu. Cărarea era îngustă şi doream să ajung să mă ţin de funia oţelită care delimita mica platformă de unde puteai admira priveliştea. Alpii sunt mai reci decât munţii noştri, dar bogaţi în tablouri ce-ţi taie respiraţia prin măreţia lor. Verticalitatea lor solitară te inspiră la închinare. Simţi că numai un Dumnezeu puternic putea aduce la existenţă aşa ceva. Rămâi mut şi-ţi duci mâna la gură ca şi Iov, exprimând faptul că acum înţelegi puţin mai mult din mărimea acestui Dumnezeu care acceptă să interfereze cu noi. Mai mult, doreşte comunicarea cu omul: micuţul şi încăpăţânatul om, tânjind după iubirea noastră.

Citeam într-o carte de psihologie despre un studiu asupra percepţiei. Un cercetător a luat un lot de nou-născuţi şi le-a prezentat diferite figuri conţinând acelaşi raport de alb şi de negru. In urma studiului, cercetătorul a descoperit că, dându-le sugarilor posibilitatea de a alege, stimulul pe care l-au preferat cel mai mult a fost reprezentarea unui chip uman. Se pare, concluzionează cercetătorul, că tendinţa de sociabilitate este fundamentală la copii, la om. Aceasta nu face decât să-mi confirme ceea ce Biblia spune simplu: „Nu este bine

:

ca omul să fie singur..." Doar în relaţii rezidă bucuria vieţii. (Chiar şi în singurătate, relaţia cu Dumnezeu rămâne un izvor de pace şi bucurie.) A avea material oricât de mult, a experimenta trăiri deosebite, a vedea locuri extraordinare, toate acestea, pentru a produce o bucurie veritabilă, trebuie împărtăşite. Adam era în Paradis, dar fără Eva, fiinţa lui era neterminată. De multe ori m-am gândit la ceea ce ar însemna cerul fără cei mântuiţi, fără îngeri şi, mai presus de toate, fără Dumnezeire. Suntem atât de complecşi, iar Dumnezeu a dorit să anticipeze nevoile noastre. Important este să-L lăsăm pe El să ni le împlinească, prin providenţa Sa suverană.

Revin la Alpi şi la Christian, însoţitorul meu. Agil, delicat, cu ochi mereu scrutători, la cei 76

de ani ai săi încă urca povârnişurile cu siguranţă. A fost încântat de bucuria mea. El şi soţia lui ne-au găzduit într-o casă de vacanţă superbă, cu o terasă mare, unde în fiecare seară îmi luam un taburet şi îngenuncheam cu privirea spre meterezele munţilor. In liniştea ce mă înconjura, meditam la valdenzi. Cum şi-au găsit ei refugiul şi siguranţa în inima acestor munţi. Cum au preferat viaţa aspră şi plină de privaţiuni doar pentru a se închina lui Dumnezeu în felul dorit şi cerut de El. Stăteam aşa, pe genunchi, până cobora întunericul pe deplin şi stelele îşi trimiteau sclipirea tot mai intens. Fetiţa mea, ştiai că pe fiecare stea e o floare? Ridică-ţi ochii spre cer şi lasă ca-n taina gândului abia şoptit Domnul să te învăluie cu un somn liniştit. Dormi şi dragostea mea pentru tine se rostogoleşte asemenea unei cascade...

ina a

14-a

De multe ori, mă gândesc la ce ar fi fost viaţa mea dacă nu mi-ar fi fost jenă să înapoiez o carte, fără a o citi. Cu mulţi ani în urmă, am primit *Tragedia veacurilor de.* Ellen G. White. Autoarea nu-mi spunea nimic. Titlul, de asemenea. Am început-o fără tragere de inimă. Nu înţelegeam foarte mult. Subiectul era nou pentru mine. Era o carte religioasă. în casa părintească, având la dispoziţie o bibliotecă suficient de mare, am fost obişnuită cu pagina tipărită, cărţile fiindu-mi însoţitori fideli în anii copilăriei şi tinereţii.

Cărţi. Cărţi de tot felul - ştiinţă, istorie, călătorie, biografii, beletristică, artă. Dar religie? Nu. Era un domeniu ce nu prezenta interes. Aşa că mintea mea a fost ca un burete uscat pentru această carte. Primele capitole le-am citit mai mult din curiozitate, fiind şi multă istorie. Anii timpurii ai creştinismului cu religia apostolică, valdenzii, Evul Mediu şi Reforma, conciliile bisericeşti, schismele. Apoi totul a început să capete un alt înţeles. Istoria era interesantă, dar aici era ceva mai mult decât istorie. Nume ca Tyndale, Hus, Ieronim, Luther, Melanchton, care până atunci nu rezonau decât prin calitatea lor istorică, acum ieşeau din cadru prin ceva ce-mi atingea inima: statornicia faţă de Biblie şi Autorul ei. Simţeam că ceea ce i-a făcut în stare pe aceşti oameni să înfrunte un curent uriaş de împotrivire trebuia să cuprindă şi întreaga mea fiinţă. Cuvintele lui Luther: „Aici stau. Aşa să-mi ajute Dumnezeu", au cutremurat existenţa mea de până atunci. Mă întrebam uimită cum de nu am ştiut nimic despre toate aceste lucruri. Am început să citesc Biblia pentru prima dată şi paralel citeam,

acum cu mult interes, *Tragedia veacurilor.* Am descoperit, citindu-le, un gen de oameni cu slăbiciuni şi calităţi, cu lumini şi umbre, dar, peste toate, viaţa lor era marcată de un fel de încăpăţânare ciudată -aceea de a-L urma pe Domnul lor, orice s-ar întâmpla.

Procesul prin care treceam îl puteam compara cu o tehnică de a picta în acuarelă: primul strat este ceva nedefinit, doar culori difuze, apoi, cu fiecare strat ce se adaugă, subiectul prinde tot mai mult contur, apar amănunte, accente, contraste şi motivul se descoperă cu tot mai multă intensitate. Personaje ca Avraam, Moise, Daniel, Petru, Pavel, de mult acoperite de colbul timpului, apăreau în faţa ochilor mei pline de putere şi claritate. Acum pot recunoaşte acea „încăpăţânare ciudată" ca fiind loialitate, fidelitate şi iubire.

Vedeam cum ochii tuturor acestor personaje priveau spre ceva ce trecea cu mult de strâmtul cerc al vieţii lor. Ei năzuiau spre ceva măreţ. Ochii lor vedeau cerul. Ochii lor îl vedeau pe Dumnezeu. Eram năucită, doream să fac parte din acel popor. Şi toate acestea pentru că nu am vrut să dau înapoi o carte necitită. Draga mea, mai ţii minte seara când ţi-am povestit, ca o trecere în revistă, istoria mântuirii din *Tragedia veacurilor* şi Apocalipsa Bibliei şi, ajungând la ultimele capitole, în care este descrisă persecuţia poporului lui Dumnezeu, ţi-a fost teamă? Când am îngenuncheat şi ne-am rugat ca ochii noştri să poată privi deasupra evenimentelor grele şi speranţa să ne călăuzească pas cu pas? Să nu uiţi, draga mea! Să nu uiţi

niciodată!
Şi acea încăpăţânare ciudată de a rămâne lângă Dumnezeu şi de a-L sluji, aşa cum doreşte El, să te însufleţească toată viaţa!
La toate acestea, mă gândeam într-o noapte târzie privind stelele de pe o terasă aflată în inima Alpilor...

90 JL

e zi

/Livid a i5-a e aeâturl

„linierea nu face aălăaie, ea e prezentă ii acţionează. I^J. S^cnwelzerj
Micile gesturi au uneori „greutatea" celor doi bănuţi ai văduvei.
Reprezintă indicii şi repere despre ce anume a motivat persoana să facă respectivul gest sau faptă măruntă şi, pe deasupra, rezistă în timp.
Intorcându-ne acasă, pe terasă, în faţa uşii, aşteptau o felicitare alături de un pahar în care odihnea un buchețel minunat de flori viu colorate. Cele mai multe erau gălbenele de grădină de un portocaliu intens şi doi boboci roz de trandafir.
Felicitarea cuprindea câteva gânduri de condoleanţe adresate doamnei mele. Gazdele ne-au spus că doamna care a semnat era foarte retrasă şi reţinută, gestul fiind cu totul neobişnuit pentru ea. Ce frumos şi-a exprimat dorinţa de a mângâia durerea cuiva...
Iar celălalt gest pe care vreau să-1 imortalizez este legat de grădina care, pentru o vreme, a reprezentat pentru mine supliciul şi pasiunea verii lui 2009!
într-o zi, am văzut o tufă mare de scaieţi cu tijele rupte şi inflorescenţele risipite pe stradă. Tufa era lângă gardul de la grădina vecinilor. Lucrând la grădina mea, mă gândeam: Şi-aşa sunt o străină care face munci umile, mă mai cobor să curăţ şi scaieţii vecinilor? Dar

gândul „creştinesc" nu-mi dădea pace. Domnul ne învaţă să facem mici gesturi de iubire. Ce să mă fac? A învins iubirea. Am început să tai tijele în bucăţi mici, altfel nu le-aş fi putut aduna din *cauza* ţepilor mari. La sfârşit, am măturat totul, sacul de 60 de litri fiind plin pe sfert cu scaieţi şi puf. Tocmai atunci maşina vecinilor şi-a arătat albastrul de după colţ. M-am grăbit să mă retrag pe teritoriul meu, continuând plivitul şi aranjarea tufelor de hortensii. O tufă, în mod special, mi-a dat de furcă, pentru că era stufoasă şi mare, cu multe tulpini aplecate spre pământ de greutatea florilor. Am căutat un arac de lemn, încercând să-1 înfig în pământ şi să leg tufa, dar n-am putut. Pământul era tare ca piatra. Am lăsat lemnul sprijinit de tulpina unui copac şi am plecat în casă, restul lucrului fiind terminat. Şi... am uitat. Zilele următoare au fost ploioase. Dar, cum s-a arătat soarele, am plecat să inspectez grădina. Trecând pe lângă tufa de hortensii, constat cu uimire că aracul era înfipt în pământ şi hortensiile frumos legate. După-amiază, când l-am văzut pe vecin (cel cu scaieţii), l-am întrebat dacă el a făcut operaţiunea. Da, el o făcuse...
Cam asta pot povesti nişte scaieţi şi nişte hortensii în mijloc de vară.
Şi floricelele viu colorate din Alpi, după mai bine de o săptămână, ne zâmbesc de pe masa din bucătăria de acasă. Doi bănuţi vorbesc încă...

90

e zile

IIACL CI

16-a

„LJmuinu eâte nicicând mai impunător ca atunci când ită âincju.r de partea lui ~J~4risto&.
I/r/artin oLutkerl

Aproape singurul drum pe care-1 fac în oraş e cel la librărie. întotdeauna mi-au plăcut cărţile. Librarul mă cunoaşte deja, ştie că sunt doar o vizitatoare, nu un client profitabil, dar nu-1 deranjează şi e foarte prietenos. îmi place să trec printre raioane. Mângâi cu privirea cărţile: beletristică, romane poliţiste, clasici, literatură pentru copii, minunate albume de călătorii, cărţi de sănătate şi foarte multe cărţi cu influenţă orientală: yoga, budism, meditaţie transcedentală, sfaturi ale unor experimentaţi guru. Oamenii nu numai că le cumpără, dar le socotesc de mare preţ. Sunt şi câteva Biblii. în unele, versetele nu mai sunt aşezate în şiruri, ci normal, ca în orice carte. Ca de fiecare dată când cercetez o traducere, merg la Exodul 20, unde sunt scrise cele Zece Porunci. Multe traduceri, referitoare la porunca a patra, în loc de: „Adu-ţi aminte de ziua de odihnă ca s-o sfinţeşti. Să lucrezi şase zile şi să-ţi faci lucrul tău, dar ziua a şaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău", redau ceva de genul: „Să ţii ziua liberă." Mi se pare teribil să-ţi permiţi să modifici Cuvântul veşnic şi adevărat al lui Dumnezeu.

Draga mea, mă gândesc la timpul care ne stă în faţă. Suntem adventiste. Ştim ce urmează. îmi doresc mult ca Domnul să ne cimenteze vieţile într-o urmare credincioasă a poruncilor Sale. Problema respectării Sabatului nu stă în cele 24 de ore cât reprezintă o zi, ci în credincioşia noastră faţă de Dătătorul poruncilor, im plicii

iată de porunca a patra, unde se specifică obligativitatea păzirii zilei a şaptea. Repet, nu e vorba de o simplă zi, ci de Cel care stă în spatele acestei zile şi de porunca pe care o urmăm atunci când serbăm ziua de închinare, şi anume: duminica - o poruncă omenească - sau Sabatul sfânt - dăruit omului de Dumnezeu de la începutul zidirii. Nu ştiu cum se pot justifica oamenii atât de uşor. Ei spun, nu contează ziua, important e să sărbătorim o zi şi dacă toată lumea păzeşte duminica, mai ales dacă „aşa ne-am pomenit", e OK. Dar, draga mea, noi nu vom fi judecaţi după ceea ce spune lumea, ci vom fi judecaţi de Dumnezeul cel neschimbător, după etalonul Său, cele Zece Porunci. Iar El a aşezat ca semn veşnic, între El şi poporul Său, Sabatul zilei a şaptea. Când vom fi tentate să alegem o cale aparent mai uşoară, să ne aţintim privirile prin credinţă la acele vechi table ale Legii care vor apărea pe firmamentul cerului, ca orice om să le poată vedea, şi neclintirea noastră să constituie o mângâiere.

De multe ori citesc în cartea lui Daniel despre cei trei tineri în cuptorul cu foc. Şi în această istorisire, nu aplecarea lor ca simplu gest, ci închinarea în faţa unei autorităţi anume a fost acţiunea care a avut o importanţă covârşitoare. Te închini doar în faţa Dumnezeului celui viu şi adevărat sau te faci că-ţi legi şireturile de la pantofi, aplecându-te aşa, de formă sau de frica pedepsei, în faţa unui chip, fie el şi de aur!

Universul întreg priveşte la desfăşurarea conflictului ce se ascute pe măsură ce ne apropiem de sfârşit. Şi ceea ce contează este cui ne vom închina, pentru că două autorităţi îi cer omului acest lucru.

Fie ca Domnul să sigileze loialitatea noastră pentru El.

Lui, Singurul şi Cel vrednic, să-I dăruim iubirea.

Iar închinarea noastră faţă de El - Autoritatea Supremă - să fâlfâie ca o flamură în întreaga veşnicie.

Cât îmi doresc aceasta, fetiţa mea! Şi nu numai nouă, ci şi tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui şi multora din lumea aceasta. Dar şi celor dragi...

90 de zile

'UACL a 1 7-a

Ieri am vrut să-ţi scriu, de fapt, despre altceva, dar m-a captivat subiectul închinării. între multitudinea de cărţi, la librăria pe care o vizitez, sunt expuse şi calendare pe 2010. Minunate, cu fotografii deosebite, flori, animale, fluturi, oameni celebri sau peisaje. Unul mi-a atras totuşi mai mult atenţia, prin laitmotivul lui: fotografii cu faruri. Mi-am amintit de cartea ta cu pasaje din *Solii pentru tineret* de Ellen White, atât de frumos editată de Departamentul de Tineret al Bisericii noastre, pentru voi, cu meditaţii de dimineaţă. Pe copertă are un far. La fel, acest calendar are în fiecare lună fotografia unui far. Faruri aşezate între stânci, faruri aşezate pe coline înalte, faruri pe malul mării, împreună cu locuinţa celui ce-1 administrează. De regulă, nu sunt clădiri fastuoase, ci, în simplitate şi o sobrietate severă, îşi trimit lumina până departe. îmi amintesc de imnul nostru:
„De pe stânca mântuirii Luminează-al vieţii far! El trimite raze-n lume Şi-al îndreptăţirii har.
Refren:
Dârză-i marea şi-agitată, Arca-i plină de drumeţi, Lăsaţi lămpile să ardă Spre salvarea multor vieţi!"
(Imnuri creştine, nr. 420)

Când am venit la credinţă, am fost foarte impresionată de o istorie adevărată despre un bărbat care, cu preţul vieţii lui şi a familiei sale, a stat la datorie într-o noapte furtunoasă, trimiţând razele salvatoare peste valurile agitate şi furioase, salvând astfel multe vieţi aflate pe mare în acea noapte neagră. Nu mai ştiu amănuntele, dar, de fiecare dată când văd fotografia mare de pe coperta calendarului, un far înalt aşezat pe un mal stâncos, jos fremătând valurile, mă gândesc la acea istorie. Mă gândesc, de fapt, la ceea ce ne-a chemat Dumnezeu să fim. La menirea noastră ca popor. La multa învăţătură pe care am primit-o şi o primim. Şi, cum citeam aseară în studiul pentru adulţi -„învăţătura trebuie transpusă corect în practică. Din nefericire, întâlnim câte un mare apărător al adevărului care fuge cu nevasta vecinului. Este tragic că studenţii la Teologie copiază la examene. Este deplorabil faptul că păzitorii Sabatului, care cunosc adevărul despre mântuire, despre Sanctuarul ceresc şi despre starea morţilor, se mint unii pe alţii." (Citat din studiul pentru instructori adulţi, trimestrul III, 2009.) Ce fel de faruri suntem noi? Suflete aflate pe marea vieţii se poticnesc privind la noi sau găsesc lumina adevărului? Revin la cei trei tineri. Au rămas în picioare.
Nu au fost impresionaţi de marea de spinări aplecate în faţa acelui chip inert.
Au stat drepţi pentru Dumnezeu. Onoarea Lui conta.
Nu mai conta onoarea lor, reputaţia lor, sentimentele sau chiar viaţa lor.
Conta doar apărarea caracterului lui Dumnezeu în faţa ochilor văzuţi şi nevăzuţi.
„Nevoia cea mai mare pe care o are lumea este aceea de bărbaţi care să nu se lase cumpăraţi sau vânduţi, bărbaţi care să fie cinstiţi, credincioşi în adâncul sufletului lor; bărbaţi care să nu se teamă să spună păcatului pe nume, bărbaţi a căror conştiinţă este la fel de bine orientată către datorie, precum este acul busolei către Pol, bărbaţi care vor lua poziţie neclintită pentru adevăr, chiar dacă s-ar prăbuşi cerurile." Am regăsit citatul într-un *Info-Banat* şi mi l-am decupat. Acum stă lipit pe coperta interioară a Bibliei mele. Vor lua poziţie neclintită pentru adevăr, chiar dacă s-ar prăbuşi cerurile..., bărbaţi -oameni, care vor ţine cont doar de onoarea Dumnezeului lor. Bărbaţi, femei, tineri care vor rămâne în picioare.
Faruri.
Fetiţa mea dragă, ce fel de lumină răspândeşte viaţa noastră?
Te iubesc!

a 18-a
re pnnteâe âl renunţări

urnea nu eâte un cataloa al dorinţelor noaâtre. 11II/attnieu IKicaral

Din nou despre librăria mea. Colindând cu privirea rafturile îngrijit aranjate, am descoperit o copertă cu o figură cunoscută - Audrey Hepburn. Am răsfoit cu plăcere cartea ce conţinea biografia ei, descoperind ceea ce căutam: o fotografie din filmul „Vacanţă la Roma", apărut în anul 1954, un film decent, drag sufletului meu. E o comedie romantică pe care vreau să ţi-o povestesc pe scurt. Prinţesa Anne, moştenitoarea tronului, se află într-un turneu prin oraşele Europei. Ajunsă şi la Roma, simte că nu mai poate suporta regimul strict de pasăre în colivie de aur (chiar şi... de aur). într-un acces de plâns, vine medicul ei şi îi administrează un calmant şi somnifer totodată. Rămasă singură, în loc să doarmă pleacă pe furiş de la palat. Dar somniferul îşi face efectul şi un jurnalist american o găseşte aproape adormită pe o bancă. In final, doarme în micuţa lui cameră dintr-o mansardă închiriată. Printr-o serie de întâmplări hazlii, ajung să petreacă împreună o zi de vis, vizitând Roma. Dar seara, ea îşi dă seama că e căutată şi asupra ei apasă o altă responsabilitate decât aceea de a face ceea ce îşi doreşte. Despărţirea e grea pentru că, între timp, între ea şi chipeşul jurnalist (Gregory Peck) s-a înfiripat ceva
frumos. A doua zi, la interviul pe care ea îl acordă presei, e prezent şi el. Deşi ochii lor spun atât de mult, buzele lor rostesc doar cuvintele cerute de protocol. Mi-a plăcut o replică pe care o rosteşte ca răspuns la reproşul pe care i-1 fac apropiaţii („Ne-am făcut griji", „nu-ţi dai seama de responsabilitatea ta" etc): „Dacă nu eram conştientă de datoria mea faţă de familie şi ţară, nu m-aş fi întors în seara aceasta. Sau, poate, niciodată..."

Draga mea, eşti o mică prinţesă a împărăţiei cerului. Viaţa te va duce în împrejurări ce vor cere decizii radicale şi probabil foarte dureroase. Unele te vor trânti literalmente la pământ, deoarece renunţarea la ceva adânc înfipt în inima noastră e foarte grea. Poate nu întotdeauna vei reuşi să le iei aşa cum îţi cere conştiinţa sau datoria.

Poate vei sta înaintea Domnului precum marele-preot Iosua.

Cu hainele murdare.

Pătate.

Privind la tine, nu vei avea nicio speranţă.

Stai.

Aştepţi.

Totuşi un fir de speranţă nu vrea să renunţe.

Atunci îţi doresc să priveşti la crucea lui Isus şi, privind într-acolo, să simţi că eşti preţioasă. Iertată. Iubită.

îţi doresc ca în tot acest zbucium să-L vezi cum întinde toiagul bunăvoinţei spre tine.

Cum îndepărtează nelegiuirea şi te îmbracă în haine de sărbătoare. Iar pe cap îţi pune o mitră curată...

Iar dacă Anne a spus că ziua aceea va rămâne încrustată pentru totdeauna în inima ei, la fel rămân şi în vieţile noastre zile sau capi tole întregi. Vor face parte din noi înşine, dar, prin alegerile şi renunţările noastre, vom merge mai departe.

îl rog pe Domnul să te ajute să nu aluneci niciodată, dar să ştii, fetiţa mea, că drumul drept în viaţă sau drumul întoarcerii nu se poate face nici prin putere, nici prin tărie omenească, ci doar prin susţinerea Domnului. (Zaharia 4:6)

Uneori, ceea ce ne ajută să mergem mai departe pe cale este conştienta faptului că braţele puternice ale Mântuitorului ne poartă.
Da, „Vacanţă la Roma" se termină cu o alegere bună. De aceea îti mai doresc, prinţesa mea, ca, în momentele de cumpănă, strălucirea iubirii şi a cununii de aur pe care Isus doreşte să ţi-o aşeze pe frunte să te determine să faci şi tu alegerea cea bună!
Cu mult drag, mama!

90 de zile /

/Livia a 1 ty-a

„ Vjurnal peştii morţi ie ladă duil de curent. IJ^renru

Astăzi, am luat Sfânta Cină. Am vorbit la telefon cu tine şi Sabatul viitor te vei împărtăşi, de asemenea, şi tu. Ce mult mă bucur că ai încheiat legământul cu Dumnezeu. E cel mai bun lucru care i se poate întâmpla cuiva. Deşi nu ai luat uşor această decizie, în timp ce tu te frământai, inima mea se ruga şi tremura pentru tine. Dar totul a trecut cu bine. A fost un Sabat minunat dintr-un noiembrie cald. îmi amintesc cum stăteai serioasă cu rochia albă fluturând... Şi fratele pastor, în bazin, cu mâna lui mare deasupra capului tău, rostind solemn: „Pe temeiul mărturisirii tale, te botez în Numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin." Am toată admiraţia pentru acest bărbat al lui Dumnezeu care, împreună cu soţia lui, şi-au rupt din timpul şi viaţa lor organizând tabere pentru tineret într-un sat pierdut din vestul ţării. Umorul lui, felul lui de a se comporta cu voi, tinerii, spiritul de echipă pe care 1-a încurajat între voi, toate acestea te-au cucerit. Veneai acasă fredonând imnul taberei şi lăsându-ţi bagajele nedesfăcute câteva zile, ca să nu destrami farmecul acelor vremuri...
Aş vrea să continui astăzi la ceea ce am consemnat ieri despre valoarea alegerilor, spunându-ţi că în viaţă suntem confruntaţi, pe lângă alegeri, şi cu ceva ce ţine de fenomenul „timp", şi anume cu răbdare. Domnul spune: „Prin răbdarea voastră, vă veţi câştiga sufletele voastre." Sau: „Cine va răbda până la sfârşit va fi mântuit." Sau:

„Căci aveţi nevoie de răbdare ca, după ce aţi împlinit voia lui Dumnezeu, să puteţi căpăta ce v-a fost făgăduit."
E uşor, e greu să ai răbdare? Ce valoare are răbdarea? De ce vrea Dumnezeu să învăţăm neapărat să avem răbdare?
Cu duioşie mă gândesc iarăşi la Iosif. Traumatizat profund de gestul fraţilor săi, de lipsa afecţiunii speciale a tatălui său, de care avusese parte până atunci, iată-1 rob, sclav, în casa unui magnat egiptean. Anii trec, însă Domnul este cu el. Iosif îşi pune talentele şi înţelepciunea la lucru. Şi ajunge preţuit, poate prea preţuit... Şi iată-1 din nou, în altă postură - aceea de deţinut. Cum s-ar zice „din lac în puţ". Totuşi nu lipseşte acelaşi „amănunt": Domnul era cu el. Şi iarăşi timpul trece, iar atunci când, cu ocazia interpretării viselor paharnicului şi brutarului de la curte, apare un licăr de speranţă, curând totul se năruie. Paharnicul uită rugămintea lui Iosif de a interveni pentru el în faţa faraonului, ca să fie eliberat din închisoare. Atât de simplu spune Biblia: „Mai-marele paharnicilor nu s-a mai gândit la Iosif şi 1-a uitat." Câtă nădejde şi-o fi pus Iosif în acest eveniment! Probabil se gândea: „Domnul a îngăduit să ajungă acest om la închisoare, ca în acest fel să pot fi şi eu eliberat." Şi speră. Aşteaptă şi are răbdare. Zilele trec, dar nimeni nu-1 cheamă afară din închisoare. „Durează până se reinstalează în postul său", îşi spune Iosif, „sau mai are treburi de rezolvat în familie şi după aceea îşi va face timp şi pentru mine". Dar... nimic. Şi mai trec *doi anii* Dacă Domnul a fost cu Iosif, de ce încă doi ani? Nu putea El să-i amintească paharnicului de Iosif? Putea, fireşte. Dar Domnul îl învaţă pe Iosif marea lecţie a răbdării, care nu se învaţă uşor.
Avraam privea la familiile păgâne din jurul său. Toţi aveau copii. El, care se închina viului Dumnezeu, nu avea. Tocmai el. Şi la 100 de ani, îl primeşte pe Isaac.
Moise, ştiind că va fi eliberatorul poporului său, vrea să se impună în Egipt, dar ceea ce face îl

costă nu 2 ani, nici 20, ci 40 de ani de exil în pustiul Madian.

Toţi aceştia, şi încă mulţi alţii, au fost conduşi de Dumnezeu spre biruinţă, pe drumul răbdării. Abia după aceea Iosif a fost numit prim-ministru al Egiptului, Moise a devenit marele conducător care a scos poporul Israel din robie, iar Avraam a putut fi numit prietenul lui Dumnezeu.

E nevoie de răbdare? E importantă? E uşor de învăţat? Concluzia o vei trage tu, aşteptând (cu răbdare) ziua în care mă voi întoarce acasă. Ştiu că nu ţi-e uşor. Dar e doar una dintre primele lecţii ale vieţii. Curaj, draga mea! Trebuie să învăţăm să răbdăm până la sfârşit.

90 de zile

90 i

e zile

a 20-a

e bilete de troleibuz dl araturile

lua

a 21 -a

mamei,

Ce mult m-am bucurat când mi-ai relatat astăzi ce ţi s-a întâmplat la Timişoara. îţi mai aminteşti când am fost împreună, înainte de a pleca eu în Elveţia, şi am vizitat Muzeul de Artă şi am mers la Iulius Mall? Aveam atât de puţini bani şi, când am cerut de la o tonetă două bilete de troleibuz, vânzătoarea ne-a spus o sumă ce ni s-a părut „colosală". De fapt, doamna ne-a dat două bilete a câte două călătorii, deşi ne-ar fi fost de ajuns un bilet la amândouă. Ne-a părut rău, dar nu mai aveam ce face, le-am achitat. La despărţire, ţi-am dat biletul rămas, să-1 păstrezi.

Şi iată ce mi-ai povestit astăzi. Mergând la Timişoara cu prietena ta, aţi urcat în troleibuz fără să vă cumpăraţi bilete. Cu groază, la un moment dat, vedeţi cum un domn cu ecuson începe să-i ia „bani mărunţi" pe călători. Doi tineri au fost deja amendaţi cu o sumă mare. Ajungând în dreptul vostru, cu un gest plin de siguranţă, scoţi din buzunar biletul dublu, rămas de la călătoria noastră. Prietenei tale, pregătită pentru ce era mai rău, nu-i venea să creadă...

Vezi, draga mea, dacă un simplu bilet de troleibuz de la mama te poate scoate din încurcătură, cu atât mai mult sfaturile ei, păstrate şi urmate cu grijă, te pot salva din împrejurări mult mai complicate decât un control de rutină, dintr-un mijloc de transport.

Să iei aminte...

„Cum coboram dealul pe lângă ziduri,
Mă rezemasem de o poartă să privesc.
Tocmai atunci mi-a fost dat să te zăresc
Cum urcai dealul. Ne-am întâlnit în priviri.
Insă în ziua acelei întâlniri
Ne-am împletit doar urmele mari şi mici
In praful verii, parcă am fi desenat aici
Cifrele unu, doi, cu vârful
Umbrelei de soare între noi.

Şi cât am mers păreai a fi întrezărit
Ceva simpatic în praful verii, şi-ai zâmbit.
Apoi, am mers eu, pe unde fuseseşi înainte tu,
Şi ce mersesem eu, mergeai acum şi tu."

Versurile lui Robert Frost mă îndreaptă cu gândul spre drăgălăşenia copilăriei şi tinereţii, când zilele de vară păreau lungi cât anul, iar plimbările pe dealuri şi bălăceala în râul satului exprimau deplina libertate de care ne bucuram. Nu exista computer, televizorul era rar, telefon era doar la poştă - pe atunci se vorbea doar cu aviz telefonic... Aveam răbdare să le scriem scrisori lungi colegilor plecaţi pe la bunici, iar roata timpului îşi depăna alene firul. Aerul părea încremenit, iar colbul fierbinte al verii era culcuşul potrivit pentru câini i somnoroşi sau pentru găinile care uitau să mai cotcodăcească.

Era linişte. Bunica gătea o mâncare uşoară, bunicul meşterea ceva în atelierul lui. Părinţii erau la serviciu. îmi luam pătura, câinele mai

danez şi stăteam ore în şir la umbra nucului din grădină. Citeam, scriam. După-amiezele mergeam la baie, la râu, unde băieţii amenajaseră un mic dig care acumula apa chiar sub pod şi ne răcoream, râdeam, stropeam cu apă, ne prăjeam la soare, apoi colindam cu bicicletele. Nu conta că „trăgeam" pe noi bluze rămase de la fraţii mai mari, încălţări vechi, VIP-urile nu reprezentau nimic pe atunci. Aveam plăcere să alergăm după fluturi şi bondari, iar strălucirea metalică a aripilor unei libelule sprinţare ne încânta. Făceam colecţie de şerveţele, cutii de chibrituri, ilustrate şi timbre. Aveam ierbare doldora de plante frumos presate, cu denumirea în limba latină şi în cea autohtonă scrisă corect în tuş pe margine.

Eram liberi, nestresaţi, şi totuşi preocupaţi şi curioşi de minunile lumii înconjurătoare.

Dacă aveai un prieten, ca tânără, băiatul venea seara să te ceară de la mama să te ia la plimbare, şi la ora stabilită te conducea acasă. Şi asta doar dacă pe ziua respectivă ai îndeplinit toate sarcinile trasate de părinţi cu o seară în urmă.

Nopţile erau adânci, cu talerul lunii iţindu-se din dosul brazilor. O strângere caldă de mână sau un sărut uşor pe obraz marca sfârşitul întâlnirii.

Draga mea, a fost un scurt intermezzo. Tu nu poţi simţi în acelaşi fel farmecul acelor zile. Cred că nu ai scris nicio scrisoare, doar SMS-uri. Telefonul e, probabil, cel mai uzitat instrument al generaţiei tale, iar seara internetul vă absoarbe toată atenţia. Dacă ieşiţi în oraş, hainele trebuie să fie la modă, freza cu toate firele de păr aşezate în aşa fel încât tinerele cu care vă vedeţi să nu poată comenta. Când vă întâlniţi, nu mai discutaţi despre ce cărţi aţi mai citit, ci despre ce „macho" a mai apărut la orizont. Nu mai faceţi schimb de şerveţele sau timbre pentru a vă întregi colecţia. Aveţi alte colecţii...

Nu vreau să spun că generaţia anterioară a fost lipsită de „lemne uscate". Doar compar şi mă gândesc că pentru voi totul presupune mult mai mult efort. Sunteţi mai vulnerabili, iar stresul şi presiunea concurenţei vă poate copleşi mai uşor.

De aceea, doresc atât de mult să ai rădăcini adânci în solul iubirii lui Dumnezeu. în faţa Lui putem veni în mod simplu şi nesofisticat, ştiind că iubirea Lui e mereu în căutarea noastră, fiind un izvor inepuizabil de acceptare.

Să îndrăzneşti să vii întotdeauna înaintea Lui şi să înveţi să te bucuri de prezenţa Lui.

„Astăzi, chiar de m-aş întoarce, A-nţelege n-o mai pot... Unde eşti, copilărie, Cu pădurea ta cu tot?"

(„O, rămâi" de M. Eminescu)

Zi

2)

vua a
re oc
helat
eâp

Doamna mea e medic pediatru. înaltă, slabă, mănâncă foarte puţin şi e veşnic în mişcare. Deşi spune că nu e distrată, mereu uită pe unde îşi pune ochelarii, cheile etc. (Mai ştiu eu pe cineva asemănător, dar la scară mai mică!) Nu mănâncă decât cu lumânarea aprinsă în sfeşnic şi şervetul aşezat pe genunchi. Covoarele din casă sunt ţesute manual prin India, Pakistan şi alte ţări „caşmirate". Mobila e doar din lemn masiv, unele piese fiind deosebit de frumoase, mai ales în urma lustrului cu ceară făcut de mine. Nu mănâncă deloc carne şi nu se uită la TV, iar radioul e pus în permanenţă pe un post cu muzică clasică. Se trage dintr-o familie de distinşi intelectuali, iar soţul ei a fost nepotul unuia dintre foştii premieri ai Cehoslovaciei. Seara avem discuţii frumoase, iar eu îi povestesc întâmplări din Biblie; îi descriu bărbaţi şi femei care au umblat cu Dumnezeu. E încântată şi uimită că Biblia poate fi atât de frumoasă. într-o seară, mi-a spus că întotdeauna a considerat că dacă omul reuşeşte să respecte cele Zece Porunci va fi ferit de multe rele în viaţă. Am întrebat-o dacă le ştie şi mi le-a recitat aşa cum le învăţase la şcoală. I-am spus că nu sunt întocmai după Biblie, porunca a doua fiind lăsată pe dinafară, iar a zecea împărţită în două, ca să nu rămână doar nouă la număr. Nu i-a venit să creadă şi a vrut să verifice. A luat Biblia mare cu litere gotice, tradusă de Luther, şi a citit la Exodul 20 după indicaţiile mele. A rămas încurcată şi dezamăgită. „Nu e corect, de ce au îndrăznit oamenii să facă aşa ceva?" m-a întrebat.
Mă bucur mult când pot da mărturie şi caut să nu o influenţez, ci să o conduc în aşa fel încât să tragă singură concluziile. în schimb, mă rog!
De fiecare dată când nu-şi găseşte ochelarii (cheile i le agăţ în cuier, imediat ce soseşte acasă, pentru a fi în siguranţă!) mă străduiesc să-i caut şi mă rog la Dumnezeu pentru îndrumare. Şi funcţionează. Cu o ocazie, a durat mai mult. Trebuia să plecăm în staţiunea din Alpi, unde mai fuseserăm. Deja porniserăm, când a realizat că nu are ochelarii. A întors maşina şi am căutat două ore prin casă, maşină, beci şi oriunde se putea. Dar nimic. M-am rugat în gând de câteva ori, la fel a făcut şi ea, dar niciun rezultat. La un moment dat, m-am aşezat pe genunchi şi L-am rugat pe Domnul să ne călăuzească pentru a-i putea găsi în sfârşit. în acel moment, mă strigă radioasă, venind cu ochelarii în mână. Am întrebat-o când i-a găsit - tocmai când eram pe genunchi.
Acum câteva zile, mă sună, cu disperare în glas, că nu-şi găseşte mobilul. Era deja târziu; i-am spus să vină acasă şi să nu-şi piardă neuronii stresându-se pentru un telefon. M-am rugat şi, când a venit, am făcut o plimbare. Era 11 noaptea. în liniştea ce domnea pretutindeni i-am povestit despre Ioan Botezătorul, cel mai mare profet, după declaraţia Mântuitorului. A murit în închisoare decapitat, şi Domnul nu a intervenit să-1 scape.
Dumnezeu nu răspunde întotdeauna după cum vrem noi. Creatorul universului nu e un buton pe care să apăsam în caz de urgenţă! El e alături de noi şi doreşte să ne încredem în El, dar nu vrea să-L iubim doar pentru că face minuni. Chiar dacă este şi un Dumnezeu al minunilor, El îngăduie, uneori, să navigam în ape tulburi fără să intervină. De aceea, în ciuda unor împrejurări grele în care avem impresia că înotăm singuri, credinţa noastră în El trebuie să rămână neclintită. Citeam într-o carte, al cărui autor nu-1 mai reţin, că „atunci când te simţi abandonat de Dumnezeu şi totuşi continui să te încrezi în El, în ciuda sentimentelor tale, atunci te închini Lui în cel mai profund mod".

Aerul răcoros şi cuvintele mele au liniştit-o. Am reluat firul drumurilor pe care le făcuse în acea zi, sfătuind-o să meargă mâine la ultimul magazin de unde îi cumpărase mâncare lui Boris.
A doua zi, m-am rugat Domnului să-i arate în mod special că o iubeşte şi că îi este alături în toate circumstanţele vieţii. Nu mult după aceea, mă sună cu încântare în glas, spunându-mi că şi-a găsit telefonul, îl scosese la casă, în magazin, împreună cu portofelul, când a achitat mâncarea pentru câine...
Mă simt atât de mică, şi totuşi atât de răspunzătoare când îmi spune: „Roagă-te, că pe tine te ascultă Dumnezeu." Numai El poate dărui izbândă. Numai El e totul. îl laud şi mă încred în El.

90 JL

e zile

a

23-

a

Citesc într-o carte cu sfaturi şi strategii pentru a putea învinge în viaţă fără luptă şi confruntări. Unul dintre ele sună cam aşa: Ca să pot avea ceea ce-mi doresc, trebuie să învăţ să renunţ la ceea ce nu pot avea. Mi-am adus aminte de cuvintele lui Jim Elliot, misionarul ucis undeva, în regiunea Amazonului, care a spus ceva asemănător: „Nu e nebun cel ce dă ceea ce nu poate păstra, ca să păstreze ceea ce nu poate pierde" - un joc de cuvinte care te pune pe gânduri.
în scurta noastră viaţă, ne legăm de atâtea lucruri care sunt deja pierdute. Lucruri care ne plac, care ne atrag, dar care ne sunt de puţin folos. Mai ales în societatea noastră atât de consumatoristă, unde reclamele te fac să crezi că ai neapărată nevoie de acel „minunat" aparat, dar şi de acel produs cosmetic „fenomenal"!
Nu vreau să scriu prea mult pe marginea acestei teme sensibile, dar a şti să renunţi, a şti să te rezumi la mai puţin, presupune înţelepciune şi multă chibzuinţă.
A avea tăria să laşi să treacă pe lângă tine oameni, lucruri, împrejurări, să le dai drumul, iar tu să poţi continua cu bucurie alergarea, aceasta înseamnă disciplină. Poate înseamnă şi renunţare sau durere. Dar, în final, se va dovedi a fi un mare câştig.
închei cu rugăciunea psalmistului: „Abate-mi, Doamne, ochii de la vederea lucrurilor deşarte." (Psalmii 119,37)
Concluzie:
Pentru a şti să-ţi limitezi dorinţele, e nevoie, uneori, de multă rugăciune şi luptă.

90 de

a

rInteri

Când eşti în exil, chiar şi lucrurile mici pot avea o semnificaţie mare. Ele te pot întrista mult sau îţi pot face o bucurie la fel de intensă. A sta zi de zi izolată într-o casă unde, dacă nu freci podele sau elemenţii de calorifer, freci cratiţe înnegrite de fum sau speli geamuri, nu ai televizor şi ţi se încleştează maxilarele de nevorbire, simţi că te cuprinde, încet, dar sigur, disperarea. Te disciplinezi, te rogi, faci gimnastică, citeşti, dar parcă te învârti într-un cerc

fără ieşire. Te doboară şi dorul de casă. îţi lipsesc cei dragi şi ţi-e dor chiar şi de vânzătoarea de la minimarketul din cartier. „E bine", îţi spui, „Dumnezeu te-a adus aici ca să ai timp seara să pictezi sau să scrii", însă nu e suficient. Măcar uneori ai nevoie de o scânteie şi aş vrea să-ţi povestesc despre o astfel de scânteie.
Făcând la amiază scurta plimbare cu celălalt câine, Nicky, un terrier bătrân, cu mers obosit, am descoperit aproape de casă un iaz plin cu vegetaţie de baltă. Parcă era un colţ de deltă. Peşti mari înotau prin apa clară, făcând din timp în timp tumbe, căzând apoi cu un plescăit puternic înapoi, iar cele câteva raţe leneşe, alunecând printre firele de stuf, completau tabloul. „Super", mi-am spus, dar frunzele de nufăr care plutesc la suprafaţă nu au nicio floare. Plimbările mele însă au continuat şi, într-una din zile, observ pe luciul unei frunze un mugur. Am urmărit cu răbdare săptămâni întregi evoluţia acelei mici ridicături închise la cu-loare (nu ştiu de ce a durat atât de mult), care s-a transformat într-un boboc. încă puţin şi floarea urma să se arate în toată splendoarea. Dar, din păcate, câteva zile reci au stins elanul nufărului şi al meu, de altfel. Mi-a părut atât de rău! Bobocul s-a strâns, s-a micşorat, părea uscat!
Apoi a dat din nou căldura şi razele soarelui au mângâiat cu generozitate eleşteul. Raţele, peştii, plantele au înviat. Numai bobocul parcă se sfrijea mai mult. „A murit", mă gândeam. De obidă, n-am mai dat pe acolo. Ca Iona cu al său curcubete!
Dar, într-o zi, pe când treceam grăbită prin faţa micului lac, mi-am aruncat întâmplător privirea spre oglinda lui. Era o zi cu ceaţă şi doar câteva raze înviorau atmosfera. Şi... minune! Pe suprafaţa lui, floarea de nufăr deschisă, arătând pură şi desăvârşită. M-am oprit, uimită. Nu mă săturam să admir acea frumuseţe proaspătă, candidă, delicată. O stea albă. Am stat minute în şir admirând-o în tăcere. Parcă nu mai conta ceaţa de afară şi cea din interior. Dumnezeu îmi dăduse scânteia când nu mai speram...
E stilul Lui. Când noaptea e mai adâncă şi nevoia mai mare, atunci intervenţia Lui străluceşte maiestuos.

90 de zile

uta

a 23-

a

cel ce e âigur pe elînâuâi eâte tolerant!

necunoâciii

Un alt personaj al cărui destin m-a preocupat aici a fost Moise. Am mai amintit de el. La început, un criminal. Un fugar. Un exilat.
Simţea că planul lui Dumnezeu cu el eşuase, că nimic nu mai are sens.
Aşa şi-a început Moise viaţa plină de umilinţă şi răbdare din Ma-dian.
De la strălucirea Egiptului.
Nu a fost simplu.
Iar Dumnezeu, în acel decor auster, dezvoltă în el acele calităţi care fac din Moise un mare conducător.
Da! Moise e unul dintre uriaşii lui Dumnezeu!
Mi-1 imaginez înalt la statură, cu ochi calzi, dar pătrunzători.
Trăsături dăltuite frumos, mâini puternice.
Bronzat.
Cu un spirit răbdător şi smerit, însă plin de demnitate.
Cu o mare capacitate de a mijloci pentru acel popor încăpăţânat.
Cu o atitudine plină de renunţare de sine şi o blândeţe ieşită din comun.

Iertându-i din toată inima pe cei ce-1 critică, nepăşind pe treapta înălţării de sine, deşi faţa lui II vede pe Maiestatea cerului şi-I vorbeşte gură către gură.
Iar sus, pe muntele Nebo, ochii lui văd desfăşurarea frumuseţii ticelei ţări în care curge lapte şi miere.
Ţara pentru care, ca poporul să poată intra, fusese chemat tocmai el la conducere.
Dar Moise nu intră.
Nu are voie.
Totuşi el nu lasă ca durerea dezamăgirii să-1 îndepărteze de Acela care-i fusese Conducător văzut şi nevăzut prin pustia vieţii lui.
Moise rămâne loial.
Sunt oameni care strălucesc ca stelele, dar ei rămân simpli şi oneşti, pentru că nu-şi văd strălucirea proprie, doar pe aceea a Maes-huluilor...

90 de zile

ff/anuela Js oneicu

Lua a 26-a

Dimineaţa, doamna mă duce cu maşina la adunarea din Basel, dar de întors, mă întorc singură, pe jos. Sunt aproximativ 8 km. La început, drumul mi se părea lung şi obositor, dar nu doream să-mi mai deranjez gazda şi nici să fac blatul cu tramvaiul. Acum m-am obişnuit, cunosc fiecare colţ de stradă, ştiu ce urmează şi chiar îmi place. Dintr-un fel de jug a devenit o sarcină uşoară...
Oraşele Elveţiei sunt oraşe ale caselor. Case vechi, solide, somptuoase, case care nu au cunoscut distrugerea războiului. Se aliniază cuminţi şi elegante de-a lungul străzilor. Fiecare casă are istoria ei. Unele au uşi masive din lemn frumos sculptat, zidurile au basoreliefuri crenelate şi sunt înconjurate de grilaje suple din fier forjat. Altele sunt acoperite cu verdeaţă, doar capitelurile cu blazoane şi intrarea rămânând libere. Majoritatea au grădini superbe, cu arbori şi arbuşti, mai mult sau mai puţin exotici, cu frunziş de la maro şi roşu până la o bogată paletă în nuanţe de verde. Dale de piatră ce se pierd în firide tainice, înecate în iederă, sau ce duc spre chioşcuri construite ca o bijuterie pentru vreo doamnă mult iubită, şi havuzurile cu apă fac farmecul curţilor.
Mai trec pe lângă case în stil colonial, în linii simple, sau case locuite de evrei bogaţi, cu anul de când le deţin şi numele familiei lor gravate pe frontispiciu (de exemplu, nume sonore, ca Rotschild).
îmi place când văd evrei întorcându-se de la sinagogă. Mă intersectez cu ei şi îi recunosc. Bărbaţii mai în vârstă au pălării negre,
înalte, cu boruri late şi fulgarine negre. Cei mai tineri au chipa lor specifică în creştetul capului, bărbiţe şi fulgarine, invariabil, negre, îi urmăresc cu drag. Sunt poporul lui Dumnezeu, pentru totdeauna binecuvântaţi.
Unele case au vitralii. Privindu-le, mă duc cu gândul la o bisericuţă din Alpi. Veche de câteva sute de ani, cu ziduri groase din piatră. Sobră, fără podoabe. Intri pe o uşă laterală. Greutatea lemnului face balamalele să scârţâie. Trebuie să stai câteva secunde, să te obişnuieşti cu întunericul. Curând vezi şirurile tăcute de bănci. O iei la dreapta spre altar şi, deodată, realizezi că ceva frumos se petrece acolo, în faţă. Prin cele trei ferestre înguste şi înalte care străjuiesc altarul, lumina pătrunde şi însufleţeşte vitraliile create de Giacometti (fratele lui Gia-cometti, sculptorul). Culori vii, strălucitoare, de galben, roşu, verde şi albastru, pline de intensitate, te învăluie şi-ţi fac sufletul să vibreze. Te aşezi în liniştea solemnă şi parcă vii în atingere cu Divinitatea. De afară, ferestrele erau cenuşii, nelăsându-te cu nimic să bănuieşti strălucirea din interior. O revărsare neaşteptată de lumină şi culoare filtrată prin sticlă...
Mă gândesc la noi, oamenii, ca la nişte temple vii. De afară, „vitraliile" nu spun prea mult, dar

când pătrunzi în „interiorul" cuiva, fiinţa lui răspândeşte oare lumina?
Unii oameni au podoabe exterioare, pe când lăuntrul lor e întunecos. Iar alţii, care nu promit mult pe dinafară, te încălzesc la lumina caracterului lor.
îmi doresc să cunoşti oameni de care - pătrunzând în citadela sufletului lor - să te simţi mângâiată de lumina ce vine de sus prin vitraliile fiinţei lor.
Si să fii tu însăţi astfel...

90 JL

e zile

ff/anueia Jrone&cu ("> I

vita

a 21-a

„ (_/ inimă aoală e&te mult mai iăracă decât o I^Arutor necunoicut)

mana aoa

Dostoievski spunea că întotdeauna acela care iubeşte este acela care pierde. Pierde pentru că dăruieşte mai mult, pentru că nu se gândeşte la ceea ce aruncă în joc, pe când acela care nu iubeşte, sau iubeşte mai puţin, este mai prevăzător şi îşi poate doza în mod conştient şi, probabil, interesat, iubirea - dacă se poate spune aşa -astfel încât să fie întotdeauna el câştigătorul şi acela care profită mai mult. E un punct de vedere.
De asemenea, cel care iartă plăteşte întotdeauna un preţ mai mare. Să facem aplicaţie.
Ai fost jignit, umilit, trădat şi rana stă sângerândă în sufletul tău. Viaţa ţi-a fost răvăşită de ceva care ţi-a mutat indicatorul interior al echilibrului. Doare aşa de tare...
Cel ce ţi-a greşit se poate scuza sau nu, problema e la tine; procesul se desfăşoară în tine şi e lent, dureros, cu recăderi. Totul trebuie prelucrat, eşti nevoit să recunoşti că teoria e una, dar practica înseamnă cu mult mai mult. Nu poţi uita şi merge pur şi simplu mai departe. Fiind tu cel lovit, te simţi îndreptăţit să te consideri victimă.
Bill Clinton spunea că acronimul UMMD - Uită şi Mergi Mai Departe - i-a fost de mare folos în carieră. Tot el, în cartea sa *Viaţa mea,* povesteşte cum Nelson Mandela, părăsind după 27 de ani închisoarea, a simţit cum toată furia împotriva temnicerilor săi iese la suprafaţă. A găsit vindecare numai după ce a înţeles că oamenii aceia au reuşit să-i ia totul, cu excepţia minţii şi a inimii. Dacă va continua să-i urască, va rămâne prizonierul lor. Fostul preşedinte al Statelor Unite concluzionează frumos la finalul cărţii sale: „Să devii un om bun înseamnă un efort de-o viaţă care implică abandonarea furiei la ci dresa altora şi asumarea responsabilităţii pentru greşelile pe care le-ai comis. Şi e nevoie de iertare."
Corrie ten Boom, o predicatoare creştină minunată, formată într-o şcoală dură, povestea că cel mai greu i-a fost să-1 ierte pe unul dintre cei mai groaznici supraveghetori din Ravensbruck, unul dintre lagărele de exterminare din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Acesta, cu biciul din piele care-i atârna mereu la brâu, i-a făcut viaţa amară de multe ori. După eliberarea din lagăr (singura supravieţuitoare din toată familia), în timpul unor serii de conferinţe ţinute în Germania, la ieşire o aştepta un bărbat care dorea să dea mâna cu ea. „în predica dumneavoastră aţi pomenit de Ravensbruck. Am fost supraveghetor acolo. Dar acum a trecut totul (simplu?), am devenit creştin", îi spuse acesta. Privindu-1,1-a recunoscut, dar şi-a dat seama că el nu o recunoscuse. îşi simţea mâna de plumb, nefiind în stare să o mişte înspre mâna în aşteptare a interlocutorului. După câteva secunde de luptă interioară, care i s-au părut ore, i-a întins mâna. în momentul acela, povesteşte ea, a simţit iertare în inima ei pentru el.
Repet - şi *e nevoie de iertare!...*
Cred că şi pentru un creştin veritabil a ierta e dificil. E o luptă cu mândria rănită, cu dezamăgirea, cu trădarea. Dar, rămânând fidel principiilor Mântuitorului, la un moment dat simţi că povara a devenit mai uşoară, că resentimentele şi amărăciunea au mai pălit. Apoi, constaţi cu uimire şi recunoştinţă că a sosit timpul când în sufletul tău e primăvară, când

umbrele întunericului nu mai există, doar lumina iubirii Unuia care declară simplu: Te-am săpat pe palmele Mele!
„Fără dragoste putem sparge lemne, putem modela cărămizi, putem prelucra fier. Dar, fără dragoste, nu putem relaţiona cu oamenii." (Lev Tolstoi)

90 de zile

rr/
anuefa

lua a 28-a

„ r/ido aroapâ na este mai adâncă decât profunzimea Ja. *IL^orrie ten vDoomJ*

Stau întinsă pe o bancă. Cerul îşi arcuieşte albastrul deasupra mea. Coroanele impunătoare ale ulmilor înalţi delimitează orizontul, încerc să nu mă gândesc, doar să simt.
Aerul fierbinte, o gâză uimită că nu o alung, picături de transpiraţie alunecând pe umeri.
Simt mirosul pământului, al frunzelor, al verii. Simt singurătatea, (încep să gândesc.)...
îmi amintesc de o zi de vară la fel de toridă.
Eram singură în acel oraş.
Case cu ziduri reci şi străine.
Străzi fără nume.
Mergeam.
Plângeam.
Mergeam.
Nu mă puteam opri.
Sunetul paşilor pe trotuarul pustiu, cumva, mă linişte.
încet, străzile au început să aibă nume.
Am încetinit.
Tălpile mă dureau.
M-am aşezat pe o bancă.
Picături îmi alunecau pe obraz, pe gât.
Lacrimi.
Trecători puţini.
Guguştiuci.
O fântână arteziană cu ziduri crăpate şi fără apă.
Un bust din fontă al unui erou cu epoleţi.
Banca fierbinte.
Durerea din umărul stâng...
Am cunoscut un bătrân trecut de 90 de ani. îmi povestea mereu durerea vieţii lui - moartea de tânăr a singurului său fiu. De atunci încolo, nu a mai avut nicio sărbătoare, închistându-se în propria carapace. Acum se simţea neconsolat, pentru că, împietrindu-se în acest fel, soţia lui nu a mai avut parte de niciun gest cald şi tandru. Regreta fiecare ocazie în care a simţit un imbold interior de a mângâia părul soţiei sau mâna ei şi nu a făcut-o. Avea remuşcări cumplite şi nu mai putea repara nimic, pentru că ea era moartă de câţiva ani. în uscăciunea vieţii lui, îmi repeta aceeaşi concluzie amară - e atât de greu să trăieşti fără iubire. Am încercat să-i înseninez ultimele luni de viaţă. Simţeam cum ceva se topeşte în fiinţa lui. încercam să-1 îndrept spre Dumnezeu. Stăteam la căpătâiul lui şi îi mângâiam fruntea îmbrobonită. Ultimele lui zile au fost pline de o frământare semiconştientă, iar sfârşitul lui nu pot să-1 las decât în mâna Celui ce cântăreşte totul cu milă şi dreptate...

Supravieţuim.
Evenimente, cuvinte, oameni curg tainic prin noi, ca nisipul în clepsidră.

Supravieţuim.
Cel mai greu e să uităm neiubtrea, să iertăm trădarea. Dar suflul timpului curăţă multe din cale, ca vântul toamnei spulberând frunzele pe cărare. Acum mă aflu aici. Simt albastrul cerului. Şi căldura verii. Banca.
Simt mângâierea Ta Şi vântul care curge şi duce cu el...

90 de

aia a

29-a

Am citit astăzi Epistola lui Pavel către Tit. O scrisoare cu indicaţii practice şi cu o caracterizare matură a unui creştinism adus în toate registrele vieţii cotidiene.
El descrie în linii simple atât portretul femeii creştine, ca soţie şi mamă, cât şi portretul prezbiterului şi lucrătorului din câmpul Evangheliei. Cum să fie cei tineri, cum să fie cei în vârstă.
Deşi nesofisticate, cuvintele lui sunt puternice.
Ca trăsătură generală, apare cuvântul „cumpătare". Adică echilibru şi măsură în toate. Fără excese, fără extreme.
Parcă până acum nu am remarcat toate acestea, deşi am citit epistola de cel puţin cincisprezece ori. El le cere în mod simplu, dar cu autoritate, să fie „sănătoşi în credinţă", să aibă o „vorbire sănătoasă", să se ţină de „învăţătura sănătoasă".
Iar cuvântul „cumpătat" îl foloseşte de şase ori într-o epistolă scurtă de trei capitole. Nu pot să nu mă gândesc la o „fericire" pe care am citit-o într-o revistă a editurii noastre, ca adaos la fericirile din Matei 5:
„Ferice de cei cumpătaţi, căci ei vor avea o viaţă lungă."
îţi recomand, draga mea, această scrisoare a bătrânului Pavel. E adresată unui tânăr.

90 JL

e zile

'/) f Q

a 30-a

Ieri s-a împlinit o lună de când sunt aici. Zile lungi, luminoase, majoritatea calde. Am lăsat în urmă o Românie prinsă în canicula verii, îmi place soarele şi L-am rugat pe Domnul să-mi dăruiască şi aici aceeaşi vreme bună. Şi a făcut-o, deşi până atunci, urmărind harta meteo a Europei, vedeam Elveţia stând într-un con de umbră.
Ii mulţumesc. El are planuri bune pentru noi, cu toate că nu întotdeauna le vedem şi nici nu vrem să le acceptăm. Nu am televizor, deci, vreau, nu vreau, pentru recreere am trei variante: citesc, scriu sau pictez. Avându-1 pe Nicky, fac zilnic plimbări pentru a-1 scoate la aer. Nu am ciocolată, dulciuri, biscuiţi decât rar. Când mă trezesc, beau două pahare cu apă şi mănânc un măr sau două. Apoi, micul dejun constă în trei felii de pâine neagră, unt şi o jumătate de ceapă. Până la prânz mai beau două ceaiuri sau două pahare de apă, iar la masa de prânz am

jumătate din porţia pe care doamna o mănâncă la restaurant cu o zi în urmă şi pe care mi-o aduce seara, într-o cutie de plastic: de regulă paste, ciuperci sau orez. Pentru seară, îmi fierb în aburi 2-3 morcovi sau cartofi mici pe care-i mănânc cu un bol de salată verde. Ca variaţie a meniului mai am iaurt, brânză dulce sau mozzarella. Fructele, deşi cu economie, nu-mi lipsesc. Destul de simplu şi restrictiv, dar mult mai sănătos. La început, mi s-a părut trist să mă alimentez în felul acesta, gândindu-mă la alternativele lăsate în România: roşii, castraveţi, ardei, conopidă, lubeniţă, porumb fiert, vinete, dovlecei etc. Nemaigătind de ceva vreme, doamna mea gândea în bucăţi, iar eu în kilograme (îmi aducea trei cepe, un castravete etc). Nu am comentat, deşi în sinea mea am „cârtit" uneori. Acum m-am obişnuit şi chiar îmi place. Am mai slăbit, dar sunt bronzată. Munca fizică, curăţenia interminabilă m-au costat mulţi nervi şi voinţă pentru a face acelaşi lucru nemotivator zi de zi. Dar totul, cumva, m-a oţelit. Dacă aş fi avut bani, mi-aş mai fi cumpărat una, alta, iar dacă aş fi avut televizor aş mai fi pierdut ceva timp... Asta e, draga mea, exilul nu e uşor de suportat, dar cred că se va dovedi util. Aşa cum spuneam ieri despre cumpătare, nu întotdeauna reuşim să fim astfel prin voinţa noastră proprie, iar atunci prinde bine un concurs de împrejurări.

Citeam într-o seară despre poporul Hunza, aşezat într-o vale agăţată undeva în Himalaya, la 3.000 m altitudine. Trăiesc din cultivarea pământului şi creşterea vitelor. Despre ei a scris pentru prima oară un medic scoţian, McCarrison, care a trăit şapte ani printre ei. Orice boală le este străină, ei necunoscând bolile coronariene, infarctul miocardic, hipertensiunea arterială, cancerul, bolile digestive şi reumatismale. Chiar bolile copilăriei le sunt străine. Ei nu doar că rămân imuni faţă de aceste boli care macină civilizaţia noastră, dar sunt plini de energie, poftă de viaţă şi ajung la vârste matusalemice -130 chiar 145 de ani!

Bărbaţii sunt obişnuiţi să lucreze mult, dar fără grabă. La 100 de ani poartă poveri grele şi fac mulţi kilometri pe zi cu uşurinţă. Femeile lor, de asemenea, urcă versanţii abrupţi fără efort, sunt zvelte şi nu au celulita!

Câteva secrete ale acestei vitalităţi, care ţin indubitabil de stilul lor de viaţă.

în primul rând, mănâncă foarte puţin, două mese pe zi, prima fiind spre prânz, deşi se trezesc la ora 5 dimineaţa. Apoi ceea ce mănâncă e foarte important. Cerealele şi fructele reprezintă baza alimentaţiei lor. Puţin lapte şi brânză, carne foarte puţină şi foarte rar, de asemenea, iaurtul e important pentru ei, iar nucile la fel. Ei postesc de multe ori, căutând să-şi elibereze corpul de toxine. Zilnic fac multă mişcare, lucrează mult, dar nu sub stres, şi fac pauze scurte între reprizele di*

muncă. Se culcă devreme şi, cum spuneam, se scoală devreme. Printre ei nu există nici boli psihice.

Pâinea Chapatti (pâinea pe care o mănâncă ei) - 250 g de grâu, jumătate de linguriţă de sare grunjoasă şi 1 litru de apă. Făina integrală măcinată de ei se amestecă cu sarea, apoi, mestecând continuu, se adaugă apa. Coca obţinută se frământă pe un suport de lemn. Când nu se mai lipeşte de mâini, se înveleşte într-un prosop umed şi se lasă 30 de minute. După aceea se fac patru bile, fiecare se întinde subţire cu sucitorul şi se coace pe grătare, pe ambele părţi. Poate vom încerca reţeta!

M-am simţit mai consolată după ce am citit despre ei, mâncarea puţină nemaipărându-mi-se un jug greu, ci tot o sarcină uşoară, la fel ca drumul spre casă de la biserică...

Vi,

90 de zile I

ita a 31-

a

Seara, dacă se face ora 9:30 şi doamna nu a venit încă, simt că nu mai pot suporta izolarea.

Parcă simt în mod fizic apăsarea pereţilor. Atunci ies până în capătul străzii, unde sunt un restaurant şi un sens giratoriu, fiind totodată şi terminalul tramvaiului 6 şi al autobuzelor. Mă reazem de bara din faţa restaurantului, urmărind puţinii trecători şi maşinile care, deşi e târziu, sunt numeroase. în Elveţia se circulă preventiv. Nici vorbă de nebunia din traficul românesc. Aici, tu, ca pieton, vrei să laşi maşina să treacă, dar şoferul îţi face semn să traversezi. E un joc frumos al politeţii. Dacă eşti cu un câine la plimbare, încetineşte, se opreşte chiar, până „muţi" de pe carosabil câinele, care nu întotdeauna înţelege regulile de circulaţie!
într-o seară, la restaurantul de vizavi de locuinţa noastră, a fost o nuntă. Invitaţii au ieşit şi au început să înalţe baloane în formă de inimă, umplute cu heliu. Bineînţeles că au ocupat toată şoseaua. Nuntaşii se comportau de parcă erau în plin câmp. Şoferii din trafic au oprit maşinile şi au privit cu răbdare desfăşurarea evenimentului. Nicio înjurătură, niciun claxon. Priveam amuzată, gân-dindu-mă la modul în care ar fi reacţionat majoritatea şoferilor din România.
în Elveţia sunt multe restaurante. Numai pe micuţa mea stradă sunt trei. Şi toate sunt pline! Elveţienii adoră să ia masa de prânz, dar mai ales să cineze la restaurant, având şi banii necesari. De exemplu, o porţie de carne de vită cu tăiţei de casă şi ciuperci costă aproximativ 50 de franci elveţieni şi asta fără „aperro" (expresie folosită în mod

uzual în Germania, Elveţia, Italia, desemnând aperitiv), salată, vin, apă minerală şi desert.
Dar să revin la balustrada ce constituie punctul meu de sprijin în această seară şi la spiritul meu de observaţie asupra trecătorilor şi maşinilor. La sfârşitul fiecărei zile, în sensul giratoriu, cam pe la aceeaşi oră, apare un domn uscăţiv, întotdeauna la costum, cu pipa în colţul gurii, „la braţ" cu o elegantă doamnă canină, acoperită cu o claie de păr ondulat permanent. Sunt o pereche inedită, el învăluit în rotocoale de fum, ea păşind liniştită în lesă, abia văzând de bretonul negru şi creţ. Domnul mă salută politicos şi împreună se plimbă mai departe.
Din restaurant văd ieşind perechi sau grupuri. Vorbesc şi gesticulează entuziaşti. La un moment dat, am văzut un domn înalt cu pantaloni din doc subţire, deschişi la culoare, haină bleumarin, sigur pe el, distins, însoţit de o bătrânică adusă de spate, cu păr argintiu, coafat îngrijit, ajutându-se la mers de o cârjă cu cotieră. Ea voia să meargă cu el, dar el i-a spus cu blândeţe să aştepte. După câteva minute, l-am văzut sosind la volanul unui BMW pe care 1-a oprit chiar în faţa ei. I-a deschis cu eleganţă portiera, a ajutat-o să se aşeze, i-a pus cârja în portbagaj şi au plecat. Am urmărit mişcată această scena. Fiul, ajuns un bărbat capabil, având o slujbă bine plătită, îşi face timp să-şi invite mama la cină în oraş.
Mi-a plăcut mult şi mi-a lăsat în suflet un parfum duios! Să nu pregetăm să facem mici gesturi frumoase faţă de cei dragi din jurul nostru, cât timp îi avem alături, cât timp mai sunt în viaţă. Putem demonstra iubirea şi atenţia noastră printr-o sumedenie de moduri: o floare, un telefon, o felicitare, o prăjitură, o carte, o plimbare, o vizită şi, nu în ultimul rând, o invitaţie la restaurant. Astfel vom evita regrete inutile.
Draga mea, surpriza pe care mi-ai făcut-o anul acesta de ziua mea mi-a rămas în inimă. Pe parcursul întregii zile m-au sunat colegi şi colege din clasa ta ca să mă felicite (ai vrut ca numărul lor să fie egal cu numărul anilor mei), iar seara am ieşit să sărbătorim la „Arcade". Stând de vorbă la masă, văd că se apropie un tânăr şi o tânără care serveau acolo. Fiecare mi-a înmânat ceremonios cadoul: un buchet de flori şi o plăsuţă, felicitându-mă.
Când ai avut timp să faci „aranjamentele" acestea? Şi din ce bani? Mai târziu am aflat că bănuţii pentru covrigul de dimineaţă s-au transformat într-o cremă L'Oreal...
Scumpa mea, ce dor îmi este de tine!

/Livia a 32-a

de puţin e mulţumit.

„L^ine are puţin e sărac, cine are neuoie de pul

/ A I

I^Arutor necunoscuţi

Sunt în pădure. Un trunchi tăiat îmi serveşte drept bancă. Terenul e drept, cu mici denivelări. în vecinătate, din parcul de joacă, se aud râsete de copii. Nu departe, un bătrân cântă la muzicuţă cântece vechi, cu iz de canţonete. Covorul frunzelor freamătă în adierea vântului. Trunchiuri drepte şi înalte, cu scoarţa netedă, mă înconjoară. Prin ochiurile frunzişului văd dealul, cu fânul proaspăt cosit, parcă e acoperit cu un pled subţire şi mătăsos. Trei fluturi dansează în lumină. Umbra e bine-venită în fierbinţeala zilei.

Mi-am amintit de excursiile făcute cu copiii de la fundaţie. Porneam duminică dimineaţa spre Tarniţa, prin Gura Jgheabului. Eram entuziasmaţi, râdeam mult, ne jucam, alergam, mâneam mere şi cântam, îi ajutam pe cei mai mici să urce, iar pe cei cu prea mult elan, îi temperam. Le povesteam. Tare le plăcea să le povestesc. Frumoase zile!

Verdele frunzelor a rămas. Ceva totuşi s-a schimbat. Poate cântecul, poate jocul sau poate noi. Făcând curăţenie în bibliotecă, am găsit o carte ce descria un proiect de studiu asupra comportamentului uman în condiţii de izolare. Pe o arcă modernă, şase femei, cinci bărbaţi, timp de patru luni pe apele Atlanticului. Rezultatele studiului au evidenţiat, în dreptul fiecăruia, depresii, insomnii, nervozitate, iritabilitate şi nerăbdare, anxietate şi frustrare.

Uneori, singurătatea nu o poţi descrie în cuvinte. O poţi doar simţi. Fiind aici, m-am gândit de multe ori la cei care au supravieţuit lagărelor de exterminare - Corrie ten Boom, Viktor Frankl. Acesta din urmă fiind psiholog şi medic psihiatru şi-a scris teribilele experienţe şi observaţii asupra comportamentului uman în cartea ... *Trotzdem JA zum Leben sagen* (în traducere aproximativă - Totuşi să spui DA vieţii). Cel mai cumplit lucru era încercarea de dezumanizare la care erau supuşi deţinuţii. Ajunşi acolo, deveneau un simplu număr; existenţa lor de până atunci, precum şi identitatea fiindu-le anulate. Totuşi aceia care reuşeau să se concentreze asupra unui ţel sau raţiuni de a trăi aveau mai multe şanse de supravieţuire.

M-am gândit la Daniel, dus prizonier în Babilon. Imediat a primit alt nume, atât el, cât şi prietenii lui. încercarea de spălare a creierului a continuat atunci când au fost obligaţi să mănânce, să trăiască şi să fie educaţi într-un spirit străin lor, un spirit idolatru. Dar Daniel a rămas fidel convingerilor sale. Educaţia primită în copilărie, prin care fusese învăţat să se închine adevăratului Dumnezeu, nu putea fi frântă de nicio metodă opresivă. Obiceiul de a se ruga Dumnezeului său de trei ori pe zi, cu ferestrele deschise spre Ierusalim, a rămas chiar şi în faţa ameninţării cu moartea.

Citez din manualul de psihologie despre convingeri: „Convingerile sunt idei cu un caracter subiectiv, adânc implantate în structura personalităţii şi care impulsionează spre acţiune. Ele sunt idei-forţă, dar şi idei-valoare, care interacţionează cu întreaga personalitate. Intensitatea lor poate fi foarte mare, ele acţionând şi împotriva instinctului de conservare." Iar în continuare sunt date exemplele unor ii.imeni care au preferat să moară decât să renunţe la convingerile lor. într-adevăr, credinţa, convingerile, voinţa reprezintă forţe ale psihicului uman. Sunt asemenea unor stâlpi ce susţin caracterul şi dau sens existentei unui om.

• WC

l

într-una din zile, Frankl este chemat să se alăture unui grup ce urmează să evadeze. Fuge la

baracă să-şi ia tot „avutul": blidul pentru supă, câteva petice de hârtie pe care stenografiase ideile viitoarei sale cărţi. Dar, înainte de plecare, mai face o vizită camarazilor de detenţie, bolnavi de tifos. Unul dintre ei, pe moarte fiind, îl întreabă: „Pleci şi tu?" Neagă, dar nu se poate elibera de privirea lipsită de speranţă şi oarecum încărcată de reproş a acestuia. Brusc, se întoarce la grupul care-1 aştepta, spunându-le că nu mai pleacă. Şi, în felul acesta, el însuşi slăbit, riscându-şi viaţa, rămâne să îngrijească mai departe de cei bolnavi. Chiar dacă doarme în continuare pe scânduri şi nu vede altceva decât boală şi moarte, viaţa lui căpătase un scop şi descoperă ceva ce 1-a călăuzit tot restul vieţii sale: „Adevărul este că dragostea, cumva, reprezintă ultima şi cea mai înaltă năzuinţă spre care poate aspira omul."

Da, dragostea pentru Dumnezeul cel viu, dragostea pentru semen, poate însufleţi, poate da sens...

Intre timp, s-a înserat. E linişte. Pornesc în jos pe cărarea lată. Frunzele foşnesc sub paşii mei. Ating un copac cu degetele. Lemnul e cald şi neted. îmi lipesc obrazul de el. îmi face bine. E totuşi o atingere.

Am ajuns. Stau pe pod şi urmăresc pârâiaşul. Se strecoară printre frunze, pietricele şi rădăcini, fără niciun zgomot. îi vezi scurgerea doar în vibrarea de la suprafaţa apei. Copaci cu trunchiuri învelite în iederă. Miros de pământ umbros şi umed. De ierburi. Un ciripit.

Şi alunecarea lină a firului de apă...

90 JL

e zile

(L.xll

a 33-a laţi

âl exi

E Sabat şi mă aflu într-un loc plin de pace. Drumeagul şerpuieşte printre poieni cu gazon catifelat şi pâlcuri de copaci cu frunze strălucitoare, foşnind sub un soare de început de toamnă. Cerul, de un albastru adânc, mărgineşte ca o tipsie orizontul rotund, uşor vălurit al dealurilor acoperite de păduri patriarhale, cu arbori răsuciţi de vânt şi mesteceni cu scoarţa albă. în stânga mea se face o cărare spre pădure. E linişte şi încă mult verde. Dacă n-ar fi adierea vântului, aş zice că totul s-a oprit în loc. Mi-am dorit asta, mai ales că zilele trecute au fost şi vânt, şi ploaie, şi nori posomorâţi. Deşi s-au retras, au lăsat plutind în aer primii paşi ai toamnei.

Ieri, mai ales, m-a cuprins disperarea! O zi întreagă am făcut curăţenie într-un şifonier uriaş. Rafturi tixite cu haine, adăugate în decursul anilor. Haine scumpe, de firme cu nume sonore, dar de acum demodate, pătate, lărgite. Cândva au arătat bine, îmbrăcând pe cineva cu un statut social foarte bun. Azi însă cu slabe şanse de a mai fi purtate. Câtă deşertăciune! înghesuim atâta inutilitate în scurta noastră viaţă. Folosim atâta timp şi energie în „lustruirea vasului de lut deja pierdut". Hudson Taylor, misionar în China, spunea că este un lux să te poţi ocupa sau să ai puţine lucruri. Toate câte le avem ne cer din timpul nostru, ne vămuiesc zilele şi pierdem astfel esenţialul: relaţiile, părtăşia cu Dumnezeu, cu cei dragi, cu natura. De ce şi

după ce atâta alergare bezmetică? Probabil, potrivit Bibliei, pentru că poftele omului nu se împlinesc niciodată (Eclesiastul 6:7 u.p.). Cât de mult a complicat păcatul existenţa umană!...

De ieri doresc să scriu din nou despre exil şi cât de dureros poate fi. Cât de mult plâns

le costă uneori pe femeile care fac această navetă trimestrială. Multe se aleg cu dereglări de somn şi/sau tulburări emoţionale. Unele se îngraşă, deoarece nu au decât vizitele la su-permarketuri după cumpărături, TV-ul şi colivia unei case frumoase. Şi ce le rămâne? Limba nu o stăpânesc prea bine, în timpul liber stau cu bătrânul sau bătrâna la televizor, înghiţind program după program, împreună cu diverse produse de patiserie. Rezultatul, creştere ponderală, nemulţunire personală, ceea ce produce frustrare. E necesară o disciplină de fier, care, chiar dacă la început o ai, pe parcurs se subţiază. Ai atât de puţine variante, şi una dătătoare de satisfacţii e mâncatul...
Mă simt uneori ca Luther, răpit în castelul de la Wartburg, timp în care a tradus Biblia în germană. Dumnezeu m-a adus într-o casă fără televizor, singură toată ziua, fără cei dragi, fără ciocolată, fără produse de patiserie. în această solitudine scriu. Rumeg ideile în timp ce lucrez, iar seara le aştern pe hârtie. Uneori, cuvintele curg cu uşurinţă, alteori le şlefuiesc mult până să rezulte ceva care să exprime ceea ce vreau. Dar am un scop, o ţintă ce-mi ţine mintea ocupată şi-mi face plăcere.
De când sunt aici, am citit în Biblie urmărind în mod special destinul unor „exilaţi". Adam şi Eva, exilaţi din Eden; Cain, pribeag şi fugar la răsărit de Eden; Enoh, un strămutat din exilul său pământesc în cerul minunat, adevăratul nostru cămin. Avraam, ieşit din Urul Caldeei, călătorind spre Canaanul pământesc (şi ceresc). Iacov, un fugar spre Mesopotamia. Şi Iosif...
Mă întorc la Iosif. La 17 ani, vândut de fraţii lui, iar la 30 ajunge prim-ministru al Egiptului. Diferenţa de 13 ani i-a petrecut ca sclav în casa lui Potifar şi în închisoare. Nu ni se spune aproape nimic despre modul în care a trecut peste toţi aceşti ani. Doar la naşterea copiilor
săi, numele amândurora ne spun ceva esenţial: Mânase - însemnând *uitare,* „căci Dumnezeu m-a făcut să uit toate necazurile mele", şi Efraim - însemnând *rodire,* „căci Dumnezeu m-a făcut roditor în ţara întristării mele". Necazuri, întristări şi-aş mai adăuga dor. Dor cumplit după dealurile între care Iacov, tatăl lui, îşi aşezase tabăra. Dor după tatăl lui, după Beniamin, fratele lui de corp, după toţi. Chiar dacă viaţa lui a fost bună după aceea şi L-a simţit pe Dumnezeu aproape, faţa lui nu a mai văzut niciodată locurile natale. Doar oasele i s-au întors la ieşirea poporului Israel din Egipt, după 400 de ani. Pentru a nu ştiu câta oară, istoria lui Iosif mă mişcă prin dramatismul ei.
Nu pot să nu amintesc, la final, poporul Israel. Un popor de exilaţi şi risipiţi în Egipt, în Babilon sau pe întregul pământ. De fapt şi pe noi, pământenii, Dumnezeu ne vede ca pe nişte exilaţi ai cerului, pentru că adevăratul nostru cămin e acolo. E sus.
Domnul mi-a dăruit un Sabat atât de minunat. Razele soarelui deja coboară pieziş, aruncând umbre lungi spre mine. Se simte toamna vibrând în aer. în depărtare, văd clădirea unde câinii din rasa Labrador sunt învăţaţi să întovărăşească persoane nevăzătoare. E singura şcoală de acest gen din partea aceasta a Europei. Acum, de acolo se aude un sunet de goarnă, intonând „stingerea".
E seară. în liniştea şi pacea atotcuprinzătoare, cântecul sună frumos.
Sabatul îşi închide aripile făcând loc unei noi săptămâni, şi goarna duce cu ea farmecul acestei zile.
Goarna duce cu ea, poate, şi asfinţitul unei lumi din care Tatăl ceresc ne spune: Ieşiţi din ea şi ridicaţi-vă ochii spre Mine.
Şi goarna sună în tonuri grave, dar calme. Isus vine să-i ducă pe toţi exilaţii Săi acasă.
Draga mea, oare sufletul tău a prins sunetul goarnei?...

lua

a 34-

a

„^Jvoluu/ooduleite locul unde ţi ie oferă 30.000 de dolari pentru un iărut ii 30 de cenţi pentru iunetul tău. I rr/arilun Ivionroel

Am avut momente frumoase în casa aceasta, pe care am învăţat s-o iubesc, momente împletite cu dulce-amarul izolării. Zi de zi, linţoliul singurătăţii mi-a învăluit existenţa. Tovarăşii mei au fost păsările, florile, cărările şerpuitoare, iazul cu peşti şi cerul. Am observat lucruri pe care acasă, în goana vieţii, nu am avut timp să le văd. Frunzele prin coloritul lor mi-au povestit, păsările şi-au spus şi ele povestea.

în grădina din spatele casei tronează un brad uriaş îmbrăcat în iederă aproape până sus. Lângă el, îşi înalţă câteva crengi un corcoduş timid, iar viţa-de-vie, ce căptuşeşte toată faţa dinspre nord a casei, înlănţuie acest corcoduş, unindu-1 cu trunchiul bradului într-o îmbrăţişare disperată. Tot acest ecosistem e, în sine, o junglă. Ca atare, „bradul" e suprapopulat. Pe etajele sale se dau concerte minunate, unele ca un susur duios, curgând cu ritmicitatea unei simfonii. Colonia de sturzi, din zeci de piepturi mici, îşi înalţă bucuria spre cer, umplând aerul cu modulaţii de un lirism suav. Cu fereastra deschisă, ascult fermecată minute în şir. E un dar pe care Tatăl meu ceresc mi-1 face şi-I sunt recunoscătoare.

îl zăresc pe vecinul din spate venind acasă şi oprindu-se pe cărare. Mă bucur că-şi face timp şi că urechile lui aud...

Dar natura nu e întotdeauna atât de inofensivă. Spălam geamul din biroul lui Jan (soţul decedat), când ceva mi-a atras atenţia. Unul dintre cotoii vecinului dansa frenetic pe poiană. Un tigrişor portocaliu, vărgat, cu blana lucioasă, făcea tumbe şi îşi arunca lăbuţele prin aer. Privind mai atentă, descopăr motivul: un şoricel mic, gri, înţepenit de frică. Mă gândeam că motanul, după ce se va plictisi de joacă, îl va lăsa liber, pentru că aspectul lui spilcuit şi rotunjit nu trăda deloc vreo nevoie fizică, respectiv foame. Dar ce dezamăgită am fost, văzând că-şi lasă micuţa pradă în iarbă şi începe literalmente să muşte din el! Cu oroare am urmărit cum dispare, încetul cu încetul, în cleştii tigrişorului. Ah, cumplit! Scârbos! în nici un minut a fost gata.

Oare şi oamenii se înghit în felul acesta unii pe alţii? Am cugetat la acest aspect, frecând mai cu putere ochiurile de sticlă.

Să-ţi poţi păstra stelele din priviri şi prospeţimea în inimă, în ciuda a tot ceea ce auzi şi te înconjoară, e un har, un talent. E o ridicare permanentă spre Cel ce e lumină şi revarsă iubire şi ploaie şi peste păsărele..., dar şi peste pisici...

L

a 35-

a

*¥1 * i fi / fii i fii i fi "*

„ r /einfelecfente nerezowate ie dezvoltă ca buruienile, ***t)***

necunoscut

Fereastra dinspre nord a camerei mele e aproape inutilizabilă din cauza bradului-junglă ce ocupă, practic, toată grădina din spatele casei. E o imagine ciudată: un trunchi de brad cu

frunze de iederă. Ramurile ei lungi, ca nişte liane, au ţesut între brad şi peretele casei un fel de acoperiş viu. Crengile umbroase ale bradului se pierd undeva în vârf, iar bietul corcoduş stă într-o îmbrăţişare împietrită cu acesta.
Deşi am o masă în faţa ferestrei, nu o pot folosi pentru că lipseşte lumina. In schimb, am aşezat pe pervaz două borcane ornamentale din sticlă albastră şi un vas din sticlă roşie, iar în rarele ocazii când mai pătrunde câte o rază de soare, colţul prinde viaţă. Fereastra dinspre răsărit a fost prinsă şi ea de braţele viţei-de-vie. De aceea, când doamna m-a introdus în încăpere şi mi-a prezentat-o ca fiind camera mea, mi s-au muiat picioarele. De la dormitorul meu cu fereastra mare, inundată chiar de la începutul zilei de lumina soarelui, la peştera aceasta! Făcând însă mici modificări, s-a transformat într-o încăpere plăcută. Am decupat mlădiţele viţei-de-vie, eliberând fereastra, iar după-amiază mă pot bucura de soare. Am mai tăiat şi din lianele de la cealaltă fereastră, şi pot asculta păsărelele ce-mi concertează gratuit de pe scena bradului. Pe masă am aşezat pietre, cochilii colorate de melci, bucăţi de scoarţă sidefie de mesteacăn, sâmburi rotunzi şi mari de avocado, un sfeşnic din lemn sculptat, o pălărie şic de vară cumpărată de la talcioc. Pe un scrin, am fotografiile celor dragi, un săculeţ cu levănţică şi o săpunieră de lemn presat din India. Uneori, mă odihnesc într-un fotoliu uriaş şi comod sau mă legăn în balansoarul cel vechi. Pe o sfoară, am pus la uscat mănunchiuri de mentă. Patul l-am acoperit cu o pătură pufoasă din lână de oaie. E o minune caldă şi mângâietoare. Boris e fascinat de moliciunea ei. Şi nu numai el. Seara, ne batem care dintre noi să se întindă pe ea. Am cărţile dragi la capul patului şi un elan de pluş pe care-1 folosesc drept perniţă când citesc sau îl iau în braţe noaptea. Am şi două veioze ce răspândesc o lumină dulce.
Mai nou, mi-am îmbogăţit camera cu o colecţie de frunze uscate. Le adun mai ales pe drumul dinspre adunare acasă, cei 8 km. Colind străzi cu alei monumentale, cu arbori îmbrăcaţi în haine de toamnă. Mă plimb pe trotuare înecate în frunze colorate. într-o bucurie tăcută, neîmpărtăşită, dar viu simţită, mă aplec după o frunză portocalie cu zimţi ascuţiţi. Undeva, mai departe, văd două frunze galbene tivite cu maro pe care nu le pot lăsa acolo, iar după colţ, sub un arţar bătrân, e un covor ruginiu. Şi uite colo, o frunză verde cu vinişoare roşii tocmai a căzut pentru mine şi toate sunt atât de frumoase!
într-adevăr, toamna a aşezat o mantie pestriţă, înflăcărând străzile, parcurile, balcoanele.
Mă bucur că Dumnezeu ne-a dăruit o lume colorată. A aşezat omul într-un univers multicolor, ştiind că un scenariu doar alb-negru i-ar fi intensificat şi mai mult tristeţea după Edenul pierdut.
Cumva, pot spune că m-am obişnuit în această casă veche de la margine de sat. Draperia de frunze, din planta agăţătoare cu flori ce picură miere, din dormitorul doamnei; cupele mari din lemn exotic, unde am aranjat şiragurile de mărgele din lemn cafeniu sau trandafiriu, perle alb-sidefii, mărgele din pietre naturale, care mă duc cu gândul la temeliile cetăţii Noului Ierusalim din Apocalipsa: onix, iaspis etc. Sau biroul lui Jan, cu multele lui cărţi şi albume despre Cehoslovacia şi mai ales despre Praga. Praga lui iubită şi mult dorită

toată viaţa, el însuşi fiind un suflet exilat... Sau biblioteca, o cameră de o eleganţă sobră cu multe piese de mobilier şi bibelouri deosebite. Toate acestea îmi sunt deja familiare. Iubesc şi liniştea acestei case. Tăcerea.
Şi susurul apei.
Strada e aşezată pe firul unui pârâiaş captat în ţevi ce-şi varsă fuiorul de apă într-un bazin de piatră de unde curge mai departe, spre un alt bazin ornamental. Şi apa curge clipocind mereu. Acest lucru îmi aduce aminte că timpul, viaţa, clipele, apa, totul curge. Şi nu e chip să opreşti acest tic-tac...
Am aranjat în sufragerie, pe o măsuţă, două fotografii ale lui Jan. Una când el avea patru ani, iar cealaltă, un profil, dar după 60 de ani. Cele două chipuri înrămate ce se privesc stau alături şi exprimă atât de bine iluzia vieţii.
încerc să scot ce-i mai bun din acest capitol al vieţii mele, deşi mă apasă singurătatea. Cu tot

stilul sănătos în a mă alimenta, uneori am hipertensiune şi dureri precordiale. Aproape zilnic a fost nevoie să iau antialergice din cauza tusei, iar faţa şi ochii mi-au fost iritaţi în permanenţă din cauza prafului.
Dar sunt recunoscătoare că am avut timp să admir desenul în veşnică schimbare al norilor şi m-am bucurat de mângâierea caldă a razelor de soare în timpul scurtelor pauze din grădina căptuşită cu iederă şi dale de piatră. Am observat lucruri pline de o frumuseţe simplă pe care, în iureşul vieţii din România, nici nu le băgăm în seamă. Am fost recunoscătoare că mi-am putut aduce închinarea unui Dumnezeu minunat, atotînţelept şi Creator inteligent. Iar în momentele când simţeam că pasul mi-e greu şi însingurat, îi simţeam atingerea vibrantă şi puteam face întotdeauna pasul următor...

90 de ziL

/Liu,a a 36-a

în faţa mea stă un dovleac portocaliu cu dungi transversale verzi şi puncte galbene, o mână de castane brun-roşietice şi trei boboci roz pal de trandafiri englezeşti. Sunt pe jumătate desfăcuţi şi au prospeţimea unei dimineţi strălucitoare. Sunt încântată de această „natură moartă", deloc moartă. Mă gândesc la tine, scumpa mea! Azi, ai de comentat romanul *Effi Briest* de Th. Fontane. Ştiu aceasta şi m-am rugat să treci cu bine peste ora de germană. Sper să te îmbraci bine. E frig. Aici vântul rece a scorojit frunzele pe cărare. Ieri, am fost să caut ultimele frunze frumos colorate. Am burduşit o carte cu ele, păstrându-le pentru tine. Deşi culorile nu rămân la fel de intense, sunt mărturii ale unei toamne între paginile căreia am presat zilnic dorul meu pentru tine. Te urmăresc de departe în încercările zilnice de a rezolva probleme care, cu suflarea lor, îţi întăresc lujerul subţire al tinereţii. Acţiunile tale devin mai viguroase şi hotărârile tale mai responsabile. Te iubesc, prinţesa mea!
Nu ţi-am scris până acum că de ceva timp citesc biografia lui Audrey Hepburn. De fiecare dată când mergeam la librărie, răsfoiam această carte. După mai bine de două luni de aşteptare, când, în sfârşit, am avut bani, am mers să o cumpăr. Librarul îmi spusese că mi-o va da mai ieftin. Dar acum, când am întrebat cât îi datorez, m-a privit şi mi-a spus: „V-o dăruiesc!" Am rămas fără grai. Dumnezeu, când aşteptăm cu răbdare, ne face bucurii care ne taie respiraţia. Azi-dimineaţă am terminat-o. O viaţă strălucitoare şi totuşi tristă şi însingurată. Ultimii ani i-au dăruit împlinirea după care a tânjit toată

viaţa, când, renunţând la actorie, a devenit ambasadoare UNICEF pentru copiii din ţările sărace ale lumii.
într-un interviu spunea: „Cred că fiecare om ajunge într-un punct din viaţa sa în care realizează cine este şi cum doreşte să-i arate viaţa." Pentru Audrey, lucrul acesta s-a cristalizat în misiunea ei, „a dărui înseamnă viaţă. Atunci când încetăm să dăruim, nu mai are sens să trăim." Alături de cuvintele ei, doresc să adaug un gând pe care l-am găsit scris pe un colţ de hârtie îngălbenită, păstrată cu drag: „Când te ocupi de tine însuţi, foloseşte-ţi mintea, când te ocupi de alţii, foloseşte-ţi inima."
Azi ţi-am cumpărat o carte, *Jurnal* de Anne Frank. Sper să o citeşti cu mai mult interes decât *Effi Briest* a lui Fontane. E jurnalul unei adolescente evreice a cărei tinereţe a îngheţat pentru totdeauna în lagărul de la Auschwitz.
Ieri, făcând curăţenie în dulapul doamnei, din fostul dormitor de la etajul întâi, am găsit pe umeraşe toalete superbe. Nu am rezistat tentaţiei şi m-am îmbrăcat în câteva: o fustă cu flori exotice, ca o acuarelă, o bluză albă şi mătăsoasă. Deasupra mi-am pus un şal din mătase crem, grea şi alunecoasă. în final, am pozat cu 10, 20 de pălării (pe puţin) cu etichete de marcă din Viena, Londra, Paris şi Roma. M-am simţit ca o fetiţă care descoperă în pod toaletele bunicii,

păstrate într-un scrin acoperit de praf şi vreme. Seara, povestin-du-i doamnei, am râs şi ne-am amuzat amândouă. Asta e vorba ei: „Peste 50 de ani, nimic din toate astea nu va mai fi." într-adevăr, fără Dumnezeu totul se macină şi devine deşertăciune. Dar Isus, cu viaţa şi jertfa Sa, a aşezat un baraj în calea devenirii fiecărui lucru în nefiinţă. Cu El, purtătorul rănilor şi nedesăvârşirilor noastre, sensul vieţii noastre urcă spre veşnicie. Să-L lăsăm pe El să fie Arhitectul a tot ceea ce avem si suntem.

90 de zile

iuta a

37-a

„ r/u uita, auem neuoie de puţin pentru a trăi o viaţă fericită, f^yvutor necimoicutj

Stau din nou în „turnul meu de strajă" la margine de pădure.

aud cum foşneşte. Vorbeşte cu vântul care-i răscoleşte frunzişul, liroase a toamnă. O mierlă îşi cântă aleanul. Văd şcoala pentru levăzători în vârful dealului. Până acolo, drumul e înţesat cu dovleci. jermanii, austriecii, elveţienii au un adevărat cult pentru curcubi-tacee. Toate ferestrele, vitrinele, mesele sunt împodobite cu dovleci. aranjamentele florale conţin neapărat floarea-soarelui, regina toam-îei, şi, bineînţeles, cel puţin un dovleac. Sunt de toate mărimile şi ie toate formele, simbol al binecuvântării şi belşugului. Pântecoşi şi /iu coloraţi dau o notă de poveste caselor, şi-aşa desprinse parcă din aveştile lui Andersen.

Am vorbit cu tine la telefon. Vocea ta profundă de mezzosoprană şi seriozitatea cu care îmi povesteşti evenimentele zilnice, îmi provoacă un dor nespus. Eşti mai matură, te preocupă viitorul tău, înveţi şi-ţi faci temele cu conştiinciozitate. Cred că până acum te-am subapreciat!

Elveţia e o ţară a oamenilor iubitori de natură. E după-amiază, şi-am ieşit să fac câteva crochiuri în aerul clar de toamnă. Deşi zona e împânzită de cărări şi drumuri, peste tot oameni cu copii, cu câini sau singuri se bucură de farmecul zilei. Nu sunt îmbrăcaţi sofisticat. Simplu, natural, comod, ca şi natura care-i înconjoară. Ii

2la

roneicu

vezi că apreciază decorul, binefacerile liniştii, ale aerului curat şi le respectă.

îmi place şi mă simt aproape de cer, în frumuseţea aceasta blândă: o zi senină de toamnă, după câteva zile de frig şi vânt.

Gata! Mă aşteaptă încă o cameră. O bibliotecă plină de praf, care îmi va provoca iarăşi o stare alergică neplăcută. Dar popasul mi-a făcut bine. Stau şi aştept ce-mi va răspunde Domnul la rugăciunea mea (Habacuc 2:1,2). Şi „chiar dacă smochinul nu va înflori, viţa nu va mai da niciun rod, rodul măslinului va lipsi şi câmpiile nu vor da hrană, oile vor pieri din staule şi nu vor mai fi boi în grajduri, eu tot mă voi bucura în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele" (Habacuc 3:17,18). Mă voi bucura în Acela care a întins foarte jos mâna Sa puternică pentru a mă cuprinde...

Lua a 38-a

„ femeile iubeic lucrurile simple, cum ar ţi, de pildă, bărbaţii...! (^/arah ^rawcettj

Am găsit în bibliotecă fotografii vechi de aproape 100 de ani.

I Părinţii lui Jan la căsătorie. Mama, eleganta fiică a prim-ministrului, iar tatăl, un avocat promiţător. îi revăd aici cu primul copil, Jan. în ochii ei se întrezăreşte deja o umbră de tristeţe. Mai târziu, iată-i înconjuraţi de cei trei fii. El mândru, puţin aplecat spre băieţi, ea

melancolică şi marcată oarecum de neîmplinire. înainte de căsătorie, fusese o actriţă de succes. Frumoasă, fină, cu păr coafat â la Marlene Dietrich. însă viitorul soţ o pune să aleagă între carieră şi familie. Şi a ales, dar nostalgia după teatru a urmărit-o toată viaţa. De asemenea, războiul, răsturnările de regim şi instabilitatea politică, doi dintre băieţi arestaţi (unul dintre ei fiind Jan), toate acestea şi-au pus amprenta pe frumosul ei chip.
Bărbaţii pun accent pe carieră, dar nu manifestă aceeaşi înţelegere faţă de cariera soţiei... Pentru ei, femeia rămâne tot în rolul ei primordial de soţie şi mamă, aşa cum, probabil, e şi firesc. E nevoie de multă înţelepciune şi rugăciune, toleranţă şi iubire pentru a crea un
I echilibru echitabil pentru amândoi.
Cunosc o doamnă care, în tinereţe, pe litoral, a cunoscut un bărbat
I din străinătate. S-au îndrăgostit şi şi-au promis că-şi vor scrie unul altuia. După o perioadă de corespondenţă, el a cerut-o în căsătorie.
via Jrt
onedcu
S-au făcut aranjamentele, apoi a urmat o tăcere lungă. De-o viaţă. Doamna s-a căsătorit, a avut copii. Acum e în vârstă. Copiii risipiţi care-ncotro, soţul i-a murit. într-o zi, primarul o roagă să vină să-i traducă o scrisoare primită pe adresa primăriei din localitate. Citind-o, doamnei mai că i se face rău: bărbatul, cunoscut cândva, pierdut deja în negura timpului, îi scrie primarului rugându-1, dacă e cu putinţă, să o găsească pe fosta lui prietenă, cunoscută înainte cu mai bine de 50 de ani. îl întreabă dacă mai trăieşte, dacă o cunoaşte, dacă poate lua legătura cu ea, dându-i numele de fată. Doamna, abia dacă îşi poate reţine lacrimile, abia dacă îşi poate potoli bătăile inimii. Persoana căutată e chiar ea. Tânăra aceea, cândva frumoasă, înaripată de vis şi iubire, e acum cu obrazul brăzdat de riduri. îi răspunde ea însăşi la scrisoare şi află, tardiv, motivul tăcerii lui. Securitatea acelei ţări îl pune să aleagă între cariera de jurist şi dragostea pentru fata din ţara comunistă. Şi el alege cariera, dar iubirea pentru tânăra aceea zveltă, cunoscută pe malul mării, îl urmăreşte toată viaţa. După 50 de ani, o caută. Cu regrete, cu neputinţa de a mai repara ceva.
Uneori, viaţa îţi pune un pistol în coaste şi-ţi cere să alegi. Bărbaţii au unele priorităţi, femeile, altele...
Revin la tatăl lui Jan. Următoarea întâmplare din viaţa lui mă duce cu gândul la versetul din Eclesiastul 11:1: „Aruncă-ţi pâinea pe ape, pentru că, după multe zile, o vei găsi iarăşi." Fiind unul dintre cei mai buni avocaţi din Praga, a avut de mijlocit în multe cazuri şi a ajutat mulţi oameni.
în timpul celui de-al Doilea Război Mondial este trimis în lagărul de exterminare de la Auschwitz. Ororile morţii se văd pretutindeni şi fumul din furnalele crematoriilor devine tot mai gros. Disperarea îşi înfige tot mai cumplit ghearele în inimile celor de acolo. Dar, în mod misterios, un ofiţer german îl salvează. „Domnule avocat, nu pot uita ajutorul pe care mi l-aţi oferit atunci când şi eu am fost în nevoie", a fost explicaţia. Şi astfel, ajunge să fie unul dintre cei 70 de supravieţuitori din lotul de 3.000 de persoane deportate. Se întoarce la familie şi, în noul regim care se instalează cu oportunism, nu se

mai bucură de aceleași privilegii ca înainte de război. Dimpotrivă, intr-una dintre zile, când nesiguranţa părea mai neagră, este chemat de o persoană influentă din noul regim care-i arată o hârtie. Consternat, vede ce conţine. Deportarea sa şi a familiei sale. însă persoana din faţa lui rupe hârtia cu ordinul, spunându-i că nu va îngădui aceasta, datorită ajutorului primit cândva de la un tânăr avocat din I 'ragă interbelică. Adică de la el, tatăl lui Jan.
Aruncă-ţi pâinea pe ape, investeşte în valorile durabile, căci nu este niciodată zadarnic. Rămâi la principii.

a

-a

J^trigăt

90 de zile

a 40-a

m.

Au fost şi zile în care am urât casa aceasta.
Când mi se păreau zidurile gratii şi tăcerea dinăuntrul ei făcea şi mai insuportabilă tăcerea din mine.
In inimă mi se zbătea atâta dor, încât simţeam o durere fizică.
Mi-era dor de persoanele din viaţa mea de până atunci, de activităţile zilnice.
Simţeam că nu mai suport praful, hainele de lucru şi aceeaşi rutină.
Şterge, curăţă, aspiră, suflă nasul, sortează, suflă nasul, şterge-ţi lacrimile, curăţă, spală, suflă nasul.
Schimbă a şaptea batistă, du-te jos, la parter, ia cutare lucru, pune la loc celălalt lucru.
Şi aşa de dimineaţa până seara.
Fără vorbă şi fără suflet de om. Timp de 90 de zile.
Numai Dumnezeu m-a ajutat.
El mi-a dăruit noaptea odihnă bună şi m-a alimentat cu mult curaj în fiecare zi.
M-a spălat de revoltă, mi-a şters lacrimile, mi-a atenuat dorul.
Dorul şi durerea tăcerii...

Fiecare zi vine şi pleacă, cadenţând viaţa în lumină şi întuneric.
în zori te trezeşti şi privirea ţi se opreşte pe firul de păianjen agăţat e cercevelele ferestrei.
în adierea aburului de dimineaţă, tremură un şir de perle de rouă.
Câteva raze îţi încălzesc obrazul.
Aşternutul moale poartă încă în el căldura somnului.
E linişte.
Doar soarele se joacă cu câteva gâze.
Fire minuscule de praf plutesc în lumina jucăuşă.
Şi florile roz, roşii, galbene, îşi revarsă parfumul din jardiniera de alături.
Un Dumnezeu al detaliului a pregătit atent toate aceste ingrediente pentru a-ţi spune: „Bună dimineaţa!"
Pentru a-ţi spune că te iubeşte şi-ţi dăruieşte o nouă zi.
Le poţi servi aşa, pur şi simplu, fără a spune mulţumesc?...
Şi orele zilei îşi încep caravana, purtându-te printre clădiri şi oameni, oaze şi locuri aride.
în vârtejul drumului, ai mai mult sau mai puţin timp să deschizi fereastra spre Ierusalim şi să te închini Lui, Celui Adorat.
Sau, uneori, cu harfa agăţată în sălciile de pe malurile Babilonului, eşti prea sfâşiat ca să-ţi mai cânţi bucuria în lumină...

oneâcu
Şi ziua se pleacă spre seară.
Caravana se opreşte din nou în dreptul porţii tale.
Curând te bagi iarăşi în pat.
Te laşi învăluit de mătasea aşternutului şi de pacea nopţii.
Pe firul de păianjen, alunecă cercul lunii.
Lumina şi întunericul îşi poartă mai departe cadenţa...
Oare cât timp?
Oare cât din acest timp preţios al universului?
Oare cât din acest timp solemn în care destinul oamenilor încă îşi mai poartă cadenţa, fie spre întuneric, fie spre lumină?
Intr-o zi, fără sunet şi fără nimic exterior vizibil, cadenţa va fi oprită.
Firul de păianjen va mai tremura în fereastră...
Gâzele vor mai dansa pe valsul razei de soare...
Caravana orelor îşi va mai purta paşii pe cărările pământului.
Dar va exista ceva nevăzut, ce va marca definitiv identitatea oamenilor.
Un sigiliu.
Iţi doresc, omule drag, oriunde ai fi, să vezi faţa Lui, iar sigiliul şi Numele Lui să fie pe fruntea ta.
Mereu şi pentru totdeauna...

90 JL

e zt

a

41-a

amai in picioare c,
nectmoâcu,
hiar când eiti doborât.

Mi-am dorit foarte mult să vizitez un cimitir evreiesc. încă din ţară, îmi propusesem acest obiectiv. Căutând în cartea de telefoane, am sunat la Centrul Evreiesc din Basel pentru a afla când putea fi vizitat, dar nu a răspuns nimeni. încercările mele de a găsi o soluţie păreau sortite eşecului şi, astfel, aproape am renunţat.
în fiecare dimineaţă sortam corespondenţa, aruncând totodată reclamele şi ziarele inutile. Dar, în acea zi, o fotografie de pe prima pagină mi-a atras atenţia. Era a unei scriitoare evreice care venise să sărbătorească Zilele Culturii Evreieşti la Basel. în continuarea articolului, erau afişate restul evenimentelor culturale desfăşurate cu acea ocazie. în acest fel, am aflat că în Hegenheim, o localitate din vecinătate, vechiul cimitir evreiesc era deschis pentru vizitare, fiind prezent şi un ghid. La ora anunţată eram acolo. în capela micuţă erau deja adunate câteva persoane. Ghidul, un bătrân uscăţiv, cu nas proeminent şi privire sfredelitoare, povestea despre viaţa comunităţilor evreieşti din acea zonă a Franţei (Alsacia), atât între cele două Războaie Mondiale, cât şi în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Nu vreau să-ţi scriu o lecţie de istorie, căci istoria se cunoaşte. Vreau doar să amintesc câteva lucruri ce ţin de mentalitatea evreului şi poate de apartenenţa sa ca popor special al lui Dumnezeu.

Wl fi Q.

oneicu,

Vocea curgătoare a bătrânului povestea cum erau învăţaţi de mici să acorde credit (a folosit expresia aceasta finanţist-bancară, tipică spiritului evreu!) oricărui om, adică să ofere încredere şi consideraţie fiecărui individ, nu să-1 judece după înfăţişare. Cu alte cuvinte, fie-

care om are dreptul de a fi respectat, indiferent pe ce scară socială se află. Doar dacă faptele sau cuvintele sale dezamăgesc, atunci i se retrage „creditul" sau este considerat nevrednic de a i se mai acorda încredere. Şi un alt obicei plăcut: salutul lor, *shalom* - mergi în pace şi soarele să-ţi lumineze cărarea. Ambele obiceiuri arată deschidere şi preţuire faţă de om...
între timp, ghidul şi grupul au pornit pe cărările năpădite de trecut ale cimitirului. Ascultătorii se îmbulzeau pe lângă ghid, iar el explica în germană şi în franceză, după cum era întrebat. Nu trebuie uitat că mă aflam în Franţa. Din ceea ce am reţinut, îţi redau în continuare:

- Pietrele funerare mai mici arată că acolo sunt îngropaţi copii.
- Coloanele retezate, semnifică moartea unei persoane tinere, a cărui viaţă a fost retezată prea de timpuriu.

Rabinii au un loc special unde sunt îngropaţi.

- Pietrele funerare sunt orientate cu faţa spre Răsărit, cele ale sinucigaşilor sunt întoarse.
- Pe multe pietre este basoreliefat un urcior, reprezentând „cana levitică" din care curge untdelemnul de măsline.
- Mormântul e pentru totdeauna.

La evrei, niciodată nu mai este îngropat cineva peste osemintele altcuiva. Din această cauză, cimitirele evreieşti sunt atât de întinse, şi unele morminte datează de sute de ani. Treceam printre morminte acoperite de verdeaţă, cu pietrele funerare năpădite de iederă, frunze uscate şi muşchi. Unele datau de prin 1600. Un adevărat popas pentru meditaţie: plăci masive din piatră, granit nobil, marmură (albă sau roz), drepte, înclinate sau culcate la pământ de suflul timpului, întinzându-se la nesfârşit prin iarbă, sub copaci, pe povârnişuri sau până aproape de malul râului. Plăci funerare inscripţionate cu acea scriere inconfundabilă, folosită şi la scrierea poruncilor lui Dumnezeu,

Li scrierea Bibliei. Urmăream desenul literelor, două apărând mereu, pe fiecare placă. Ghidul ne-a explicat că înseamnă: Aici odihneşte. Am văzut nume sonore ca Dreyfus sau Guggenheim, de asemenea, monumente funerare cu multe pietricele clădite pe ele. Pietricelele spun: Am fost aici, amintirea ta îmi este preţioasă, nu te-am uitat.
Când ies din cimitir, evreii se spală pe mâini. Este un obicei ceremonial mai vechi, tinerii nemaiţinând seama de el.
La plecare, mi-am luat o piatră, un bulgăre de calcar, pe margine înnegrit de vreme, fisurat şi cu vinişoare maro-verzui, de la firele de vegetaţie care-1 prinseseră ca nişte tentacule, asemenea pietrelor funerare pe care le-am lăsat în urmă. „Ce este omul, ca să te gândeşti la el? Şi fiul omului, ca să-1 bagi în seamă?" (Psalmii 8:4) Am plecat cu gândul la această declaraţie a Scripturii. Parcă toată strălucirea şi măreţia omului se topise în efemeritatea existenţei sale. Simţeam în mine o blândeţe şi o supunere faţă de voia Tatălui meu, cum n-am avut-o până acum. Ce important este pentru noi să fim conectaţi! Acest fir invizibil care poate e credinţa sau loialitatea, sau poate ascultarea, sau iubirea, sau toate acestea la un loc, care ne leagă de sursa vieţii şi a puterii - Dumnezeu, Tatăl nostru. Este ca atunci când ai un şir de zerouri. Oricât de multe ar fi, nu au nicio valoare, dar totul se schimbă când pui un simplu 1 în faţă. Aşa este şi cu omul, oricâte zerouri ar măsura cariera, faima sau bogăţia sa, în final, ele rămân tot zerouri. Valoarea noastră finală va fi dată de sursa conectării noastre...
Iubita mea, am plecat din cimitir pe un soare de amiază torid, deşi de început de septembrie. Străzile erau pustii. Franţa, sau cel puţin cât am văzut eu din ea, are un pitoresc aparte, prin grădinile care înconjoară toate casele. Parcă fiecare gospodărie ar fi un castel în miniatură de pe Valea Loarei: pietre, stânci aşezate artistic,, garduri vii şi flori. Flori, o revărsare de flori. Nici nu am simţit kilometri parcurşi până am ieşit din Hegenheim, apoi, în linie dreaptă spre vama ce despărţea Franţa de Elvetia. Am trecut pe jos, fără să mă oprească nimeni, simţindu-mă ca un cetăţean al Europei cu drepturi depline.

După-amiază, am vizitat Muzeul Evreiesc din Basel. Un sfeşnic cu şapte braţe, câteva suluri caligrafiate artistic, vechi de sute de ani, mi-au atras atenţia. Iar ce m-a amuzat, din ce ne-a

povestit ghida, a fost obiceiul ca mirele evreu, înainte de a spune „da" la nuntă, să ridice voalul miresei, pentru a se convinge că o are în faţă pe aleasa inimii sale. Probabil ca să nu păţească aşa ca patriarhul Iacov, care s-a trezit căsătorit cu Lea, fiind nevoit apoi să mai muncească alţi 7 ani la socrul său, Laban, pentru sora mai mică a Leei, Rahela, aceea care îi cucerise de fapt inima. Da, evreii rămân un popor ales, apropiat sufletului meu. Draga mea, shalom, şi soarele să-ţi lumineze cărarea.
Şi nu uita de Sursa conectării noastre...
P.S.: S-ar putea să nu fi înţeles corect unele expresii, de aceea această relatare nu poate avea valoare documentară.

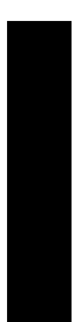
90
e ztte

*a H-*2-a*
despre cum e 6a fii triat într-o zi de toamnă tăi

âau nu
larzie

Natura îşi aduce ultimele retuşuri la frumoasa ei costumaţie înainte de a renunţa la ea. E toamnă târzie. Lumina soarelui se revarsă filtrată printr-o perdea fină de nori. Stau pe banca mea cea veche. Peste câteva zile plec. Las în urmă golful acesta de linişte, colţul de pădure, unde pe un vârf de deal se află şcoala pentru câinii Labrador. Goarna nu mai sună. Coloritul pădurii s-a atenuat mult, tuşele , sunt discrete, frunzişul s-a subţiat. Dealurile vălurite şi-au schimbat mătasea gazonului, iar culoarea brun-cafenie a pământului proaspăt ■ arat e liniştitoare. Copacii îşi dezvelesc tot mai multe crengi care până I acum erau camuflate de frunzişul bogat. Braţe tăcute ridicate spre I cer. Undeva, în surdină, povestesc câteva păsărele. Din strălucirea verii şi din bogăţia toamnei a rămas decenţa natu-Bii ce-şi suportă cu demnitate şi curaj apusul, adică intrarea în iarnă.

Mă gândesc la durerea renunţării.
Sunt lucruri în viaţă, persoane sau locuri la care trebuie să renunţăm.
E ca o desprindere.

Păşeşti mai departe şi acel ceva drag rămâne în urmă.
Ţi-e greu şi nu vrei.
Ţi se pare un nonsens.
Doare atât de tare.
Şi de ce s-o faci?
Totuşi, ceva inexplicabil în tine te îndeamnă să faci pasul.
E cumplit.
Toată fiinţa ta se răsuceşte, îşi întinde braţele în urmă.
Simţi că se rup bucăţi din tine.
Dar aşa, sângerând, mai faci un pas.
Trebuie să-1 faci.
Inima ta plânge.
Cum n-a mai plâns.
Pleci.
Şi nu vrei.
Şi pleci.
Arunci o ultimă privire în urmă.
Vrei într-o clipă să cuprinzi totul.
Să poţi păstra totul.
în lăuntrul tău.
Apoi, îţi îndrepţi faţa cu hotărâre spre drumul din faţa ta.
Nu ştii încotro te va duce.
E o cărare şerpuitoare spre muntele ce se vede departe, la orizont.
Cu lacrimile neuscate pe obraz porneşti.
Mersul ţi-e greu, chinuit.
La fiecare pas, fiinţa ţi se înşurubează spre înapoi.
Şi totuşi mergi înainte.
Efrig.
Un cer gri atârnă peste tine.
Ţi se pare o nebunie.

Renunţi.
Laşi totul.
Dar păşeşti.
Mereu spre înainte.
Amintiri năvălesc spre tine.
Ţi-au îmbogăţit viaţa.
Te-au format.
Ţi-au dăruit acel dulce-amar din fructul oprit.
înaintezi.
în zare deasupra muntelui e un petic de senin.
Fâşii strălucitoare de nori luminează orizontul.
Mă trezesc din visare un bătrân şi o bătrânică. Discută veseli pe cărare. M-au depăşit şi îi urmăresc din spate cu privirea. El, puţin aplecat de povara anilor, o prinde de talie. Duioşia acestui gest mă face să zâmbesc. Gesturile de tandreţe în anii tinereţii sunt fireşti, dar la bătrâneţe au un farmec aparte. Descoperă un „ceva" cimentat în timp. O relaţie care a rezistat. Privesc în zare. Drumul şerpuieşte printre dealuri acoperite de păduri cu veşmânt prea subţire. între timp, cerul s-a acoperit de nori gri. La orizont, câteva fâşii strălucitoare îmi spun că acolo e senin, înainte. Acolo.
E toamnă târzie.
E târziu.

E toamnă.
E trist.
Dar mergi şi tristeţea rămâne pe cale.
în fată e senin...
▪?!•'■■<■>

a
43-a
. <=U-Jialo

Vine o zi în viaţă când constaţi că spectacolul s-a terminat. începe lupta. Plângi, şi durerea curge în interior ca şi lacrimile care se rostogolesc în afară.
Navigatorii englezi spun: „Corăbiile noastre sunt atât de mici şi mările Tale sunt atât de mari."
Noi, oamenii, suntem într-adevăr atât de mărunţi şi dacă Dumnezeu nu ne oferă călăuzire pe marea vieţii, fragila noastră corabie pluteşte în derivă. Nu are busolă.
Sunt oameni lângă care am visat. Ei sunt aceia a căror muzică ne stăruie în inimă toată viaţa, chiar dacă nu-i mai avem alături.
Cred că
Fără tine
Inima mea
Nu s-ar fi trezit
La viaţă.
Cu tine am râs
Şi am plâns.
Cu tine am devenit
Eu-
Cu tine.
Pierzând,
Cunoaştem valoarea A ceea ce ne rămâne.
Prin mine
Lunecă uşor iubirea.
Ai apărut pe cerul vieţii mele, Aducând rodirea tainică. Sufletul meu a devenit Mai bogat Cu tine.
Şi totuşi, Fără tine.
Plângi
Şi durerea curge
In interior.
eu:
„O, Domnul meu, mica mea corabie luptă cu valurile. Cu noaptea. Cu norii."
El:
„Nimeni nu este ca Dumnezeul lui Israel, El trece pe ceruri ca să-ţi vină în ajutor. Trece cu măreţie pe nori. Dumnezeul cel veşnic este un loc de adăpost şi sub braţele Lui cele veşnice este un loc de scăpare." (Deuteronomul 33:26,27 p.p.)
Valurile, noaptea, norii, tristeţea rămân pe cale. în faţă e senin...

lua a 4-4-a

„ r/u poţi controla uremea, dar poţi controla atmoâfe din mintea ta. l^rutor necunoicu-tl era

Mă aflu din nou în Alpi, în casa de vacanţă a doamnei. Ea se odihneşte în camera alăturată. Boris stă tolănit lângă mine, pe pat. Se joacă cu Oecolampadius, un iepuraş de pluş. îi mângâi blăniţa caldă, în timp ce urmăresc spectacolul impresionant de afară. Pe ecranul ferestrei pot vedea cum şiragul de munţi care mărgineşte valea începe să prindă viaţă sub razele timide ale soarelui. Lumina roz, reflectată de pereţii abrupţi într-un joc fantastic de linii frânte, trimite, din spatele piscurilor, mănunchiuri de raze.

Apoi, dintr-odată, soarele, ca un rege, aruncă un voal strălucitor peste întreaga vale. Arborii suspendaţi pe versanţi par torţe arzânde, consumându-se în frumuseţea acestei magnifice dimineţi de toamnă. Intensitatea culorilor, claritatea şi strălucirea peisajului se transformă în suflet într-o ploaie de artificii.

în acelaşi fel, aseară, stând pe vechea terasă, am urmărit fermecată apusul. De astă dată, soarele aşezase pe umerii înalţi ai munţilor o manta roşie. în vale era deja întuneric, dar pereţii incendiaţi păstrau la capăt de creastă o lumină nefirească. Părea un tărâm ireal, nepotrivit pentru a pune întrebări. Am înţeles misterul când luna, o lună uriaşă, şi-a înălţat silueta sidefie, argintând întreaga vale cu lumina ei...

Ieri a fost o zi minunată! Din plimbarea pe care am făcut-o cu doamna şi cu Boris am cules flori interesante, scaieţi, rămurele cu măceşe, buruieni şi crengi în diverse forme şi culori pe care le-am adus acasă, înşirându-le în patru vaze pe masa din bucătărie. „Nu mi-am dat seama că pot fi atât de frumoase. Acolo, mărunte, pe păşune, nici nu le-am băgat în seamă", a conchis doamna.

Da, fiecare îşi aduce mica sau marea contribuţie la fericirea omului, în mod tăcut, de multe ori nebăgate în seamă, înfrumuseţează viaţa noastră, ele constituind o parte a darului şi iubirii Creatorului nostru.

Dimineaţă, când stau după micul dejun şi citesc din Biblie, zăresc păstăile explodate ale scaieţilor. Mă amuză faptul că au umplut cu puful lor diafan aproape toată masa. Mai am şi borcanul cu pensule, acuarelele şi blocul de desen. Deşi e o masă mare din lemn masiv, doamna îmi spune, în glumă, că încă puţin şi va mai fi necesară una, ca să am loc să-mi înşir toate lucrurile.

Mi-a fost de un real folos, în acomodarea mea aici, faptul că m-a lăsat să fiu eu însămi. Deşi lipsea toată ziua, în nicio seară nu m-a întrebat ce am lucrat în ziua respectivă. Consider că a ţi se acorda credit sau încredere e poate unul dintre factorii cei mai motivatori pentru a-ţi îndeplini munca în mod responsabil şi cu tragere de inimă.

Azi, cu gândul la tine, am pictat un golf stâncos, cu un colţ de mare, ce-şi trimite valurile înspumate spre mal. Verdele închis predomină, cerul oglindeşte nori gri, în amurg. Este o acuarelă frumoasă pe care am pictat-o cu plăcere după o fotografie dintr-un concediu de demult al familiei la care venisem. îmi place. Culorile sunt intense, ca nostalgia mea, după Sf. Gheorghe - Deltă. Mi-am dorit atât de mult să mergem împreună acolo în această toamnă, dar am renunţat. E rece deja. Vântul se dezlănţuie câteodată cu putere, făcând ca bradul din grădină să trosnească din toate încheieturile.

Privesc încă o dată acuarela, punându-mi dorinţa în ramă, ca pe un tablou, până anul viitor. Doar dorul meu respiră neliniştea valurilor înspumate spre tine...

90 Je

/L-iuta a 45-a

bi

bani îl credem abi

p   că nu putem cumpăra Iubirea cu atunci când auem destui bani.   l/¥ack r licnolionl

Ascult Concertul pentru pian de Edvard Grieg. In unele părţi, clapele pianului sunt ca o mângâiere, iar în altele, ca o revărsare de ape.

Afară, ceaţa se ridică încet, făcând loc soarelui şi liniei zimţate a munţilor. A trecut aproape o lună de când am fost aici, la munte. Casele, majoritatea din lemn, împodobite cu o mulţime de flori, stau agăţate de pantele repezi. Din cauza aerului pur, culorile florilor sunt mult mai puternice decât în vale.

Ceasul ticăie imperturbabil. Respiraţia regulată a lui Niky subliniază atmosfera tihnită din încăpere. E linişte. După o scurtă pauză, concertul continuă, notele prăvălindu-se ca o cascadă în apele unui fiord norvegian. Muzica lui Grieg completează măreţia peisajului alpin. Cerul e deja albastru, complet eliberat de ceaţă. Pereţii masivi, brăzdaţi de fisuri adânci, se desfăşoară în toată maiestatea. La poale, şiruri de brazi îşi leagănă cetinile.

Niky încă doarme liniştit. între timp, a început „Cântecul lui Solveig". E ca o elegie. Curge unduios...

Mă gândesc la sertare. Sertare în care închidem capitole din viaţă. Trăiri. Dureri. Rămân ele oare închise?

Când se termină „Cântecul", plecăm la plimbare. Tristeţea şi nostalgia se risipesc în încăpere. Iubim.

Iubim şi din nevoia de a dărui iubire. E plăcut să simţi că eşti iubit şi ţi se dăruieşte iubire, dar cred că avem în noi această nevoie de a putea revărsa asupra cuiva ceva din căldura sentimentelor noastre.

împreună cu Dumnezeu învăţăm să cântăm propriul destin. Este cântarea durerilor ce ne-au însoţit zilele, cântarea ce ne defineşte pe fiecare în mod unic. Este cântarea lui Moise transpusă în viaţa fiecăruia - un cântec de o viaţă în care am învăţat să renunţăm şi să iubim altfel. Am învăţat să ne însuşim, sub atingerea Maestrului, trăsăturile Cerului, iar lacrimile ce-1 însoţesc spală ochii credinţei şi ne ajută să vedem cum Domnul imprimă Numele Lui în fiinţa şi pe fruntea noastră. Este acel sigiliu care va grava pentru totdeauna chipul Lui şi va îndepărta tot ceea ce a însemnat omenesc, păcătos şi înşelător din caracterul nostru. Iar, în final, va fi cântarea Mielului, pe care o vom cânta în întreaga veşnicie, cântarea care ne va usca lacrimile şi care ne va face să vibrăm de bucuria de a-I sluji Aceluia care ne-a iubit atât de neînţeles de mult, atât de nemeritat şi care nu a renunţat la noi, chiar şi atunci când noi înşine renunţasem deja.

Nu pot să nu mă gândesc la un citat, de demult, pe care-1 redau din memorie: „Pe porţile cetăţii cereşti vor intra aceia care au luptat | cu ei înşişi şi au biruit, pentru că cea mai grea luptă care ne e dat s-o purtăm este aceea cu noi înşine."

Aş vrea, draga mea, ca din tot ce ţi-am scris să reţii, ca o concluzie,

Ică lecţia supunerii şi cea a smereniei omul le învaţă, poate, cel mai greu...

■

90 de zile

a 46-

a

eâpre pasarea

PL

eviix

71 de toamnă cu lumină străvezie. Cerul îşi întinde resemnat învelitoarea peste întregul peisaj. Anul a obosit. După exuberanţa şi energia lunilor de vară, acum îşi poartă pasul molcom şi rar, ca un bătrân în plimbarea de seară. Locul meu de strajă e ocupat. Strada e închisă, pentru că pe terenul de tir din vecinătate se trage. Astfel, am urcat în pădure. Mi-am găsit o bancă în mijlocul unui luminiş. Soarele încălzeşte timid. Pădurea mă înconjoară ca un bastion; majoritatea trunchiurilor copacilor sunt înveliţi în iederă până sus, iar pavimentul pădurii e şi el căptuşit cu iederă. Parcă mă aflu în pădurea piticilor şi a Albei ca Zăpada. Ici-colo câte un copac prăbuşit, invadat şi el de tentaculele căţărătoare. Jocul acesta bicromatic, între frunzele galbene ale arborilor şi verdele închis al iederei, atât în văzduh, cât şi pe jos, e încântător. O veveriţă se apropie curajoasă de mine, apoi dispare într-un salt. Urcuşul se termină brusc cu dantelăria fină a frunzelor prin care tremură albastrul cerului.

Miroase peste tot a pulbere de gloanţe şi a frunze scrumite.

De câteva zile, mă preocupă modul lui Dumnezeu de a lucra cu fiii oamenilor. El declară în multe pasaje din Scriptură că, deşi locuieşte în locuri înalte, are ochii aţintiţi spre cei smeriţi şi cu inima mâhnită. Omul, în circumstanţele păcatului, se înalţă şi are mereu tendinţa să

se încreadă în el şi în realizările sale. De aceea Dumnezeu, în iubirea şi înţelepciunea Sa, este nevoit să radă această deşertăciune de la noi. Şi, rând pe rând, înlătură toate „proptelele" încrederii noastre. Curând, rămâne doar El. Moise abia în pustia Madian a putut vedea rugul arzând; Iacov, singur şi fugar spre Mesopotamia, a văzut scara cerului. La fel Avraam, când nu-i mai rămăsese nicio speranţă în salvarea lui Isaac, abia atunci ochii lui au văzut berbecul având coarnele încurcate în tufiş.

Dumnezeu ne trece prin valea dezamăgirilor şi acolo, prin filtrul întristărilor, îl putem vedea mai bine pe El şi planurile Sale cu noi. Putem vedea ocaziile pe care ni le pune la îndemână. Noi, ca oameni, avem diverse puncte de sprijin care ne conferă o oarecare siguranţă: familia, serviciul, casa, maşina, poziţia socială, puterea politică, funcţia, prestigiul. Toate acestea sunt de la El, dar poate, la un moment dat, ni le ia şi ne cere să schimbăm macazul. Simţim atunci cum mica noastră lume se prăbuşeşte. Tot ce a avut „greutate" s-a dărâmat. Nu mai funcţionează. Erau lucruri prin care credeam că avem cumva un ascendent asupra altora. Dumnezeu vrea însă să ne smerească sufletele ca să ne vedem în toată goliciunea. Şi abia atunci mâna Sa puternică se întinde, ne scoate din apele cele mari şi ne pune picioarele pe o stâncă tare, adică Hristos.

Cineva, acum câţiva ani, mi-a relatat experienţa lui de viaţă, din care am reţinut concluzia: când nu mai ai nimic, atunci Dumnezeu e totul.

E modul special al lui Dumnezeu de a lucra. Dintr-o dezamăgire, El creează ceva mult mai frumos. Din cioburi risipite, El face un vas de cinste; din visuri năruite, El construieşte un destin al speranţei.

Poate pasărea Phoenix să renască şi în realitate, nu doar în legendă? Da, poate.

Singura deosebire e că naşterea din nou nu o poate modela decât Cel care ne-a creat şi ne-a răscumpărat.

iua a 47-a

îi sunt recunoscătoare lui Jan pentru casa în care am găsit adăpost timp de 90 de zile. Deşi nu mai trăieşte, am ajuns să-i cunosc destul de bine spiritul lui liber şi cultivat. Intelectual fin,

îndrăgostit de muzica clasică, în special de compozitorii cehi. Citindu-1 pe Shakespeare în limba originală şi iubind deopotrivă de mult foxterrierii englezi. Generos, a fost ancorat de viaţă până în ultima clipă. Parcă îl văd în ziua în care am sosit aici: firav, slab (ajunsese la 35 de kilograme), luptându-se pentru fiecare respiraţie. Fiind inconştient, nu puteam decât să-1 supraveghez şi să-1 ung pe piept cu o cremă uşor camforată. Bineînţeles, am inspectat biblioteca, descoperind un album Cezanne. Cu albumul pe genunchi, m-am aşezat lângă patul lui. Tuşele mari din tablourile lui Cezanne m-au înviorat. îl priveam şi pe Jan. Pieptul i se ridica şi cobora spasmodic. La un moment dat, i-a venit pe gură o spumă gălbuie. Am sărit ca un arc, uitând de carte. Cu un tifon i-am curăţat buzele şi gura. Abia mai respira. Am căutat numărul do telefon al doamnei. De panică, parcă nu mai vedeam tastele. Priveam pieptul lui Jan. Mişca abia perceptibil. în grabă, numărul nu s-a format bine. Am lăsat telefonul, pentru că gura lui Jan era din nou plină de spumă. Vedeam cum moare şi nu-1 puteam ajuta. Voiam să fie soţia lui lângă el în aceste momente. Auzind un zgomot de maşină, m-am repezit la fereastră: era doamna. Am strigat-o să vină repede! Când a intrat în încăpere, Jan îşi dădea ultima suflare... Faţa îi era plină de pace, suferinţa lui încetase.

Plouase, însă eu, în tensiunea evenimentelor, n-am observat. Dar acum, privind pe fereastră, am văzut pe cer un curcubeu imens, ca un pod întins peste zare. Strălucirea culorilor mi-a îmbărbătat sufletul. I l-am arătat şi doamnei. Stăteam în faţa ferestrei deschise privind paleta de culori. Sub arcul cel mare, era un arc mai mic aproape transparent, dar vizibil. Ca un ecou. Stăteam amândouă în tăcere. Două necunoscute, legate în făgăduinţa curcubeului. Dumnezeu ne dăruia speranţă şi curaj fiecăreia în parte. în spatele nostru, Jan în nefiinţă. L-am spălat şi l-am îmbrăcat cu grijă. în tot acest timp, Niky, foxterrierul lui nedespărţit de 11 ani, nu s-a mişcat nicio clipă de lângă el.
Când doamna mi-a spus că va fi incinerat, potrivit dorinţei lui, pentru a putea fi transportat mai uşor la Praga, în mormântul familiei, am rămas puţin descumpănită. Mai ales că urma să fie înhumat mult mai târziu, undeva în primăvară. Şi iată, cum de mai bine de două luni, m-am obişnuit cu urna grea din lemn şlefuit, sigilată şi cu numele scris pe capac. Stă pe biroul lui, aşteptând depunerea în mormânt. O şterg de praf, schimb apa de la florile ce i-au fost mereu la căpătâi. Ciudat. Cu multe se obişnuieşte omul. Şi mâna de cenuşă din interior îmi aminteşte de fiecare dată cât suntem de trecători...
Mă uit la tabloul cu Jan: un bărbat interesant, în puterea vârstei, cu trăsături frumoase, ochelari cu rame fine şi păr grizonat. Un bărbat deosebit de capabil, având un doctorat luat la o universitate istorică din Praga. Elevat, cu simţul umorului, mereu cu un licăr jucăuş în ochi. Şi-1 revăd pe patul de moarte, cu faţa mică şi palidă, iar părul complet alb.
Ce e omul fără Dumnezeu?...
îţi mulţumesc, Doamne, că ai acceptat să fii rănit până la moarte pentru vindecarea noastră de cumplita boală a... morţii.

90 de zlL

Zi

2)

iua a 48-a '# ce te poţi o
poU bucura âi ca
nd pic

anue

LA

oneicu

111

oua

Plouă mărunt. Aleile se înşiră umede sub coroanele aproape desfrunzite ale copacilor. Troiene galbene de frunze ude şi grele zac pretutindeni. Din timp în timp, soseşte o maşină a primăriei şi le aspiră. Cunosc persoane care taie pomii pentru că fac toamna mizerie. Niciun sentiment, doar simţ practic. E bine că suntem diferiţi! Uneori şi pe mine, cu toate sentimentele, m-au adus la exasperare frunzele din grădină!

Mă plimb cu Boris pe lângă lacul care mi-a fost un prieten fidel timp de un trimestru. Mi-a amintit că nuferii fac flori când te aştepţi mai puţin. Oglinda lui a reţinut, cu discreţie, dorurile şi gândurile mele nerostite. Căutam să mă aşez întotdeauna încet pe zidul ce-1 împrejmuia, ca să nu sperii peştii. Priveam raţele alunecând fără zgomot pe suprafaţa apei, ca nişte fregate elegante cu prova în vânt.

Algele, stuful, împreună cu frunzişul galben-ocru al copacilor reflectat în apa lui îmi dădeau un sentiment de nostalgie, amintindu-mi de momentele petrecute la Sf. Gheorghe - Deltă. Lipsea însă nisipul aproape alb şi scoicile pe care le culegeam dimineaţa, în aşteptarea răsăritului. Lipsea necuprinsul mării sărutând Dunărea...

Plouă obsesiv şi nu pot scutura mantia de melancolie de pe umeri. Stropii minusculi mă duc cu gândul la multele gesturi mărunte pe care le facem zilnic. Ca un ritual. In exil, ritualurile sunt mai evidente.

Ele există şi acasă, dar aici capătă proporţii, pentru că le conştientizezi mai mult. Nu e rutina aceea familiară pe care o faci mecanic, vorbind poate cu cei din jur în acelaşi timp. Aici eşti numai tu.

La fel şi gândurile. Le rumegi în forul tău interior. Nu eşti întrerupt de interacţiunea cu alte persoane. Doar tu cu gândurile tale. La un moment dat, intensitatea lor te face să crezi că se materializează.

Plouă mărunt pe suprafaţa lacului.

Dar iată, peştii sar plini de vioiciune, învolburându-i oglinda! Nici vorbă de tristeţe sau melancolie! Nu i-am mai văzut atât de zglobii. Mă uimeşte sprinteneala cu care îşi execută piruetele prin aer. Le place ploaia şi se simt bine!

Şireturile s-au desfăcut şi mantia mea a alunecat pe aleea desfrunzită.

Dansul vesel al peştilor m-a învăţat că te poţi bucura şi pe ploaie.

Trebuie doar să-ţi potriveşti pasul în ritmul zborului... Un proverb scandinav spune: „Nu există vreme rea, doar îmbrăcăminte inadecvată."

90 de zile

Lua a 49-a

Biserica din Basel, o clădire istorică. A adăpostit pionieri ai Bisericii, a trimis misionari. într-o conferinţă ţinută acolo în 1885, Ellen White a spus câteva cuvinte memorabile:
„Fraţilor, în fiecare situaţie dificilă în care vă aflaţi, aduceţi-vă aminte că Dumnezeu încă mai are îngeri. Poate vă veţi confrunta cu împotrivirea sau chiar cu persecuţia, dar, dacă rămâneţi loiali şi statornici faţă de principii, veţi descoperi, asemenea lui Daniel, că Dumnezeul căruia îi slujiţi este un ajutor şi un eliberator în vreme de nevoie. Acum este timpul să cultivaţi integritatea caracterului. Biblia este plină de comorile bogate ale făgăduinţei pentru toţi aceia care-L iubesc pe Dumnezeu şi se tem de El.
Tuturor celor care sunt angajaţi în lucrarea misionară aş dori să le spun: Ascundeţi-vă în Isus. Nu eul vostru, ci Hristos să Se vadă în toate lucrările voastre. Când munca devine grea şi ajungeţi să vă descurajaţi, fiind ispitiţi să o abandonaţi, luaţi-vă Biblia, îngenuncheaţi înaintea lui Dumnezeu şi spuneţi: «Iată, Doamne, cuvântul Tău este o garanţie.» Aşezaţi povara voastră pe temelia făgăduinţelor Sale şi fiecare dintre aceste făgăduinţe va fi împlinită."
Ce promisiuni încurajatoare pentru purtătorii de poveri ai secolului al XXI-lea! Să fie şi pentru tine o certitudine, deoarece Dumnezeul căruia ne închinăm este un Dumnezeu vrednic de încredere. Vrednic de iubirea şi loialitatea noastră.
Cât de bine m-am simţit în primul Sabat, când, după ce ne-am învârtit ceva vreme fără succes, a apărut în faţa ochilor noştri o clădire modestă şi totuşi spaţioasă pe care scria: ADVENT HAUS. Am avut senzaţia că am ajuns acasă. Doamna a plecat, iar eu am păşit pe poar-

ta bisericii. Holul, nu prea mare, în colţ cu un stand de cărţi şi pliante. Urma sala de cult. Şirurile de scaune continuau cu podiumul, unde, în partea dreaptă, se afla amvonul, iar în stânga, jos, un pian imens. Aripa din stânga adăpostea un balcon spaţios. La demisol erau dependinţele, printre care şi o sală de mese unde, lunar, întreaga comunitate lua parte la o masă în comun, adică „Spagetti Tag". Un prânz simplu, constând dintr-o porţie de paste cu sos de roşii, salată şi ceva dulce sau fructe. Părtăşia însă era minunată. Eram alături de marea familie adventistă. Lucrurile care ne uneau, speranţa comună ne făceau pe toţi, elveţieni, brazilieni, români, germani, italieni sau africani, să conştientizăm că aparţinem într-adevăr aceluiaşi Tată. Am cunoscut, astfel, oameni minunaţi, din multe colţuri ale lumii. Oameni cu aceleaşi visuri şi aşteptări, cu aceleaşi temeri şi rămâneri în urmă. Predicile fiind rostite în germană, le înţelegeam integral, ceea ce-mi sporea confortul psihic. Acolo, am găsit şi două familii originare din România, alături de care am petrecut momente frumoase.
îi sunt recunoscătoare lui Dumnezeu că m-a căutat şi m-a găsit. în această operaţiune a străbătut pustiuri şi mări adânci, dar paşii Lui nu s-au lăsat încurcaţi de firul, pe alocuri, încâlcit şi complicat al vieţii mele. Perseverenţa şi iubirea Lui m-au cucerit. De multe ori a fost nevoie să capitulez în faţa măiestriei Sale, în a recondiţiona capitole întregi din viaţa mea. Pentru noi, oamenii, aceşti îndărătnici locuitori ai universului, este foarte greu să renunţăm la conducerea destinului nostru. Am urmărit în Biblie diverse ocazii, când Domnul îi spune poporului Său: „Staţi pe loc, liniştiţi-vă, căci Eu voi lupta pentru voi." Este dificil când problemele te copleşesc sau nevoile îţi înghiontesc viaţa, tu să stai calm şi, pur şi simplu, să nu faci nimic. E ca şi cum te-ai afla pe un drum plin de serpentine, intersecţii şi obstacole şi ai trece pe scaunul din dreapta, dând drumul volanului. Pare o nebunie. Dar eşecurile repetate, încurcăturile în care singur ai intrat, te conving că, de fapt, Isus e un şofer mai bun.
Esenţa reuşitei cred că stă în capacitatea de a renunţa la visurile tale, acceptând visurile lui Dumnezeu pentru tine.

90 le zlL

UAU

a 50-
a

„ viaţa însăşi este o terapie.   l^Arutor necunoscuţi

Cei zece ani de navetă între casă şi locul de muncă m-au făcut să cunosc bine distanţa parcursă de două ori pe zi. Primăvara mă încântau mâţişorii sălciilor de pe malul râului. Urmăream cum maroniul crengilor primeşte reflexe galbene, explodând apoi în verdele frunzelor proaspete. Şoseaua ocolea şi un deal aflat pe traseu. Parcurgeam metamorfoza anotimpurilor împreună cu pădurea ce-1 acoperea. Verdele crud al primăverii mă făcea să o asemăn cu pădurea din versurile lui Topârceanu din „Cântec":

„Frumoasă eşti, pădurea mea,
Când umbra-i încă rară,
Şi printre crengi adie-abia
Un vânt de primăvară."

Dar, repede, frunza rară se transforma în verdele matur şi consistent al verii. Şi din nou, rapid, culori nebănuite, la început timid, apoi, în goana kilometrilor şi a zilelor, transformându-se într-un incendiu inofensiv al toamnei, colorând amurgurile şi pădurea într-o adevărată vâlvătaie, iar roiurile de rândunele de pe cerul limpede anunţau curgerea lină sau viforoasă din exodul frunzelor. Nu trecea mult şi vedeam vârful dealului înţesat de şirurile de crengi goale, aşteptând cuminţi beteala de vis a omătului, în ultimii ani tot mai zgârcit. Cred că zăpada, scânteind în lumina soarelui de la amiază, a rămas rătăcită undeva pe uliţa copilăriei... Poluarea tot mai prezentă pe agenda Pământului a alungat atât inocenţa, cât şi albul din caractere, dar şi din pădure. Şi lucrul acesta nu numai pe timp de iarnă...

Nu mă pot abţine să nu adaug ultimele două strofe din acelaşi „Cântec" al lui Topârceanu:

„Când de sub frunze moarte ies
în umbră viorele,
Iar eu străbat huceagul des
Cu gândurile mele...
Când strălucesc sub rouă grea Cărări de soare pline, Frumoasă eşti, pădurea mea, Şi singură ca mine..."

90 de zile

ZL

a 31-a

Astăzi a fost vânzoleală mare-n sat! Zeci de berze au ocupat tot acoperişul bisericii catolice, turla şi hornurile caselor de primprejur. Multe, cum n-am mai văzut, adunate la un loc! Zburătăceau de colo-colo, cu aripile lor mari, înghesuindu-se apoi una în alta pe muchia acoperişului, făcând loc altora. Parcă ţineau un colocviu despre avantajele vieţii în comunitate! Nu le-am remarcat numai eu. Trecătorii din zonă se opreau, având capetele ridicate, privindu-le.

Ştiam că urmează să plece în exilul lor african, iar faptul că era destul de devreme (nici 15 august), însemna că iarna va veni şi ea devreme şi va ţine mult. Instinctul nu le înşală niciodată. întotdeauna când am luat aminte la ele, chiar dacă meteorologii aveau altă versiune, ştiam la ce să mă aştept. Berzele, păsări care-şi poartă în mod consecvent exilul longitudinal,

de la nord la sud şi de la sud spre nord. De ce nu-şi găsesc liniştea? Cred că nu din spirit de aventură, pentru că sunt familiste. Primăvară de primăvară îşi dreg acelaşi cuib. Din goana maşinii, pe drumul de navetă, le vedeam cum aduceau, în ciocurile lor lungi, cărămizii, frunze uscate, pene şi crengi. Stăteau amândouă în picioare, şi tatăl, şi mama, apoi, deodată, nu mai vedeam decât o siluetă: cea a tatălui, pentru că mama dispărea în căuşul cuibului, clocind ouăle. Soţul ei, în această perioadă, zbura aducând hrană pentru consoarta lui. Zilele treceau şi, iată, sosea momentul când cuibul mai că se prăbuşea de atâta „suprapopulare": puii îşi ridicau neobosiţi ciocurile flămânde spre părinţii lor grijulii. în mintea mea, urmărindu-le, se ţesea în fiecare primăvară o poveste. îmi

plăcea fidelitatea lor, dedicarea în creşterea puilor şi ascultarea lor. Când ceasul lor interior, montat de Creator, ticăia într-un fel anume, doar de ele ştiut, îşi făceau bagajele şi plecau. Peregrini printre peregrinii pământului... Oare de ce a creionat Dumnezeu în felul acesta destinul atâtor păsări migratoare? Nu ştiu. Biologii, ornitologii probabil pot da o explicaţie ştiinţifică. Mie îmi vine în minte, uitându-mă la ele, versetul din Ieremia 8:7: „Chiar şi cocostârcul îşi cunoaşte vremea pe ceruri; turtureaua, rândunica şi cocorul îşi păzesc vremea venirii lor; dar poporul Meu nu cunoaşte legea Domnului." Fără să mă gândesc prea mult, berzele au strâns rândurile şi cu o fâlfâire nostalgică au lăsat în urmă turla bisericii şi capetele noastre înălţate spre ele. Plecau, urmându-şi chemarea.

Eu am rămas. Mai am de stat.

Nu ştiu cum, dar privind desenul berzelor în zbor, pe cerul prevestind a toamnă, anvergura aripilor lor mi-a inspirat siguranţă. Aripi mari, puternice. Cuvintele pe care Boaz, un personaj biblic, le-a rostit unei tinere, mi-au răsunat în memorie: „Domnul să-ţi răsplătească ce ai făcut şi plata să-ţi fie deplină din partea Domnului, Dumnezeului lui Israel, sub ale cărui aripi ai venit să te adăposteşti." Tânăra care a găsit siguranţă la Dumnezeul lui Israel a fost Rut, care, pentru soacra ei, dar mai ales pentru Dumnezeul soacrei ei, a ales să plece din ţara natală, din casa părintească. Faptul că pleca spre necunoscut, alături de o femeie care se autodeclara „amărâtă", nu a descumpănit-o. Această femeie, Naomi, deşi într-o ţară străină unde a devenit văduvă şi apoi a rămas fără cei doi fii ai ei, a lăsat să se vadă din comportamentul ei ceva nepreţuit. Din caracterul ei, Rut a întrezărit faptul că soacra ei a găsit totuşi putere, în toată această tragedie, să se odihnească sub nişte aripi. Prin urmare, hotărârea lui Rut a rămas neclintită: „Dumnezeul tău va fi şi Dumnezeul meu." Dorea şi ea să-şi găsească adăpost acolo, chiar dacă aceasta reprezenta, de fapt, exilul. Alegerea ei a fost pentru totdeauna. Şi Domnul a răsplătit-o: Rut, culegătoarea de spice din ogorul lui Boaz, a devenit soţia lui şi mai târziu străbunica împăratului David. Iar printre nu-

mele care compun arborele genealogic a lui Isus îl găsim şi pe cel a lui Rut, moabita.

Draga mea, berzele pleacă şi din România. Mi-ar plăcea să urmăreşti zborul lor şi să-ţi doreşti să rămâi pentru totdeauna la adăpostul aripilor Domnului nostru minunat.

Şi chiar dacă eu mai am de stat, te cuprind într-o îmbrăţişare plină de dor.

90 de zile

a 32-a

„o«

dintr

entăm

ne Apunem că fiecare dintre noi nu reprezeK decât o frunză în copacul umanităţii, ^jrără ceilalţi oameni, fără copac, nu am putea trăi. u-^aolo i^-aialil

în ţară, orice activitate ai presta eşti în cercul tău. Deşi doreşti din când în când să evadezi sau atunci când presiunea devine prea mare tinzi să spargi tiparul, totuşi rutina sau familiaritatea îţi dă un fel de sentiment al echilibrului. Eşti acolo. Te-ai obişnuit. Deşi faţa vecinului poate, la un moment dat, să-ţi fie antipatică, e până la urmă faţa vecinului tău. Avem nevoie de „vecini". Avem nevoie să ştim că aparţinem cuiva, de ceva. Toată această reţea de persoane, de la cele mai apropiate, până la cele mai îndepărtate, formează un suport pe care, fără să-ţi dai seama, îţi clădeşti viaţa, îţi construieşti nişte rădăcini. Iar când, din diverse motive, acest echilibru fragil se rupe, ne simţim dezrădăcinaţi. Parcă existenţa noastră devine fără sens. în ultimă instanţă, banii după care aleargă majoritatea oamenilor nu reuşesc să aducă împlinirea după care tânjeşte omul. Toate se învechesc ca o haină, spune Biblia. Dumnezeu ne-a creat din nevoia Sa profundă de a relaţiona. în înţelepciunea Sa, El a ştiut că faptul de a avea lucruri materiale nu poate dărui adevărata bucurie. De aceea, a aşezat adânc în inima noastră dorinţa de a fi înţeleşi, nevoia de părtăşie. Nimic nu poate umple golul din inima noastră decât o

Persoană-Dumnezeu, Creatorul nostru şi, implicit, persoanele care no sunt dragi, cu care relaţionăm.

Viaţa, în cercul tău de rutină zilnică în ţară, are alt sens decât aici. Lucrezi, iar acolo îţi ştii rostul şi reprezinţi ceva. Programul e full! După serviciu, fugi pentru că ai programare la dentist, coafor sau cosmetică. Duci între timp pantofii la reparat, te străduieşti să fii punctuală la şedinţa cu părinţii şi lista poate continua. Toată această alergare zilnică, obositoare ce-i drept, reprezintă un stres al utilităţii ce trasează un cerc „al tău".

Persoanele sunt cunoştinţe aflate pe diferite trepte de apropiere, dar sunt cunoştinţe. Ajuns aici, nu mai poţi spune: „Merg la dentistul meu sau la cosmeticiana mea", eşti un străin. Deşi munceşti, nu mai există acel stres al utilităţii, iar acest fapt îţi induce o stare de izolare. Te simţi un simplu pion pe o imensă tablă de şah. Un anonim. Nimeni nu se mai opreşte pe stradă să schimbe două, trei vorbe cu tine, aşa, de dragul conversaţiei. Nimeni nu-ţi mai cere ajutorul, iar tu nu poţi merge să ceri ajutorul nimănui. Fiecare casă este ca o cetăţuie, iar tu te afli în afară. Eşti un outsider! Ţin minte, eram în Germania, cu ani în urmă. Seara, obişnuiam să mă plimb. Prin geamurile mari, luminate, vedeam adulţi şi copii interacţionând: stând la masă, râzând, citind, mâncând. Ei erau împreună, înăuntru, eu eram dincolo de ziduri, singură. La ce uşă să baţi? Cui să spui nevoia ta? Nu de vreun obiect sau altceva material, ci de o vorbă, o atingere, un sentiment cald.

Ţi-e dor până şi de faţa vecinului tău şi înţelegi că, de fapt, „a fi" e mult mai important decât „a avea".

Cu ani în urmă, am auzit o predică. Pastorul şi-a intitulat-o: „Să ştii să pierzi fără să te pierzi." Toată disertaţia sa 1-a avut în centru pe Iov, patriarhul bogat din Antichitate, care în câteva minute a pierdut totul: zece copii, turme de oi, cămile, toate în număr impresionant. A pierdut respectul soţiei, al prietenilor săi. Dar el, în ciuda acestor pierderi uriaşe, rămâne statornic. El înţelege că ceea ce adunăm într-o viaţă ni se poate lua într-o clipă. Ce avem putem pierde. Ce suntem nu ne poate răpi nimeni: visurile noastre, speranţa, principiile, încrederea.

Valoarea noastră, în ultimă instanţă, rezidă de fapt în ceea ce suntem şi nu în ceea ce avem. Şi mai ales din conştienta faptului că aparţinem Cuiva. De aceea adevărata măreţie vine din lăuntrul nos-**[tru,** nu din poziţia trecătoare pe care o ocupăm la un moment dat.

A şti să pierzi totul fără să te pierzi pe tine, identitatea ta, caracterul tău, într-un cuvânt ceea ce eşti şi ai clădit o viaţă, reprezintă adevărata valoare.

Să nu te frângi, în ciuda împrejurărilor potrivnice, este o mare biruinţă, şi aceasta nu o poţi pierde.
/anue
LJ,
oneâcu 123

90 de zile
/Lina a 33-a

Dumnezeu răspunde uneori prin lucruri neobişnuite. El e mereu proaspăt şi gata să surprindă. Octombrie şi-a pornit colindul, aducând nopţi reci. Şi zilele s-au răcorit mult, dar sunt muiate în lumină şi încă strălucesc.
Zile la rând nu pot scrie. Apoi, îngrămădesc într-o zi sentimente şi emoţii, întâmplări şi culori care s-au desfăşurat pe mai multe zile.
Astăzi, duminică fiind, doamna e acasă. S-a trezit cu o durere puternică de cap, ceea ce i-a intensificat starea depresivă, simţind şi mai acut lipsa soţului ei. Mă simţeam neputincioasă în a-i alina durerea. Nu puteam decât să-i fiu alături şi să o ascult. Atât de mult şi-a dorit ca Jan să mai trăiască! A fost foarte greu cu el bolnav, dar era acolo, cu Niky la picioarele lui. Acum, camera era goală. Doar pe birou era urna cu cenuşa lui, înconjurată de o sumedenie de cărţi poştale conţinând condoleanţe.
Migrena nu ceda. Nici tristeţea. Se profila o zi lungă...
Am deschis fereastra în bucătărie. Grădina din spatele casei, cu frunze pictate de vânt şi ploaie, cu miros de iederă şi muşchi, îşi furişa încet mireasma tomnatică în încăpere. Stăteam amândouă cu două ceşti de ceai în faţă, la masa mare din lemn masiv, pe jumătate ocupată de pensule şi culori, scaieţi şi cochilii de melci din Alpi. Cuvintele erau puţine... Gânduri, speranţe apuse, visuri fără conţinut. Şi dor. Mult dor...
Vorbeam în tăcere cu Dumnezeu, cerându-I ajutorul. Ceaiul er,i fierbinte si amar.
Deodată s-a întâmplat ceva! De afară, a început să curgă spre noi susur blând şi subţire: zeci de piepturi mici îşi înălţau bucuria
:>re cer. Erau sturzii pe care i-am auzit şi eu de multe ori în vară.
)ar acum, în octombrie? Doamna s-a apropiat de fereastră uimită şi întrebătoare. I-am spus cât de multă bucurie mi-au dăruit şi mie. A stat pe pervaz minute în şir. Faţa i s-a înseninat. S-a întors spre mine şi mi-a spus: „Dacă sturzii pot cânta atât de frumos, chiar dacă e toamnă, şi bradul poate face struguri, înseamnă că Dumnezeu chiar e minunat şi ne iubeşte foarte mult."
Din nou stăteam amândouă în faţa unei ferestre larg deschise. De data aceasta nu era un curcubeu, d minunea blândă a unui concert târziu de păsărele şi ciorchinii reculeşi de struguri din via aninată şi încâlcită în crengile uriaşului ?rad din spatele casei.
Da, Dumnezeu ne atinge inimile uneori prin lucruri mărunte sau
letode neaşteptate, îmi amintesc de o zi tare amară petrecută tot printre străini. O zi în
ire umilinţa a muşcat adânc în sufletul meu. O zi obositoare. Seara,
iupă terminarea tuturor treburilor, am ieşit. Pe stradă, niciun om. îl
igam în gând pe Domnul să-mi spună ceva, să-mi dea un semn că
Dtuşi exist pentru El şi am valoare în ochii Lui. Parcă viaţa mea nu
lai avea niciun alt sens, decât o rutină măruntă. Urmăream capotele lucioase ale maşinilor parcate pe marginea
razii. Deodată, un număr de maşină mi-a atras atenţia: P, indicativul oraşului, SALM 23. M-am uitat bine încă o dată: P*SALM 23. Văzusem rine. Am început să recit în gând Psalmul 23, redescoperind că Domnul e Păstorul meu, El mă conduce, iar eu nu voi duce lipsă de nimic. El mă vedea şi-mi cunoştea cărarea. Printr-un lucru aparent nesemnificativ, am primit răspuns. M-am liniştit. Eram din nou în braţele Lui puternice. Şi, deşi am mai zăbovit multă vreme în acea localitate, nu am revăzut numărul şi nici numere de maşină de acest şen, doar din şase, şapte cifre, nicidecum litere.
Aşa e Domnul nostru: El se foloseşte de un roi de sturzi sau de
iorchini de struguri aşezaţi în ramuri de brad. Sau de un număr mai

ciudat de maşină. Iubirea Lui inepuizabilă găseşte metode inepuizabile ca să ne atingă inima, ca să ne şoptească prin acel inconfundabil susur blând şi subţire că suntem preţioşi şi iubiţi.
Mi-1 imaginez pe Ilie, profetul, stând descurajat la gura peşterii. Curajul de pe muntele Cârmei rămăsese acolo. Acum purta cu sine doar un bagaj de tristeţe şi dezamăgire. Am recitit de câteva ori capitolele 17, 18 şi 19 din 1 împăraţi. Lucrarea lui a fost remarcabilă. îmi place atât de mult cum spune Biblia în 1 împăraţi 18:36: „în clipa când se aducea jertfa de seară..." Atunci, în momentul acela păzii cu străşnicie de închinătorii Viului Dumnezeu, de-a lungul veacurilor, Ilie se apropie şi-şi prezintă scurta rugăciune înaintea Aceluia lângă care a stat cu atâta credincioşie. Iar Dumnezeu îi răspunde în faţa regelui, a întregului popor şi a preoţilor păgâni. Dumnezeu Se dovedeşte a fi Adevăratul Dumnezeu.
Iar acum, după fuga din faţa ameninţărilor Izabelei, iată-1 singur, deprimat, exilat în pustie. Dumnezeu însă intervine. Nu-Şi lasă slujitorul în această stare, şi nu prin vântul puternic, nici prin cutremurul de pământ, ci prin atingerea delicată a unui duh blând şi subţire îl îmbărbătează. Şi astfel, Ilie îşi încheie biruitor lucrarea, fiind ridicat la cer fără să vadă moartea. Ce destin măreţ!
Cred că unul dintre secretele succesului din viaţa lui Ilie a fost obiceiul său ca în clipa jertfei de dimineaţă şi de seară să-şi plece genunchii înaintea Dumnezeului lui Avraam, Isaac şi Iacov. Astfel, nici seceta spirituală, nici cea fizică nu a reuşit să frângă încrederea lui în acest Dumnezeu surprinzător şi totuşi plin de credincioşie.
Fetiţa mea, El e şi Dumnezeul nostru!

90 de

lua a 34-a re

Amintirile sunt ferestre spre trecut.
Uneori se deschid uşor, ca un abur, aducând flash-uri de mult apuse.
Alteori se deschid larg, trecutul năvălind cu atâta intensitate, icât te trânteşte la pământ. Şi simţi cum totul în tine încă vibrează... încerci să te detaşezi. Să stingi flacăra ce te-a pârjolit cândva.
în nări simţi mirosul grâului copt, reverberând poezia verii în care drumul părea că se contopeşte cu fragilitatea macilor, fremătând în imensitatea orizontului.
Iar altă fereastră îţi deschide priveliştea sălbatică a stâncilor ce străjuie Cheile.
E primăvară...
Văzduhul palpită de cântecul păsărelelor.
Totul e copleşitor.
Tu stai pe povârnişul calcaros.
Pietrele mari, risipite pe verdele crud, pulsează viaţa adânc mocnită în pântecele pământului.

Jos, apa se prăvăleşte cu zgomot.
Drumeagul bolovănos coteşte spre munte, deschizându-se într-un platou vălurit.
Soarele cald se odihneşte pe iarba moale şi proaspătă. Departe, siluete de copaci cu frunza tânără.
Fereastra continuă să rămână deschisă.
Acolo, în imensitatea vălurită, stai cu tălpile goale, simţind atingerea pământului. Sorbi liniştea. Taci.
Nu ai nevoie de cuvinte.
O muzică de demult te-nvăluie ca o blândă alinare, închizi încet fereastra. Zgomotul te face să tresari.

în încăpere a rămas doar mirosul liliacului sălbatic ce a înflăcărat acea zi.
întinzi mâna, dar gestul rămâne nerostit. Fusese o primăvară mov.

90

e zi

a 33-a am lăsat iubirea să mă doară

Mesteceni cu scoarţa albă
Şi frunzişul dantelat tremurând în vânt.

îmi amintesc de stepa rusă din *Dr. Jivago* al lui Boris Pasternac sau de muzica lui Rahmaninov: întinderi fără sfârşit, în care te simţi pierdut.

Eşti tu şi dorul care te copleşeşte.
în Sabat simt cel mai acut lipsa ta.
întind mâna şi nu eşti
Şi las iubirea să mă doară...

Refac în gând drumul spre adunare, pe care de atâtea ori l-am făcut împreună. Ani de zile l-am străbătut cu fratele tău cel mare. Mi-1 amintesc recitând la o evanghelizare o poezie despre Biblie. Parcă-1 văd: mititel, cu ochi vioi, îmbrăcat cu un pulover împletit de mine, din lână roşie. în mâna dreaptă ţinea Biblia legată în piele. Spre sfârşitul poeziei, a ridicat mâna cu Biblia, ca toţi din sală s-o poată vedea.

Apoi, peste câţiva ani, ai apărut tu. Şi, astfel, vă luam pe amândoi, pe el de mână, iar pe tine în cărucior. Mai târziu, venind şi tu vitejeşte pe jos. Vineri seara de două ori, sâmbătă de patru ori, acelaşi drum,

a -S

toţi trei: pe ploaie, pe vânt, zăpadă sau nor. Dar, la un moment dat, am rămas doar noi două. închid ochii şi parcurg drumul pe care-1 cunosc atât de bine şi mă întreb când îl vom face toţi patru: noi două, fratele şi tatăl tău?

Deschid ochii.
Doar mestecenii cu frunzişul dantelat
Se leagănă în vânt.
întind mâna şi nu eşti
Si las iubirea să mă doară.

a

3 6-a

Draga mea, nu am vorbit cu tine despre dragoste. E dificil pentru o mamă să vorbească cu fiica ei despre dragoste?

Voi încerca să scriu câte un gând, iar, la sfârşit, le voi înmănunchea într-una dintre aceste 90 de zile.

Dragostea. Mult visată de fiecare adolescentă. Mă opresc pentru început la ceea ce spune Biblia: să nu trezim dragostea. Să o lăsăm să vină la timpul ei, să nu o grăbim.

Dragostea romantică. Mi-au trebuit ani întregi să învăţ că dragostea, ca să fie şi romantică, trebuie să fie un principiu, nu doar un sentiment. Trebuie guvernată de voinţă şi de stăpânire de sine şi atunci, între aceste două maluri, sentimentul romantic poate curge frumos şi în linişte.

Contează mult să nu-ti faci visuri prea înalte şi nerealiste. Contează la fel de mult să accepţi

că cel de care te vei îndrăgosti nu este decât un om. Şi atunci când spui om, adaugi supus greşelii, imperfect. Dacă ţi-ai fixat bine în minte aceste lucruri, socot că vei fi, cât de cât, ferită de dezamăgiri.
îţi doresc să te îndrăgosteşti de caracterul unui bărbat. Să ai răbdarea necesară, chiar dacă te simţi atrasă de el, să îi urmăreşti comportamentul. Să-1 vezi cum reacţionează în faţa animalelor sau a oamenilor care se află mai jos decât el pe scara socială.
Să nu te dezvălui uşor. Iubirea ta să fie ca un giuvaer de preţ pe care să nu-1 dăruieşti oricum si oricui.

La braţul bărbatului ales trebuie să simţi că eşti în siguranţă. Că eşti regina vieţii lui, iar el este regele tău. Mă rog să ai parte de un astfel de bărbat, iar tu să fii demnă de el. Să puteţi purta conversaţii inteligente, dar, în mod special, să vă puteţi ruga împreună. Să visaţi şi înţelepciunea să fie cea care să vă dăruiască aripi, nu inconştienţa sau iresponsabilitatea. Să fie puternic şi vrednic de încredere.
Să nu te grăbeşti.
Să nu trezeşti dragostea.
Să te rogi şi să-1 aştepţi.
Să iei decizii înţelepte şi să fii gata.
Şi eu mă rog de mult pentru prinţul tău.

90 JL

e zvie

a 37-a

Puls
îmi lipesc urechea de inima ta,
O simt caldă, pulsând,
Aştept şi ascult -
Trec prin ea cuvinte, capitole întregi,
Necunoscute mie.
Credeam că e de-ajuns Să te descopăr cu mâinile, Cu ochii. Dar nu a fost aşa.
Mă odihnesc la umbra ta.
îţi ascult cântecul,
Viaţa
Şi te înţeleg acum altfel.
Candelabre uriaşe de castani înfloriţi îşi pleacă spre noi Mireasma suavă...
Mă lipesc de inima ta, Realizând târziu Că te-am iubit Toată viaţa.
Totuşi, ciudat: Păşesc mai departe. Puls

90 de zile £

a 38-a

„ ^rrlca de a apune un r/L/f răâpicat trezeite ia uiaţă ipromiiul. {t^ricn. JLlmpock)
corn,

Studiind din „Psihopatologie" despre filozofia nebuniei, constat că totul e atât de relativ. Bineînţeles există o simptomatologie patognomonică, patologică clară şi indiscutabilă, dar, pe lângă aceasta, e loc suficient pentru comportamente discutabile. Meditam la toate acestea în timp ce urmăream alergând un domn trecut bine de vârsta matură. în România, să vezi cum aleargă o astfel de persoan.i pe stradă *irizează* cu ilarul, cu un comportament, să zicem,

excentric. Aici vezi toată ziua, de la tânăr la bătrân, alergând cu mult zel. Şi nu ţi se mai pare ciudat. Constat că frecvenţa mare cu care este îmbrăţişat un anume comportament, obicei sau stil de viaţă, face ca acesta să fie considerat corect, normal.
„Viaţa = lupta pentru menţinerea unui echilibru în permanenţii ameninţat. Acest punct de vedere presupune stabilirea unui raporl de echilibru între două categorii de factori: factori de normalitate şi factori de anormalitate, iar atât normalitatea, cât şi anormalitatea suni manifestări ale unor valori complementare care determină sau, mai exact, configurează modalităţile de a fi ale persoanei umane." (Con stantin Enăchescu, *Tratat de psihopatologie,* Ed. Polirom, 2007, pag. 528)
Oamenii doresc să fie respectaţi pentru ceea ce sunt, nevrând să pară ridicoli. Acest lucru se datorează nevoii de a relaţiona (din nou!)
sau de a primi aprecieri pozitive de la cei din jur. La voi, tinerii, se mai numeşte presiunea de grup, de care parcă am mai scris. Nimănui nu-i place să fie lăsat pe dinafară. Neacceptarea doare. Şi aceasta duce la conformism: te supui obiceiurilor sociale, culturale, deşi ele sunt atât de relative. Ceea ce pare potrivit într-o ţară e, poate, total nepotrivit în alta.
îţi scriu, draga mea, toate acestea cu gândul la toţi deschizătorii de drumuri din istoria omenirii, din toate domeniile, care nu s-au lăsat intimidaţi de „normalitatea" vremii lor şi au avut curajul explorării necunoscutului, realizând astfel progrese uimitoare. Chiar nu de mult am citit despre medicul englez Joseph Lister. Mai bine de 10 ani a fost ţinta ironiilor colegilor săi, pentru că susţinea că rata mare a infecţiilor şi a mortalităţii postoperatorii se datora nefolosirii substanţelor antiseptice (aproximativ necunoscute în secolul trecut). Abia după 16 ani i-au fost recunoscute meritele, numindu-i descoperirile în domeniul antisepsiei drept cel mai mare progres pe care 1-a făcut chirurgia vreodată!
Sau marii reformatori religioşi ai Bibliei şi ai istoriei.
îl văd pe Noe predicând timp de 120 de ani unei civilizaţii decăzute, în toţi aceşti ani, el a suportat cu răbdare injurii, batjocură, fiind considerat „anormal" (elegant spus!), deoarece, pe baza cuvântului Dumnezeului său, el avertiza lumea împotriva unui viitor potop, când pe pământ încă nu căzuse nicio ploaie! Iar în ciuda a tot ce fusese considerat normal până atunci, la momentul hotărât, potopul a venit, măturând pentru totdeauna o întreagă generaţie!
îl văd şi pe Daniel, profetul. Ajuns în exil în Babilon, îşi dă seama rapid că modul în care a fost educat, stilul său de viaţă, contrastează puternic cu stilul de viaţă al învingătorilor babilonieni. Ce-i rămâne de făcut? Putea aduce multe justificări, dar, în locul acestora, el alege să nu renunţe la principiile în care a fost crescut. Biblia, în stilul ei simplu şi concis, spune în puţine cuvinte: „Daniel s-a hotărât..." Şi

hotărârea lui de a rămâne integru a fost mai lungă decât domniile a trei împăraţi păgâni, ieşind biruitoare chiar şi din groapa cu lei. El a ales cărările cele vechi!
Toate aceste exemple sunt ale unor oameni care au avut curajul să aibă propriile convingeri. Nu-ţi sugerez prin aceasta să fii o rebelă, o nesupusă. Chiar Dumnezeu ne sfătuieşte să respectăm legile şi conducerea, să onorăm obiceiurile şi rigorile fiecărui individ, grup sau ţări. Dar noi, fiind copii ai lui Dumnezeu, avem un standard pe care Petru, neînfricatul apostol, îl enunţă categoric: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!" (Faptele apostolilor 5:29)
Astfel, de cele mai multe ori, reformatorii au fost consideraţi eretici, pentru că au ales să asculte şi se închine lui Dumnezeu potrivit Scripturii.
Bucură-te de diversitate în toate privinţele. E motivatoare şi interesantă. Dar niciodată să nu consideri că frecvenţa mare a unui obicei sau reguli o face să fie corectă.
Corect e singur Dumnezeu. Şi Cuvântul Său.

2

vua a 3y-a Irlcă

lc

ialcamu

Cândva, salcâmii
Străjuiau
Cărări desfrunzite
De gânduri
Pribege.
--
Exil,
Dedublare:
Cu trupul
Aici.
Cu gândul
Acolo.

fr/

'anuela ^roneicu-

Eşti aici, Prizonier Al zilelor, Prizonier al Gestului repetat Obsesiv.
Dar, de fapt, Eşti acolo: Acasă, Liber.

f-^entru

nune

Mă voi minuna întreaga veşnicie de iubirea Ta. Iubire care m-a vrut acolo. Nemeritat. Nesperat.
Voi privi
pietrele, scoicile,
frunzele, florile.
Voi privi
Crucea.
Şi nu mă voi sătura
întrebându-Te:
De ce?
Pentru mine...

90 de zile

vua

a 60-

a

Vântul îşi cântă simfonia toamnei, lunecând arcuşul pe cetinile Drazilor ce freamătă în zare. Porumbul a fost cules şi ciorile ciugulesc roabele de pe ştiuleţii care au rămas ici-colo pe câmp.

Imaginea îmi aminteşte de porunca lui Dumnezeu de a nu culege I şi resturile care rămân în urma recoltei, ca s-o aibă săracul, străinul. i Rut, culegătoarea de spice, a fost una care a urmat indicaţiile poruncii divine. Astfel, ea nu numai că a supravieţuit cu ajutorul spicelor rămase în urma secerătorilor, dar şi-a împlinit în mod minunat viaţa, devenind, aşa cum am mai amintit, străbunica împăratului David.

Cât de mult a ajutat-o pe această tânără împlinirea unui singur [cuvânt al Domnului! Atunci, ce binecuvântări îi pot aştepta pe cei care îşi cârmuiesc viaţa după Biblie, după învăţăturile şi sfaturile di-I vine, nu doar în sensul culegerii unor spice...
Dumnezeu e mare! Şi poate face lucruri extraordinare, pe măsu-Ira măreţiei Lui. Ne aşteptăm noi oare la lucruri mari din partea Lui? Trăim aşteptându-le? Sau cotidianul ne-a şters din faţa ochilor strălucirea speranţei, nerămânând decât obişnuitul şi rutina unor zile ce se lungesc nefiresc de mult acum, la margine de hotar? Rut a I acţionat şi a primit mai mult decât a visat vreodată.
Privesc câmpul. Elveţia fiind o ţară bogată, niciun sărac nu culege I ştiuleţii rămaşi în urma combinelor. Poate şi Laodiceea, legănându-se în bogăţia ei efemeră, crede că nu mai are nevoie de ceea ce vrea să-i Dfere Domnul.

La capătul câmpului, pâlcul de brazi îşi leagănă cetinile pe arcuşul vântului. Vara a trecut. Mântuirea şi Mântuitorul nu s-au ivit înc;V Oare până când?
Am în faţa mea o poză cu tine. Râzi în mijlocul unui lan de grâu. Parcă le văd pe „Culegătoarele de spice" ale lui Millet. împovărate de traiul greu, îşi pleacă mijlocul în adunarea preţioasei recolte. **Draga** mea, tu eşti preţioasa mea. Te iubesc atât de mult! Aş vrea să te feresi de poverile vieţii, să te ţin departe de amarul existenţei. Dar îmi dau seama că nu se poate. Nu poţi creşte decât înfruntând furtuni; arcuşul vântului va atinge şi coardele vieţii tale. Doresc ca atingerea lui să **fie** cât mai blândă, iar muzica vieţii tale să fie înălţătoare. Să vibrezi pentru Isus. Să-L laşi să ţi Se descopere.
Citeam undeva că a avea credinţă înseamnă a avea o viaţă siguri în Isus.
Rut a găsit siguranţă. A crezut, a acţionat şi Dumnezeu i-a modelat viitorul în mod extraordinar.
Privesc brazii unduindu-se în zare, câmpul, fotografia cu tine. îmi dau seama că totul e atât de fragil în această lume.
Siguranţa noastră e Isus. Mă rog ca El să-ţi împlinească în mod providenţial destinul.

90 de

Z_ lua a vi -a ^Jauovr vwre

de a trăi conită în a şti în mod autentic să mer^i departe, dând drumul trecutului. IL^oco L^kanelJ
mat,
Stiloul meu Parker, cu peniţa lui fină, alunecă pe hârtie. îmi place să scriu. Să urmăresc cum linia de cerneală formează litere, cuvinte, umple pagini întregi.
Azi am găsit un post de radio francez şi am ascultat toată opera „La Traviata" de Verdi. Ştiam că-ţi place şi ţie. Au fost unele pasaje care m-au impresionat până la lacrimi. O muzică emoţionantă. Cunoşteam şi cartea pe care s-a bazat libretul operei, „Dama cu camelii" a lui Dumas-fiul. Dar muzica, muzica m-a pătruns! După aplauzele de la final, comentatoarea a spus că în fiecare zi, undeva pe glob, se cântă „Traviata". Mai ţii minte când căutam împreună pe YouTube aria Violetei interpretată de Măria Callas? Sau când am aşteptat cu răbdare să pot cumpăra CD-ul „The best of Anna Netrebko"?
O, scumpa mea, mă priveşti din mijlocul lanului de grâu. Şirul alb al zâmbetului tău luminează întreaga fotografie, dar şi inima mea. Iau poza ta cu mine în fiecare cameră unde lucrez. Pentru că nu mai am mult de stat, îmi acord mai multe momente de respiro. încerc să experimentez ceea ce francezii numesc *savoir vivre.*

în aceste zile, mi-am amintit cu uimire când am fost odată întrebată dacă ştiu, oare, să trăiesc şi pentru a mă bucura. Abia acum realizez sensul întrebării. Venind aici, mi-am dat seama cât de aglomerată a fost viaţa mea şi cât de mult mi-a mărginit stresul existenţa. Aveam un ritual al muncii, zi de zi şi ceas de ceas. Aici, drumurile lungi cu Boris pe câmpii, în pădure, de-a lungul râurilor, pe lângă stresul izolării mi-au dat şi un sentiment de eliberare. In primul rând, de propriile fire de sârmă ghimpată pe care le-am tras în jurul meu, apoi de nişte clişee pe care mi le-am impus sau însuşit.
Da, avem nevoie de simţământul datoriei, dar nu doar de atât. Astfel, Dumnezeu a fost nevoit să spargă propriile mele tipare.
în limitele unei vieţuiri oneste, putem să experimentăm năzuinţe şi trăiri ce sălăşluiesc adânc în fiinţa noastră. Putem întinde mâna după fruct (nu cel oprit) şi să-1 consumăm după plăcere. Dumnezeu doreşte să fim fericiţi şi împliniţi, să avem viaţă din belşug.
Simt cum multa încordare din trecut încet, încet se risipeşte. Mă privesc în oglindă şi reuşesc să-mi zâmbesc. Să fiu senină, să mă bucur de mine însămi. Să mă plimb pe alei umbroase cu gazon îngrijit şi copaci fremătând în soare şi vânt, cu bănci care te îmbie la meditaţie. Ce a fost viaţa mea? Parcă am fost o maşinărie cu cheia mereu trasă la maximum.
Privesc oamenii de aici. îşi plimbă câinii, cinează la restaurante. Au concedii minunate de două, trei ori pe an. îşi cumpără case de vacanţă şi pendulează între ozonul poienilor alpine şi briza mării din Provence-ul înmiresmat în lavandă. (Chiar am întâlnit dintre aceştia!)
Ce a fost viaţa mea? Miros o floare, privesc desenul unei frunze, un melc ce-şi poartă cochilia, ascult o pasăre ce scobeşte în scoarţa copacului din faţa mea. Miros pământul umezit de boarea toamnei. Şi zâmbesc.
încerc să mă regăsesc. Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi, îmi sună acum altfel în urechi. Iubeşte-1 *ca* pe tine însuţi! Adică pe el, dar şi pe tine.
Mă întreb, câte soţii se bucură că Dumnezeu le-a creat femei fru-loase, cu pielea netedă şi ochi surâzători şi se îndreaptă cu încredere *ore* soţii lor, recunoscându-şi nevoile?
Azi, am frământat aceste idei în mintea mea, lăsând mătura sau rpa de câteva ori, ca să le aştern pe hârtie.
Şi EUen White a scris de multe ori despre frumuseţea relaţiei de jplu şi iarăşi mă întreb câte femei creştine se simt libere în exprima-ea faţă de soţii lor. îmi vine să strig: „Bărbaţilor, iubiţi-vă nevestele i a iubit Hristos Biserica Sa! Faceţi-le să înflorească sub mângâie-_ le şi tandreţea voastră. învingeţi pornirile egoismului vostru de a vă simţi bine, uitând că feedbackul soţiilor voastre vă poate face mult mai împliniţi."
închei reflecţiile mele de azi cu un gând care nu-mi aparţine, adresat unui tânăr căsătorit, de aceeaşi Ellen White: „Daniel, în acea cameră se află o tânără speriată, care stă în pat împietrită de frică. Mergi la ea chiar acum, iubeşte-o şi mângâi-o. Şi, Daniel, să o tratezi cu blândeţe, să o tratezi cu delicateţe şi să o tratezi cu iubire. îi va face bine. Şi îţi va face bine şi ţie."
Uneori, înţelegem greşit ce înseamnă îngăduinţa creştină. Poate întotdeauna va exista o discrepanţă între aşteptări şi realitate. Dar a avea aşteptări şi pretenţii de la soţii noştri, ca femei creştine, nu e ceva ieşit din comun, ci imperios necesar. O bună comunicare pe toate re-gistrele ajută să poată fi evitate multe frustrări şi amărăciuni. Dar, uneori, înţelegem aceste lucruri târziu. Poate prea târziu. Sau cine ştie? Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi...

S

90 de ziL

iua

a 62-

a

Nu prea am dormit. Cu gândul la cele scrise ieri, dar şi din cauza vântului. Toată noaptea a vuit, făcând să se zgâlţâie ferestrele şi uşile în ţâţâni, iar bradul din spatele casei să se îndoaie periculos de mult. Acoperişul trosnea şi parcă în toată casa auzeam tot felul de zgomote lugubre.
în final, am aprins becul şi am copiat pentru tine o veche rugăciune creştină de binecuvântare din secolul al XlX-lea: Domnul
Să fie înaintea ta, Ca să-ţi arate drumul drept. Domnul Să fie lângă tine, Ca să te ia în braţele Sale Pentru a te ocroti.
Domnul
Să fie în spatele tău,
Ca să te păzească
De oameni răi.
Domnul
Să fie
Dedesubtul tău,
Pentru a te prinde, dacă vei cădea
Şi să te scoată din prinsoare.
Domnul
Să fie în tine,
Ca să te mângâie Când eşti trist.
Domnul
Să fie împrejurul tău,
Ca să te apere
Dacă alţii te prigonesc.
Domnul
Să fie deasupra ta
Pentru a te binecuvânta.
Aşa să te binecuvânteze Bunul Dumnezeu. Amin.
Mi-e dor de tine. Mă gândesc că nu sunt lângă tine dacă te doare ceva, dacă eşti tristă sau simţi nevoia unei mângâieri. Mă revolt atunci şi parcă mi se răsuceşte un cuţit în inimă. Nu-ţi sunt alături când poate ai nevoie de mama! Asta doare cel mai tare. Aici, câteodată, orele se târăsc. Aceleaşi gesturi, aceleaşi ritualuri, aceeaşi singurătate.
îmi lipseşti. îmi lipsesc expresiile tale pline de savoare şi umor.
întind mâna şi nu eşti
Şi las iubirea să mă doară.
Pitulicea mea dragă! Căprioara mea cu ochi frumoşi. Ce tare doare că nu sunt cu tine! Afară, văd nucul vecinilor. Crengile şi frunzele i se zbat încă în bătaia vântului.
La radio curge o melodie frumoasă. E atâta durere pe pământ, că a mea, e nesemnificativă. Şi avem nevoie de acest plus de bani. Nu uit când cu greu m-am despărţit de câteva cărţi valoroase, albume ilustrate şi am mers cu ele la anticar. M-a privit spunându-mi dispreţuitor că nu au nicio valoare. Nu avea nevoie de ele. Sperasem 3ă fac rost pe această cale de nişte bani...
Da, uneori e greu... Dar încă puţin şi vin acasă. Curaj (mie sau ţie)!

90 JL

e zi

vita a

63-a

îi mulţumesc lui Dumnezeu că, de-a lungul timpului, m-a aşezat în locuri frumoase care au îndulcit tristeţea exilului şi au ostoit dorul meu. Dacă ar fi să mă opresc la un sentiment pe care l-aş putea scrie în dreptul meu în toată această perioadă, ar fi cuvântul DOR. Privesc întinderea încă verde a câmpului, vălurită la orizont de culmile molcome ale dealurilor sau desfăşurarea gri a cerului, ce pare o mare răsturnată, frământată de valuri în continuă mişcare. Ochii mei parcurg aceste distanţe, vrând, parcă, la capăt să întâlnească un chip care nu e. E doar singurătatea. Străbat cărări, însoţită de gândurile mele. îmi ascult cadenţa paşilor, un ciripit sfios sau târâitul greierilor. Şi totuşi, totul e plin de prezenţa Aceluia care spune: „Dar tu, Manuela, tu pe care te-am luat de la marginile pământului şi pe care te-am chemat dintr-o ţară îndepărtată, căreia ţi-am zis: «Tu eşti roaba Mea, te aleg şi nu te lepăd, nu te teme, căci Eu sunt cu tine; nu te uita cu îngrijorare, căci Eu sunt Dumnezeul tău: Eu te întăresc, tot Eu îţi vin în ajutor. Eu te sprijin cu dreapta Mea biruitoare.»" (Isaia 41:8-10)
Vorbesc cu Prietenul meu cu voce tare. îi spun frământările mele, suspinele mele. Şi, în mod ciudat, mângâierea vine întotdeauna. Simt cum prezenţa Lui devine tot mai preţioasă, mai scumpă, şi multe lucruri, altădată semnificative, rămân în urmă. Iar regretul nu mai este atât de intens.
Nu sunt închisă, dar împrejurările îmi pun graniţe. Mă simt prinsă în circumstanţele zilnice, ca între nişte pereţi în afara cărora nu am cum să evadez. Dumnezeu m-a dezrădăcinat. M-a făcut să realizez în
fiecare zi că sunt şi trebuie să rămân un peregrin pe pământ. Singurul de care trebuie să mă leg cu adevărat e El.
îmi amintesc cât de legată am fost de unele persoane, ce mult contau părerea, laudele sau criticile lor. Acum, toate acestea au pălit, îmi par atât de îndepărtate. Contează părerea Lui. El mă vede, îmi vede dorinţa de a-I fi plăcută şi asta contează, în definitiv. Am rămas vulnerabilă, dăltuită din aceeaşi ţărână ca Eva (sau Adam!), dar, printr-un proces tainic, nu din voia firii mele, Domnul îmi croieşte alt interior. Nu mă aflu în arealul care era cândva al meu, nu pot vorbi cu persoanele cu care îmi doresc sau cu care eram obişnuită şi acest lucru încă îl resimt. „Crucificarea vieţii centrate pe sine, a voinţei proprii, reprezintă esenţa creştinismului" (G. Knight). Iar crucificarea doare.
Mă gândesc la Pavel, ce om de acţiune a fost! Şi Domnul a îngăduit, aparent inexplicabil, să stea închis.
Să stai pe loc e greu. E o disciplină. Urmărind această experienţă la unele dintre personajele Bibliei, am ajuns la concluzia că Dumnezeu ne lasă uneori să batem pasul pe loc, pentru că e mult mai interesat de formarea caracterelor noastre, decât de lucrarea noastră. Ea vine după aceea. De fapt, singurul lucru pe care-1 putem lua cu noi de pe pământ e caracterul nostru. Datorită acestui fapt, Marele Maestru a fost nevoit să aşeze alte fire în războiul la care se ţese pânza vieţii mele.
Şi de câte ori n-am vrut să cedez, să mă întorc la cuibul meu cel vechi. Dar Domnul a ars toate corăbiile. întoarcerea nu a mai rămas o opţiune. Doar neliniştea continuă a valurilor şi întinderea necuprinsă a mării...
Când plecăm, o parte din viaţa noastră rămâne. Iar amintirile le împăturim frumos şi le aşezăm într-un sertar. Apoi ne întoarcem faţa şi privim înainte.
îţi mulţumesc, Dumnezeul meu, că m-ai aşezat în locuri frumoase! Ochii mi se odihnesc pe întinderea orizontului ca să întâlnească Prezenţa Ta.

n

'arme
oneicu

Iubesc o poezie scrisă de Sergiu Grossu, în care apare aceeaşi idee, de a nu mai privi înapoi, indiferent cât de intensă e lupta.

îţi ştiu, îţi cunosc îndoiala,
Ai vrea şi n-ai vrea să faci şcoala.

Ţi-e inima încă acasă. Plăcerile-n iureş te-apasă Şi carnea-ţi robeşte fiinţa. Vândut-ai, pe fleacuri, credinţa. Nu vrei să te dărui în totul, Să treci Veşnicia de-a-notul. Eşti palid. Ţi-e sabia ruptă. Doi oameni în tine se luptă.
Dar spune, te-nlănţuie lutul? Mai tare-i ca tine trecutul? Mai tari sunt dorinţele?... Lasă Trecutul să geamă acasă! Tu vino! E şcoala Lui plină De-o albă, cerească lumină! Nu-ţi pierde nădejdea şi viaţa Cu noaptea, cu lutul, cu ceaţa... Tu vino! Pe-a Dragostei treaptă Isus te doreşte, te-aşteaptă, Te cheamă... şi vrea să te ştie Al Lui, doar al Lui pe vecie!
Iţi ştiu, îţi cunosc îndoiala; Ai vrea şi n-ai vrea să faci şcoala. Tu uită trecutul, că minte! Cu mâna pe plug, înainte!

a

64-a

Casele pe unde-şi deapănă femeile exilul trimestrial reprezintă totuşi, de fiecare dată, un necunoscut. L-am experimentat şi eu. Te simţi stingher. Persoana care ţi-e dată în îngrijire, bărbat sau femeie, de regulă foarte în vârstă, e de asemenea o necunoscută. Viaţa în noua casă se derulează cu viteza întâi, iar pentru tine, care erai obişnuit să goneşti cu viteza a cincea, aceasta este o calamitate! Dimineaţa începe cu un şir interminabil de ritualuri, mai mult sau mai puţin plăcute. Vrei să faci ceva, te trezeşti făcând altceva. Parcă timpul s-a înţepenit în gâtul clepsidrei. îţi vine să împingi boabele de nisip, să curgă odată! Dar ele refuză. Interminabil, „filmul" cu imaginea gurii unui bătrân, pe care o priveşti cum mestecă dumicat cu dumicat, iar tu stai cu lingura suspendată, aşteptând... Erai obişnuită să faci lucruri inte-I resante. Acum totul e atât de comun, oricâtă dedicare ai avea.
Iar serile...
Te gândeşti la serile de acasă, când se adună familia, fiecare după treburile zilnice. Voci, agitaţie. Seara se prelungeşte până târziu în noapte, deşi zilnic îţi propui să te culci mai devreme.
Apoi liniştea.
în exil, parcă fiecare mişcare are o sonoritate exagerată. Umbli cu încetinitorul, să nu vatămi prea tare liniştea.. Pe bufet sunt înşirate pozele celor dragi. Te privesc, îi priveşti. Tăcere. N-ai încotro, te culci. Un gând te roade - care mai e casa ta în toată pendularea aceasta? în întuneric auzi ticăitul ceasului şi al centralei termice. Stai întinsă. Simţi doar atingerea aşternutului. Din nou, tăcere.

Acasă se mai întâmplă una-alta. Ai vrea să fii acolo, să participi, să intervii, să ajuţi. Uneori fierbi de neputinţă. Ce poţi face de la sute de kilometri distanţă?
Stai în întuneric şi te întrebi iar: Mai nou, care e casa ta? Ai de fap! vreuna?...

90 JL

e zUe

a 63-a

Am fost pe câmp şi am cules scaieţi mov, iar din faţa casei am adăugat câteva fire de levănţică şi un fir de floarea-soarelui. Mă uit la buchet şi îmi creşte admiraţia pentru Cel care le-a creat. Câtă inteligenţă infinită, variaţie, delicateţe. Recunoştinţa faţă de acest Dumnezeu

minunat îmi mângâie sufletul. Mă simt nevrednică faţă de atâta revărsare de iubire şi binecuvântări pe care le primesc zilnic. Să încerci să fii o binecuvântare pentru alţii devine, astfel, un imperativ! Aş vrea, legat de această idee, să copiez câteva gânduri pe care le-am scris acasă, tot într-o toamnă, acum doi ani.

„De multe ori când merg pe strada Gării, mă întâlnesc cu un bătrân aşezat pe ţeava de gaz. Mi se pare neputincios şi trist. Cu o privire absentă, se uită la trecători. Deşi nu-1 cunosc, îl salut. Tresare cu o undă de mirare. O bucurie fugară îi însenineazã pentru o clipă faţa. Că existenţa lui nesemnificativă s-a intersectat, pentru un moment, cu cea a unui trecător.

Cât de mult ni se îngustează orizontul la bătrâneţe. Eşti scos în faţa casei ca să-ţi mai treacă vremea privind forfota străzii. Apoi eşti luat şi pus în pat, după ce ai fost hrănit. Nu mai ai dorinţe, nu mai ai visuri. Sau poate le mai ai. Dar cui îi pasă, când viaţa e şi aşa atât de grea! Să nu ceri să ţi se acorde timp.

E ca o desfrunzire lentă şi plină de deşertăciune. Spre nefiinţă. Şi tocmai drumul acesta 1-a scurtcircuitat Isus. In locul nesperanţei a aşezat speranţă. In locul desfrunzirii a aşezat frunzele pomului vieţii care slujesc la vindecarea noastră. Isus, marele deschizător de

a 1

oneicu

orizonturi! Mi-1 amintesc pe tatăl meu stând în colţul casei. „Vezi, draga mea", şi continua ridicând bastonul, „pe dealurile acestea nu mai ajung niciodată". Şi fusese geolog, colindând cu pasiune munţii şi dealurile României. Dar o fractură de col femural, după care s-a refăcut foarte greu, i-a mărginit pentru totdeauna orizontul.

Acest întotdeauna, acest iremediabil, care în veşnicie nu va mai exista. Cât aş vrea să înţeleagă cât mai mulţi frumuseţea soliei Scripturii! Să fie vindecătoare pentru rănile lor, pentru că fiecare om poartă în el răni. îmi amintesc de un bătrân dintr-un cătun deluros din Germania. Serile le petreceam în faţa ferestrei mari din camera lui. El în pat, eu lângă el, pe scaun. Televizorul nostru era un liliac imens, înflorit. Mireasma lui ne învăluia într-o atmosferă plină de exuberanţă primăvăratică. îmi spunea: „Eşti cea mai frumoasă femeie de aici." Râdeam, înţelegând că nu avea alt termen de comparaţie: eram doar eu, singura femeie, şi el. îmi depăna amintiri din război. Grele. încă îl bântuiau. Iar eu îi povesteam despre Isus, despre iertarea Lui şi-i citeam făgăduinţe din Biblia mare de pe masă, în traducerea lui Luther. La plecare, mi-a mărturisit: „Ţi-am spus lucruri pe care de-o viaţă nu le-am povestit nimănui. Mi-e mai uşor." A murit lucid, împăcat, la aproape 90 de ani...

Isus, marele Deschizător de orizonturi, marele Dătător de speranţă şi iertare.

Fii lăudat, Domnul meu!

90 de zile

tuia a

66-a

Am avut bucuria unui apus de soare minunat la sfârşit de săptămână! A fost o zi cu mult vânt. Norii s-au mişcat întruna, vălătucind cerul. Seara s-au desfăcut fâşii-fâşii spre apus. Fiecare fuior era tivit cu un roz-argintiu intens, pe fundalul galben-trandafiriu al cerului.

Mă entuziasmează culorile. îmi înaripează gândurile. Le fac să treacă peste legile fizicii, să străbată kilometri întregi. Parcă azi am mers pe drumul acela drag, şerpuind într-o vale, unde dealurile răsar parcă din şosea. Dealuri abrupte, acoperite cu iarbă măruntă, care toamna se caramelizează sub lumina blândă a soarelui. Dealuri mirosind a mure şi afine, vara unduindu-şi la poale spicele.

Dar n-a fost azi. Şi nici de curând. Mi-e dor de România. Mi-e dor de feţele necosmetizate ale ţăranilor români.

Sunt zile când trebuie să fac uz de multă putere ca să fac faţă exilului. Doar gândul că sunt nevoi peste care nu pot să trec mă motivează, oarecum, să rezist.
Aşteptând Sabatul, m-am gândit mult la un film pe care l-am văzut. Un film nespectaculos, asemenea unui documentar. Prezenta cea de-a treia călătorie a lui Sir Ernest Shackleton în Antarctica. Expediţia în sine a fost un eşec, dar ea a intrat în istorie prin tenacitatea acestui explorator de a-şi salva echipajul, de a nu pierde viaţa niciunui membru.
Corabia este prinsă foarte curând de gheţuri şi sfărâmată. Echipajul e nevoit să renunţe la orice bagaj inutil, pentru a putea face faţă unui marş pe calota de gheaţă. Ajunşi pe un ţărm ostil şi foarte ne-

prietenos, bolnavi, înfometaţi şi extenuaţi, Shackleton hotărăşte să plece cu alţi 4 membri pe o barcă, să aducă ajutoare pentru salvarea restului echipajului. în condiţii epuizante, ajung pe o insulă la 800 de mile depărtare, unde găsesc adăpost şi ajutor la o staţiune polară. Este impresionantă şi mişcătoare întoarcerea căpitanului pentru a-şi lua oamenii. Cei rămaşi, se adună pe mal, zdrenţăroşi, cu bărbile ciufulite, murdari şi plini de degeraturi, dar electrizaţi de sentimentul eliberării. Shackleton, încă din larg, strigă: „Sunt toţi în viaţă?" Şi, într-adevăr, erau toţi.
Căpitanul a promis că se va întoarce şi înfruntând aproape imposibilul s-a întors. Fiind un DVD, mi-am pus finalul de mai multe ori.
Şi eu am un Căpitan care a promis că Se va întoarce. Ştiu că vremurile care vor veni vor cere renunţarea la orice bagaj inutil, pentru a putea face faţă ultimului marş. Voi avea nevoie de o „credinţă în stare să îndure oboseala, amânarea şi foamea" (Ellen White, *Tragedhi veacurilor).* Domnul scoate în evidenţă, în Evanghelii, capacitatea do a răbda, de a rezista până la sfârşit. îmi doresc atât de mult să-L văd întorcându-Se! Dar trebuie să-mi doresc şi ca El să dezvolte în mino tot mai mult capacitatea de a rezista, de a supravieţui.
îmi doresc ca atunci când mă va întreba dacă sunt toţi, să-mi fio într-adevăr toţi cei dragi alături. îl rog ca în demonstraţia finală să stau neclintită. Să stăm neclintiţi.
Am pictat, motivată de aceste gânduri, un ţărm arid, cu valuri spumoase care se sparg de nişte stânci golaşe, în Arhipelagul Spitzbergen. Dar şi ţărmurile aspre pot fi îmblânzite...

90
de zile

a
67-a

Astăzi a fost o zi liniştită de toamnă. Natura, încremenită sub atingerea blândă a soarelui, îşi revărsa zâmbetul mulţumit răspândind strălucire până departe. Astfel, m-am dus cu gândul la o toamnă la fel de strălucitoare din care am petrecut o parte în Austria. Locuiam într-o casă veche, cu acoperiş înalt, în stil englezesc, la capăt de sat, pe o stradă ce se termina cu evantaiul unui câmp cu hrişcă alburie, într-o parte, iar în cealaltă jumătate aflându-se galbenul-verzui al rapiţei în floare. Câmpul era mărginit de nişte zulufi de brazi, după care seara, soarele cădea ca un dovleac uriaş.
Pacienta mea, o bătrânică de 87 de ani, trebuia să mă împartă cu acest câmp. Era încă destul de iute în mişcări, ascuţită la minte. Glumeam, râdeam, ne dădeam una alteia libertatea de care aveam nevoie. Fire independentă, mândră, accepta greu faptul că la vârsta ei şi cu diagnosticul ei avea nevoie de ajutor. De aceea, în măsura posibilului, îi acordam o oarecare independenţă, supraveghind-o însă în mod discret.
Dimineaţa, până nu se trezea, mă furişam la marginea câmpului, inspirând aerul proaspăt al

florilor abia trezite. La prânz, dacă nu lucram în grădină, iar mă chema câmpul. Dar serile erau bucuria mea! Fiind o zonă vântoasă, vântul modela la apus norii în culori şi forme speciale. Când vedeam că soarele e spre apus, îi spuneam: „Fug să văd apusul!" Râdea şi mă aştepta în geam. Eu alergam literalmente până la capătul străzii, unde rămâneam în faţa câmpului, admirând apusul. Peisajul se colora în tonuri calde, zulufii păreau

muiaţi în aur, aerul era pur. Stăteam nemişcată până soarele dispărea complet. Brazii deveneau negri, pe fondul încă luminos. Câmpul îşi tremura valurile de flori sub adierea brizei de seară. Vorbeam cu Dumnezeu şi îi mulţumeam din nou pentru bunătatea şi iubirea Lui pentru om.

Mă întorceam, o culcam, îi puneam sonda cu oxigen şi apoi pictam în bucătărie. Ascultam un CD cu muzică indiană din Peru. Toate melodiile conţineau sunete de păsări şi zgomote misterioase specifice junglei. Biblia era deschisă pe masă. Din când în când, mă opream şi citeam. Acolo am recitit de câteva ori epistolele lui Petru şi cărţik' lui Hagai şi Ţefania. Mă gândeam la triburile din Amazon, care au cerut atâtea victime printre misionarii plecaţi într-acolo. La misionarii noştri din America de Sud. Eu doar ascultam zgomotele junglei, alţii îşi riscau vieţile, înfruntându-i pericolele.

„Atunci voi da popoarelor buze curate, ca toţi să cheme Numele Domnului, ca să-I slujească într-un gând." (Ţefania 3:9)

Zilele trec cu cadenţa unui metronom.

Trec din viaţa noastră.

Cu regularitate, implacabile, cu perseverenţă, smulgându-ne anii.

în final nu va conta decât dacă am făcut sau nu voia Celui ce ne-a adus la existenţă.

Revenind la amintirea toamnei austriece: nu ştiu ce au gândit puţinii vecini despre ciudata româncă ce-şi găsea plăcerea în contemplarea câmpului. Ştiu însă gândurile care mă frământau, faţă-n faţă cu nesfârşitul orizontului, la acea margine de sat: „Aduc eu oare la îndeplinire planul Creatorului cu viaţa mea? împlinesc suverana Sa voie?"

Şi iată, mă aflu şi aici, la margine (din nou) de Basel. E toamnă iar. Strălucitoare. Caldă. Cu mulţi dovleci portocalii. Zgomotele tainice de pe acel CD au rămas în amintire, la fel câmpul de hrişcă şi rapiţă, cu zulufii de brazi strălucind în apus. Aici am iedera, mătasea câmpurilor şi pădurile monumentale. Acelaşi Dumnezeu minunai exprimându-Se grandios în una dintre revelaţiile Sale, natura.

Dumnezeul meu, mă închin cu reverenţă şi Te laud. Te rog să mă ajuţi ca numai înaintea Ta să-mi plec genunchiul şi viaţa mea să nu mai ardă pe altare străine. Să-Ţi aparţin. 100%. Pe vecie. E toamnă iar. Oare câte?...

vita a *68-a*

îmbătrânesc. O, nu! Nu mă simt încă bătrână, dar anii trec. Se rostogolesc. Şi duc cu ei multe lucruri care în anii mai tineri erau naturale, fireşti. Mă întreb dacă m-am bucurat îndeajuns de zilele tinereţii? Am făcut lucrurile care se puteau face atunci, le-am exersat îndeajuns, ca astfel să pot spune: „OK, a trecut, am avut destul parte de ele?"

Draga mea, te sfătuiesc să trăieşti din plin fiecare zi. Să te bucuri, să fii motivată, să treci prin

viaţă cu folos.
Să fii conştientă de faptul că relaţiile umane nu pot fi desăvârşite. Astfel, ruperea lor te va feri de tristeţi devastatoare. Cu toate acestea, construieşte relaţii frumoase, investeşte în ele.
Prietenia e unul dintre cele mai frumoase daruri pe care le poate avea omul.
Din nou mă gândesc la bătrânica din Austria. Stătea cu orele în picioare în faţa geamului închis, sprijinindu-se anevoie de pervaz. „Nu trece nimeni, nu vine nimeni." Şi la 87 de ani avea nevoie de oameni, de persoane care să fie interesate de viaţa ei, de ea.
Străduieşte-te să poţi vedea multe locuri, să poţi călători. De multe ori, aici, am pus mâna pe atlasul geografic şi am străbătut distanţele cu degetul pe hartă. Am fost, de pildă, în Ţara de Foc. Cu excentricul Paganel, din *Copiii căpitanului Grant* de Jules Verne, am străbătui Patagonia, iar pe corabia „Speranţa", din *Toate pânzele sus* de Radu Tudoran, am trecut prin Strâmtoarea Magellan, presărată cu multe stânci înşelătoare, spre Oceanul Pacific.
Copilăria este anotimpul în care aventura se poate transforma în realitate. Şi e minunat. Când am citit aceste cărţi, am găurit pereţii camerei mele (spre exasperarea mamei), prinzându-mi o hartă pe perete, ca să pot urmări „pe viu" toate escalele.
Dar nu doar în copilărie poţi avea experienţe interesante, îmi amintesc că trebuia să mă întâlnesc cu o persoană necunoscută, I să mă ajute să rezolv o problemă în capitală. Persoana urma să aibă I o foaie de hârtie pe care era scris numele meu. Ciudat a fost că nu a I mai fost nevoie să văd hârtia. Coborând din tren, din furnicarul ce se I revărsa spre ieşirea peronului, am zărit o figură. Instantaneu, am ştiut că e persoana care mă aştepta. La fel s-a întâmplat şi viceversa. De la distanţă, când m-a văzut, a împăturit foaia de hârtie şi m-a aşteptat. Neam „recunoscut" reciproc, deşi nu ne văzuserăm niciodată! Interesant. „Estem o chimie între oameni", ar spune Ismael de pe „Speranţa".
Da, bucură-te de oameni, de natură, de lucrurile deosebite pe care le poţi învăţa din cărţi şi manuale. De darul vieţii, al tinereţii, „până nu încep să tremure paznicii casei şi să se moaie cele tari. Până nu înfloreşte migdalul cu peri albi, până nu se rupe funia de argint, până nu se sfarmă vasul de aur, până nu se sparge găleata la izvor şi până nu se strică roata de la fântână", ţi-ar spune Solomon în cartea ta cea dragă, Eclesiastul.
Chiar şi atunci, spre bătrâneţe, sunt oameni care au descoperit în ei daruri pe care le-au pus în valoare sau au găsit forţă în apropierea de natură, cum e doamna Hulda Crooks, care a început să urce un munte înalt, de peste 4.000 de metri, la 66 de ani. In tinereţe a fost bolnăvicioasă, dar ea a continuat să urce acest munte în fiecare an, până după 91 de ani, rămânând sănătoasă şi tânără! Biblia spune: „El dă tărie celui obosit şi măreşte puterea celui ce cade în leşin. Flăcăii obosesc şi ostenesc, chiar tinerii se clatină, dar cei ce se încred în Domnul îşi înnoiesc puterea, ei zboară ca vulturii; aleargă şi nu obosesc, umblă şi nu ostenesc" (Isaia 40:29-31).
Viaţa e preţioasă, dar mai preţios e Cel care ne-a dăruit-o. Niciodată nu e prea târziu să învăţăm să luăm aminte la principiile Sale de vieţuire.
Şi încă un sfat care te poate ajuta să îmbătrâneşti frumos, din Proverbe 16:32: „Cel încet la mânie preţuieşte mai mult decât un viteaz, şi cine este stăpân pe sine preţuieşte mai mult decât cine cucereşte cetăţi."
De asemenea, păstrează-ţi veselia până la capăt. Estem bine!

90 de

Z-.lua a 69-a

Am vrut să scriu despre cu totul altceva, dar am ascultat la radio o emisiune cu melodii populare germane şi m-am dus pe firul amintirilor foarte departe, în cătunul muntos unde am copilărit. Cu o claritate pe care nu aş fi crezut să o mai am vizavi de aceste amintiri, m-am revăzut într-o seară de vară caldă. Eram mai mulţi copii adunaţi, majoritatea verişori sau fraţi. Curtea, pietruită cu dale mari de piatră, era aninată pe coasta unui deal. Un bec, agăţat de un fir tras de undeva din casă, arunca lumini îndoielnice în jur. Umbrele se clătinau în mirosul

brazilor care vuiau domol în vârful dealului. No jucam de-a v-aţi ascunselea. Erau multe unghere: în curte, în grădină, pe terasă. Nu ne era prea tare teamă, pentru că părinţii noştri erau risipiţi prin curte. Toţi erau „nemţi" ce cântau la muzicuţă şi acordeon vechi melodii germane. Câte-o pereche dansa polcă sau vals. Unchiul meu, vânătorul, se pricepea la cântat. Avea o voce cu un timbru cald şi totuşi sonor. Joiana mugea sporadic în grajd, câinii şi pisicile ni se încurcau printre picioare. Luna se ivea rotundă şi clară pe catifeaua cerului...
Ritmurile se desfac ireal în note ce dansează un balet al amintirilor. Ii trec în revistă pe toţi: bunicii, părinţii, pe atunci tineri. Acum, cei în vârstă, majoritatea nemaifiind în viaţă, iar cei tineri, aproape toţi emigraţi.
Muzica a rămas suspendată în memorie. Timpul a măturat oamenii şi vremurile. Psalmul 90, scris de Moise, surprinde atât de bine acest efemer al umanului:

„Doamne, Tu ai fost locul nostru de adăpost din neam în neam. înainte ca să se fi născut munţii şi înainte ca să se fi făcut pământul şi lumea,
din veşnicie în veşnicie, Tu eşti Dumnezeu. Tu întorci pe oameni în ţărână şi zici: «întoarceţi-vă, fiii oamenilor!» Căci înaintea Ta o mie de ani sunt ca ziua de ieri, care a trecut Şi ca o strajă din noapte.
îi mături ca un vis: dimineaţa sunt ca iarba care încolţeşte iarăşi: înfloreşte dimineaţa şi creşte, iar seara este tăiată şi se usucă. Noi suntem mistuiţi de mânia Ta şi îngroziţi de urgia Ta. Tu pui înaintea Ta nelegiuirile noastre şi scoţi la lumina Feţei Tale păcatele noastre cele ascunse. Toate zilele noastre pier de urgia Ta, vedem cum ni se duc anii ca un sunet.
Anii vieţii noastre se ridică la şaptezeci de ani, iar pentru cei mai tari la optzeci de ani,
şi lucrul cu care se mândreşte omul în timpul lor nu este decât trudă şi durere,
căci trece iute şi noi zburăm.
Dar cine ia seama la tăria mâniei Tale şi la urgia Ta aşa cum se cuvine să se teamă de Tine?
învaţă-ne să ne numărăm bine zilele, ca să căpătăm o inimă înţeleaptă!
Întoarce-Te, Doamne! Până când zăboveşti? Ai milă de robii Tăi! Satură-ne în fiecare dimineaţă de bunătatea Ta şi toată viaţa ne vom bucura şi ne vom veseli.
înveseleşte-ne tot atâtea zile câte ne-ai smerit, tot atâţia ani cât am văzut nenorocirea!
Să se arate robilor Tăi lucrarea Ta şi slava Ta fiilor lor! Fie peste noi bunăvoinţa Domnului, Dumnezeului nostru! Şi întăreşte lucrarea mâinilor noastre, da, întăreşte lucrarea mâinilor noastre!" Amin

90 de zile

vita a

70-

a

Sunt zile când crezi că toţi te-au uitat. Şi Dumnezeu. Când câmpul şi soarele, şi frunzele nu-ţi mai ajung. Vrei mai mult. Ai nevoie de mai mult. Şi nu se întâmplă. Şi plângi. De ce Dumnezeu te lasă aşa, ca pe ceva nefolositor. Să lâncezeşti la capăt de lume, fără un om pe care să-1 intereseze de tine. Să-ţi dorească prezenţa. Să aibă nevoie de tine. Dumnezeu te trânteşte efectiv la pământ şi-I simţi mâna, apăsându-te greu la ceafă.
Ca să măresc dezolarea, ascult Chopin. Clapele pianului cad la fel de greu.
Am fost obişnuită să trăiesc în mijlocul oamenilor. Mereu în priză. Mereu în luptă cu timpul. Rezolvând diverse probleme şi simţind satisfacţia eficienţei şi a muncii împlinite. Iar acum mă înconjoară singurătatea, monotonia, dorul.
Am meditat mult la Moise. înconjurat de rumoarea şi luxul de la palatul celui mai mare imperiu de atunci, el fiind prinţul moştenitor. Cum s-ar zice, o viaţă plină! Apoi, brusc o

schimbare radicală, violentă chiar prin contrastul ei: pustia Madian. Singurătate, oi, peisaj sterp. Patruzeci de ani. Şi după aceşti ani şi această pustie urmează o alta, în peninsula Sinai, tot 40 de ani. Ce destin!
Dumnezeu 1-a cioplit îndelung şi i-a finisat caracterul, ca să poată străluci veşnic!
Wurmbrand spunea: „Dumnezeu e frumos în sfinţii Lui." „Când caracterul lui Dumnezeu va fi reprodus pe deplin în sfinţii Lui, atunci Hristos va veni să-Şi ia proprietatea, ca fiind a Sa." (Ellen White)
Mă rog adeseori: „Ajută-mă să pot renunţa la visurile mele mărunte, pentru a trăi visul Tău cel mare pentru mine." Dar sunt zile, ca cea de astăzi, când mă pustieşte dorul. Atât de intens îmi revin în minte imagini de acasă, chipuri dragi, locuri familiare. Gândul de a nu fi cu cei dragi mă zdrobeşte. Cred că Domnul e dezamăgit pentru că sunt atât de slabă, că avându-L pe El mă las totuşi pradă deznădejdii. Aş vrea să fiu un erou care întâmpină totul cu zâmbetul pe buze, dar nu sunt. Unde mi-a rămas bucuria? încrederea? Parcă toate visurile mi s-au făcut ţăndări. Bâjbâi şi nu găsesc pace. Ştiu că există, dar azi, cel puţin, nu o pot percepe. Trecutul, viaţa mea de până acum, îmi lipseşte. încerc, ca un înecat, să mă ridic la suprafaţă. Iau o gură de aer, apoi din nou mă trage vâltoarea adâncului. Mă zbat să mă prind de ceva. Mă întreb unde e temelia pe care am clădit până acum? De ce nu mi-e de folos? Unde e Dumnezeu şi unde sunt făgăduinţele Lui mângâietoare? E ca un cutremur, simt cum pământul se vălureşte sub tălpile mele. încerc, la fel, să găsesc un punct de sprijin. Nimeni.
A rămas doar El. Prezenţa Lui absoarbe durerea ca un tampon uriaş.
De jur împrejurul meu, casa e tăcută. Clapele pianului au amuţit.
Să poţi purta în sufletul tău căldură, să poţi ajunge să iubeşti locul exilului, chiar dacă e întunecos. Am citit despre o ziaristă care descrie deportarea ei, pe când avea 17 ani, în lagărele lui Stalin din Siberia. Când a fost eliberată, a simţit suferinţa despărţirii de locul detenţiei, care i-a fost casă timp de 8 ani. Ciudate sunt căile inimii omeneşti...
Nu trebuie să mă bazez pe propriile resurse sau simţăminte, ci pe certitudinea că sunt legată de Ancoră. Chiar dacă mă clatin în întuneric, realitatea e alta. Certitudinea există în mâinile lui Dumnezeu. Seninul există. Procesul de vindecare e lent, dar sunt pe drumul cel bun. Chiar dacă acum corabia e încă lovită de valuri, sunt în corabie. Pentru aceasta îi sunt foarte recunoscătoare lui Dumnezeu. Vindecarea sufletească va veni. Rănile dezrădăcinării se vor vindeca. Rămân în mâna Lui. Domnul ştie că aceasta mi-e hotărârea, cu toate că acum mă clatin. Chiar clacă nu intervine în mod miraculos, ştiu că,

nevăzut, mi-e alături. Şi sunt convinsă că aceasta este calea. Doare. Niciodată exilul nu a fost o experienţă lipsită de durere, dar Domnul a fost cu cel exilat, a luptat pentru el, 1-a ridicat, i-a dăruit izbândă.
Frânturi din Isaia 54 interferează cu gândurile mele:
„Câteva clipe te părăsisem, dar te voi primi înapoi cu mare dragoste.
într-o izbucnire de mânie, îmi ascunsesem o clipă Faţa de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o dragoste veşnică, zice Domnul, Răscumpărătorul tău.
Nenorocito, bătuto de furtună..., pot să se mute munţii, pot să se clatine dealurile, dar dragostea Mea nu se va muta de la tine şi legământul Meu de pace nu se va clătina, zice Domnul, care are milă de tine."
O, Doamne, mă încred în Tine, Dumnezeul meu puternic şi minunat, căci eşti Tatăl meu!

a

71-a

Cu gândul la Moise, mi-am amintit de o perioadă petrecută în Austria, tot cu pacienta de aproape 90 de ani. Deşi era tot mai lipsită de putere, în zilele însorite făcea o scurtă plimbare la braţul meu. Nu pot descrie însufleţirea ei când se întâlnea pe parcurs cu cineva dintre vecini. Povesteau ultimele ştiri locale, în cel mai curat stil caragialesc, făceau schimb de informaţii de cea mai mare importanţă (!), ce mai, puneau ţara la cale! Trebuia să stau şi să ascult. Mai precis să stau. Pe loc. Şi să mă plictisesc. Mă gândeam la Moise. Cât timp o fi pierdut aşteptând după oile lui Ietro! Răbdare, Manuela! Răbdare în toate şi cu toate lucrurile. Viaţa mea era pe atunci un satelit al vieţii şi intereselor pacientei mele. Cam la atât se reducea.

Dar câmpul era minunat. Aveam o bicicletă cu care făceam curse lungi, în asfinţit de soare. într-o seară, am plecat pe drumul spre pădure. Mirosea a fâneţe, a amurg, a libertate. M-am oprit unde drumul urca, şi ce văd: chiar pe coama dealului, o căprioară adulmeca aerul! I-am admirat profilul. Elegantă, fină. Stătea nemişcata. Eu, la fel. Mult timp ne-am privit. Parcă-i vedeam nările adulmecând atente. La poalele dealului, poteci şerpuitoare străbăteau păduricea, ca nişte tuneluri de verdeaţă. Am lăsat-o maiestuoasă şi singuratică şi-am luat-o spre casă. De pe câmp, iepuri cafenii mă priveau cu ochi rotunzi şi iscoditori, mişcându-şi urechile lungi, dar fără să fugă. Nu se temeau, erau obişnuiţi ca oamenii să nu le facă nimic; peste tot erau tăbliţe pe care scria să nu deranjăm animalele. La margine, un mo-

tan de rasă, cu blană pufoasă, stătea la pândă după şoareci de câmp. Stufărişul vibra de târâitul greierilor, iar pe cerul încă luminos, luna plină stătea suspendată ca un măr de vară.

* * *

Viaţa nu e liniară. Dar trebuie să învăţ ca în suişurile şi coborâşurile mele să conteze mai mult ceea ce nu văd, decât ceea ce văd.

Astăzi, gândul mi-a fost absorbit de David. Ani de zile un fugar, un proscris, un exilat (?) urmărit de ura lui Saul. Găsindu-şi refugiul în peşteri şi în pustie. Scriindu-şi minunaţii lui psalmi. De multe ori, când mă pun pe genunchi, cu Biblia în faţă, parcă mi se împletesc rugăciunile cu ale lui, el reuşind să exprime mai bine ceea ce-mi stă pe inimă. Citind Psalmul 139, am fost îmbărbătată.

„Doamne, Tu mă cercetezi de aproape şi mă cunoşti.
Ştii când stau jos şi când mă scol şi de departe îmi pătrunzi gândul.
Ştii când umblu şi când mă culc şi cunoşti toate căile mele.
Căci nu-mi ajunge cuvântul pe limbă şi Tu, Doamne, îl şi cunoşti în totul.
Tu mă înconjori pe dinapoi şi pe dinainte şi-Ţi pui mâna peste mine.
O ştiinţă atât de minunată este mai presus de puterile mele:
Este prea înaltă ca s-o pot prinde."

Am fost în situaţii în care puteam să-mi pierd viaţa. Dar bunătatea lui Dumnezeu a fost cu mine şi „dreapta Lui m-a apucat". Din nou mi se aprinde în suflet speranţa că El mai are un plan cu viaţa mea, El poate face ceva frumos, chiar dacă acum, pentru o vreme, parcă „locuiesc la marginea mării". Ce minunat, însă, că atunci „când mă trezesc sunt tot cu El".

îmi place mult când vine Sabatul. Când e casa curată şi mâncarea pregătită. Duşul, înainte de apus, mă relaxează. Ies apoi pe drumurile mele. Privesc cerul. îmi imaginez ostile cereşti adunându-se în Noul Ierusalim pentru închinare. Simt bucuria adâncă de a lua parte, alături de întregul univers, în a-I aduce laudă lui Dumnezeu. Mi-L imaginez pe tronul Său de slavă, înconjurat de mărire şi glorie. Şi-n duhul meu, mă plec în praf şi ţărână. „Privilegiul de a vedea faţa lui Dumnezeu merită orice efort şi orice sacrificiu." (Ellen White)

Azi am mers mai departe. Pierdută în gânduri, am străbătut pădurea şi, deodată, m-am trezit într-un luminiş. Am păşit ca într-un sanctuar. Câte-o rază piezişă a soarelui în apus reuşea să străbată printre meterezele copacilor ce înconjurau poieniţa. Particule fine de praf şi musculiţe pluteau în aer. Câteva flori şi iarba mătăsoasă completau decorul. Am cântat, m-am rugat.

Eram singură, dar nu mă simţeam singură. întotdeauna Domnul mi-a dăruit o binecuvântare specială în Sabat. Şi astăzi a reuşit să mă surprindă, copleşindu-mă cu măreţia Sa reflectată în această oază de linişte.
Am grăbit pasul spre casă, ajungând tocmai când doamna parca maşina în garaj. Deja străluceau stelele când am plecat amândouă cu Boris la plimbare. Răcoarea serii şi zgomotele estompate ne învăluiau într-o conversaţie mută. Boris analiza cu atenţie câte-o piatră sau frunză...

90 Je zile

aia a

72-a

„Desăvârşirea este puritatea intenţiei, a consacrării vieţii întregi lui Hristos. înseamnă a-I da lui Dumnezeu inima întreagă, este dorinţa şi motivul care completează în întregime temperamentul. înseamnă consacrarea, nu numai a unei părţi, ci a întregii fiinţe, a sufletului, a trupului şi a minţii lui Dumnezeu. Altfel spus, gândul nostru este gândul care era şi în Hristos Isus şi care ne face să umblăm aşa cum a umblat El. Este circumcizia inimii de toate murdăriile, de toată poluarea din interior şi din exterior. Este o refacere în noi a chipului lui Dumnezeu, ducând la asemănarea completă cu Cel care ne-a creat. Iar cu alte cuvinte înseamnă... a-L iubi pe Dumnezeu cu toată inima noastră, iar pe aproapele nostru ca pe noi înşine." (J. Wesley)
Cercetându-mă în lumina citatului de mai sus, mă simt oarecum fără speranţă. Pentru om este imposibil. Am citit două cărţi: *Mă credeam desăvârşit* de G. Knight şi *Siguranţa mântuirii* de P. Dunham. Aş vrea să-ţi spun câte ceva din ele.
G. Knight accentuează foarte mult ideea că păcatul este iubire, şi încă iubire agape, forma superioară a iubirii. Adică direcţionarea greşită a iubirii dinspre Dumnezeu spre eul personal. „Păcatul este iubire îndreptată către un obiect greşit. Păcat este să iubeşti un obiect mai mult decât pe Creatorul acelui obiect. Nu contează că acel obiect este un lucru, o persoană sau eul propriu. A iubi orice altceva sau pe oricine altcineva mai mult decât pe Dumnezeu este greşit." Şi mai departe, el spune: „Evanghelia înseamnă crucificarea şi transformarea, nu îmbunătăţirea treptată a unei vieţi centrate pe sine. Trecerea de la un spirit centrat pe sine, caracteristic naturii umane, la spiritul lui Hristos nu este o problemă de timp sau de evoluţie naturală, ci mai degrabă seamănă cu o operaţie chirurgicală de smulgere de la rădăcină, sfâşiere, rupere, înlocuire." (P. J. Farmer)
Greul luptei se dă la nivelul voinţei individului. Ellen White spune că „lupta cu eul este cea mai mare luptă care poate fi dată. Renunţarea la sine, predarea întregii voinţe lui Dumnezeu cere o luptă, dar sufletul trebuie să se supună lui Dumnezeu înainte de a putea fi reînnoit în sfinţenie."
„Doar Dumnezeu ne poate da biruinţă" în lupta cu voinţa proprie pe care o iubim atât de mult. „Dacă «vrei să vrei», Dumnezeu va realiza acest lucru pentru tine." Deci să înveţi să priveşti la Cineva din afara ta pentru ajutor.
Aceeaşi idee o are şi Dunham şi o face foarte revelatoare, punând cinci întrebări legate de ritualul jertfelor descris în Leviticul. Cele cinci întrebări sunt:
„1. Ce i-a spus Dumnezeu individului *să fie* o jertfă sau *să aducă* o jertfă?
2. Despre ce a spus Dumnezeu să fie «fără cusur», despre *jerttitor* sau despre *jertfăl*
3. Cui i se lua viaţa pentru a plăti preţul cerut de legea încălcată a lui Dumnezeu, *păcătosului* sau *mielului?*
4. Ce făcea ispăşire: *sângele păcătosului* sau *sângele mielului?*
5. Era păcătosul îndreptăţit, curăţit, împăcat cu Dumnezeu pentru că era *jerttitorul ideal* sau

pentru că aducea *jertfa ideală?"*
Interesant. De aici se înţelege foarte clar că răspunsul se află în afara păcătosului. Soluţia o reprezenta jertfa, mielul şi sângele lui scurs pentru cel ce a păcătuit. Soluţia este Hristos. Deci relaţia cu El, speranţa în El, ascultarea de El, asimilarea caracterului Său, acestea sunt adevăruri dătătoare de speranţă, de fapt, vestea bună - Evanghelia. O altă idee, demnă de remarcat, este aceea că „creştinismul nu se defineşte prin «să nu». Nimeri nu va fi mântuit prin ceea ce a reuşit să nu facă. Dimpotrivă, creştinismul este o

religie care ne eliberează de preocuparea faţă de noi înşine şi faţă de străduinţele de a ne câştiga mântuirea, dar ne aduce în starea de a-i iubi pe Dumnezeu şi pe aproapele. Iubirea reprezintă, de fapt, marele criteriu al judecăţii finale. (Matei 25)
Aş putea pune tot ce am scris azi între ghilimele; ideile, majoritatea, nu-mi aparţin. Le-am cunoscut în parte, dar autorii citaţi le-au exprimat mai bine decât mine, aşa ca David în minunaţii săi psalmi.
Concluzia: Crucea a fost necesară? A fost. Hristos, purtând-o, a realizat mântuirea noastră. Noi, purtând-o pe a noastră, îi dăm voie să lucreze sfinţirea şi, implicit, mântuirea în viaţa noastră.
Da, crucea doare ca si exilul.

90 de zile

iua a
73-a

tot ***do*** *rim,*

„^rn loc de a ne planşe că nu avem tot ce ne ,
mal bine să hm recunoscători că nu primim tot ce merităm, ranatl

Mi-a rămas mai puţin de o lună şi vin acasă. Am primit de la doamna o carte, *Ueber aliem, die Liebe* de Pearl Buck, fiica unor misionari în China. O carte minunată, povestind despre singuraticul Vermont din America, intercalând cu amintiri din China. O carte despre dragoste, speranţă, răbdare. Mi-a plăcut mult descrierea relaţiei dintre eroina principală şi fiul ei. M-am gândit la fratele tău. Abia aştept să fim din nou cu toţii laolaltă. Abia aştept să gătim ceva special doar noi două; să colindăm un magazin sau o librărie împreună, să conversăm. Iar seara să ne „batem" care cu care să vorbim. Să-1 sâcâi pe tatăl tău să omoare ţânţarii din dormitor. Tabieturile mele, cărţile, scoicile, hainele, colţişoarele mele: balansoarul de pe balcon, biroul meu, fotoliul lui tata din bucătărie, mai nou, computerul (hai, nu râde de începuturile mele stângace!), apoi cumpărăturile de la minimarket, piaţa, atmosfera românească. Roşiile dulci de la noi, pe care sper să le mai găsesc. Trebuie să facem ghiveci şi zacusca pentru iarnă, marmeladă de prune şi măceşe. Ah, parcă nu mai am stare! întâlnirile cu persoane mai mult sau mai puţin depărtate, toate însemnând „acasă".

Am copiat o cărticică pentru copii, de Joan Walgh Anglund: *Do you Iove someone?* Ţi-o traduc în continuare:
„Lumea e mare şi minunată Şi plină de stele. Lumea e bogată şi colorată Şi plină de oameni.
Şi în sutele de oraşe
Şi miile de locuinţe

Şi printre milioanele de oameni,
Fiecare dintre noi este unic.
Un om micuţ
într-o lume de milioane de oameni,
într-un univers
De miliarde de alte lumi.
Pentru că ştim aceasta,
Ne simţim uneori aşa de nesemnificativi.
Câteodată ne simţim singuri şi pierduţi
Ca şi cum nimic din ceea ce facem
N-ar avea, într-adevăr, însemnătate.
Fiecare dintre noi ar dori
Să fie folositor.
Fiecare dintre noi ar dori
Să se gândească cineva la el.
Fiecare dintre noi ar dori
Ca în modul său foarte personal
Să fie important.

Există în această lume Multe posibilităţi De a fi importanţi. Unii devin medici Şi vindecă bolnavi.
Unii devin agricultori
Şi îi hrănesc pe cei flămânzi.
Şi unii se fac învăţători
Şi răspândesc înţelepciune şi ştiinţă.
Tu poţi fii cioban sau pantofar,
Brutar sau frizer,
Căpitan sau dulgher, sau rege.
Dar mai important decât ceea ce eşti
Este altceva:
Să iubeşti pe cineva...
... Şi să te iubească cineva.
Pentru că inima este o lume,
Şi în această lume tu eşti important.
Şi, de fapt, acesta este esenţialul, Nu-i asa?"
Phtulicea mea, te iubesc! Pentru mica mea lume eşti atât de importantă!

90 JL

e zile

90 le

lua a 74-a

„ r/ever, neuer ^ii/e upl I IA/, t^kurchiiil

Draga mea, viaţa îţi rezervă surprize şi bune, şi rele.

Aşteaptă-te la cele bune şi nu te lăsa descurajată de cele rele.
întotdeauna vei avea şi oameni care te vor iubi, dar şi oameni care nu vor fi de acord cu tine, care te vor judeca.
Aminteşte-ţi atunci de comparaţia cu gladiatorul din arenă.
Cei de pe margine pot să-1 admire sau să-1 hulească.
Pentru ei şi una, şi alta înseamnă o părere.
Şi acestea sunt uşor de emis.
Dar pentru cel ce luptă în arenă e greu.
Dar el luptă, nu stă pe margine.
Fii o luptătoare, ţine-ţi mereu ochii aţintiţi spre ţelurile şi valorile pe care le ai şi nu renunţa, oricât de grea ar fi lupta.
Bucuria, împletită cu sudoarea luptei, nu ţi-o poate lua nimeni.
Tenacitatea şi măreţia îţi vor impregna caracterul.
Nu uita: cu Dumnezeu nu există oameni mici.
Şi nu uita, de asemenea: Nu eşti învins cu adevărat decât atunci când renunţi.
Fii o luptătoare!
Fii un gladiator pentru Hristos!
Cu dragoste, mama

a 73-a ot 6pane niâte pânde tute

Ţi-am scris gândurile de ieri, deoarece am descoperit într-o grădină, deja pustiită de frigul toamnei, un pâlc de panseluţe. Albastre, cu obraji bucălaţi şi zâmbitori. Un mănunchi de trei-patru flori, înconjurate de câteva frunze încă verzi.
în ultimele nopţi, a căzut o brumă groasă. Astfel că, dimineaţa, panseluţele erau culcate la pământ. îngheţate. Spre uimirea mea, către prânz, le găseam legănându-şi vesele căpşoarele spre cer. Le-am urmărit o bună bucată de vreme. Erau doborâte în fiecare noapte, dar în fiecare dimineaţă găseau puterea să se ridice. Ce lecţie!
Chiar dacă bruma neiubirii se va lăsa tot mai groasă pe pământ, să învăţăm să iubim ceresc.
Chiar dacă viforul păcatului pare să cuprindă totul cu suflul lui nemilos, să învăţăm să stăm verticali.
Hristos are nevoie de astfel de oameni. în pelicula „Gladiatorul", generalul Maximus rămâne vertical. îi rămâne loial împăratului căruia i-a jurat credinţă.
De multe ori învăţăm de la elementele naturii lucruri preţioase. Dacă micuţele panseluţe nu se dau bătute, să căpătăm şi noi curaj. Pentru vremurile care vor veni, vom avea nevoie de tot mai mult curaj, disciplină, tenacitate.
Şi verticalitate.
Deci, alege: poţi fii o panseluţă perseverentă pentru Hristos sau un gladiator.
Sau amândouă! Pentru Cel căruia I-am jurat credinţă!

90 de zile

iita a

76-a

Vântul smulge fără milă ultimele frunze. E foarte frig. N-a mai rămas nimic din căldura verii.
în mijlocul de transport e cald. M-am întors spre vecina mea cu intenţia de a face cunoştinţă. Urma să călătorim împreună vreo două ore. A făcut un gest de neputinţă cu mâinile şi nu mi-a răspuns. Neînţelegând reacţia ei, am rămas oarecum descumpănită şi nedumerită.
în faţa mea, stăteau doi tineri. Mi-am dat seama că sunt fraţi. Semănau. La un moment dat, văd că încep să gesticuleze. Am constatat că „vorbeau". Mi-au captat atenţia.

Da, vorbeau, dialogau cu însufleţire. „Cuvintele" curgeau, se fluidizau, transmiteau. Din când în când, intervenea şi vecina mea. Am realizat că este prietena unuia din fraţi, cel care nu putea vorbi, pentru că celălalt tânăr m-a salutat (verbal) la urcare.
Un tânăr şi o tânără. Normali. Simţeam cum tăcerea se însufleţeşte. Totuşi era tăcere. Se *auzea* doar rulajul monoton al roţilor pe şosea.
Doi tineri. Glasul lor nu se va auzi niciodată într-un amfiteatru recitând o poezie sau ţinând un discurs în aula studenţească. în cazul unui apel urgent de ajutor, strigătul lor nu va răzbate. Va rămâne mut.
Peisajul se desfăşoară ca o pânză înflorată. Macii roşii zâmbesc pe întinderea verde. Contrastul celor două culori complementare este superb. Atâta frumuseţe, parcă risipită. Şi tăcerea din maşină, legănată de toarcerea roţilor...
Nu-i consideram altfel, îi urmăream cu plăcere. Se vedea că semnele lor au sens, că exprimă ceva. Dar, privind la mobilul din mâna fetei, m-am gândit cum îl poate folosi dacă e sunată.
* * *
Deşi vântul era tăios, am ieşit la plimbarea zilnică. Am fost tentată să judec astăzi şi mi-am amintit de vecina mea din maşină. Nu mi-a răspuns la salut şi am fost gata să o judec, fără să-i cunosc motivaţia: handicapul muţeniei. întâmplarea din vara aceea incendiată de maci m-a oprit astăzi să judec în mod pripit şi a fost bine.
De multe ori, Dumnezeu ne aduce în atingere cu oameni, întâmplări din care putem învăţa lecţii ce ne vor fi de folos mai târziu în viaţă.
Draga mea, să înveţi din ceea ce ţi-am relatat că...
... fiecare om e unic, valoros şi existenţa sa e irepetabilă. Fiecare, aşa cum este.
... nu trebuie să te pripeşti să judeci. Dumnezeu e Cel care judecă, pentru că El ştie ce conţine mintea şi inima fiecăruia. El vede şi ceea ce este în spatele cortinei. Noi, nu. Un proverb indian spune: „Doar atunci îi putem înţelege pe oameni, când umblăm în mocasinii lor." Mai bine înţelege. Fii tolerantă. Pe bătrâna noastră planetă încă e loc pentru fiecare.
... e bine să-ţi preţuieşti darurile! Cultivă mulţumirea. Recunoştinţa. Vorbeşte, laudă, cântă! Fii conştientă că alţii nu o pot face decât prin SMS...
m

90 de

a

11-a

„ rr/uiţi îii ruinează sănătatea în prima Jumătate a vieţii ca să
» L. I . ...06 I
caduce bani, poziţie, avere, Succes şi apoi îşi folosesc a doua jumătate a vieţii ca iă redobândească sănătatea, l^eneca I
Cotrobăind prin valiză (deja mă gândesc la bagaje!), mi-a căzut un plic. Cu ani în urmă, mi-am scris pe el două citate:
„Disciplina este capacitatea de a te hotărî să faci ceea ce trebuie, atunci când trebuie, indiferent dacă îţi place sau nu", nu cunosc autorul.
Şi:
„Libertatea umană supremă este să-ţi alegi propria atitudine, indiferent de situaţia în care te afli." (Victor Frankl)
Mi-am amintit cât de mult m-au ajutat într-o perioadă când îngrijeam o pacientă în străinătate. Mă minţea, spunea lucruri neadevărate despre mine, mă sabota literalmente. Era vicleană, cârtitoare, răutăcioasă. Pe scurt, mi-a făcut viaţa grea. Nimic nu era bine: dacă puneam perdeaua aşa, nu era mulţumită; dacă o aranjam altfel, de ce nu era ca prima dată. Cu prosoapele, aceeaşi poveste: de ce folosesc eu cutare prosop şi nu ea sau de ce pe ale mele le

aşez acolo şi nu dincolo. Aşternuturile mele, camera mea, toate erau subiecte de nemulţumire pentru ea. Orice lucru îl folosea ca să mă amărască în mod intenţionat şi premeditat.

M-am văzut neputincioasă în faţa poruncii lui Isus de a-i iubi pe oameni. Ce să fac, cum să mă comport?
Când o vedeam cum mănâncă pe furiş bunătăţi, la care doar ea avea acces, sau când am surprins-o numărând merele, ca nu cumva să iau vreunul, sau însemnând hârtia igienică! Cum să mă ridic deasupra împrejurărilor fără să fiu afectată de ele?
îmi simţeam stomacul ghem; parcă eram confuză, neştiind cum să reacţionez în faţa acestui tir zilnic. îi auzeam râsul batjocoritor şi satisfăcut şi nu-mi venea să cred că poate exista aşa ceva în realitate. Că trăiesc acest coşmar. Că mi se întâmplă mie. Şi apărea inevitabila întrebare: De ce, Doamne?
în astfel de situaţii, sentimentul valorii personale devine nesigur. Nu mai şti cine eşti, care ţi-e valoarea. Viaţa ta se rezumă doar la a servi pe unul sau pe o alta de la care ai parte de nedreptate şi umilinţă. Rapid, poţi aluneca pe panta descurajării. Chiar în cazul în care bătrânul sau bătrâna este cumsecade, însăşi despărţirea de cei dragi, izolarea într-o casă, ţară, limbă şi oameni străini sunt traumatizante.
Am cunoscut multe femei care practicau această navetă trimestrială. Ele se înarmau cu somnifere şi calmante când urmau să plece. Unele prezentau tulburări neurovegetative şi cenestopatii. Se în-grăşau sau acuzau diverse alte tulburări.
Am încercat să privesc toate acestea din perspectiva unui spectator. Dar am trecut şi eu prin crize emoţionale, depăşindu-le doar prin puterea unui Dumnezeu care mi-a fost neîncetat alături şi care mi-a apărat pricina.
îmi venea să o trag la răspundere pentru comportamentul ei, dar ştiam că nu rezolv nimic. Am încercat să răspund cu blândeţe la înjurăturile ei: nici aşa n-a mers. Devenea mai întărâtată! Voiam să plec, să dau bir cu fugiţii. îmi lipsea pacea lăuntrică. Atunci, ani găsit plicul. Ne putem alege atitudinea, indiferent de situaţie. O spunea un supravieţuitor al holocaustului! L-am rugat pe Hristos să-mi dăruiască această libertate. El a promis că ne va face liberi. Trebuia zi de zi să trăiesc în/si cu această

făgăduinţă. Dacă celălalt are venin în suflet, nu e necesar să-1 ai şi tu. Poţi să-ţi alegi atitudinea, poţi să fii liber. Acest adevăr mi-a fost de folos în acea perioadă dificilă.
Iar dacă disciplina ne poate capacita să facem ceea ce trebuie, fie ne place, fie nu ne place, am ales să nu plec. Am rămas până la capăt.
De aici, de departe, mă gândesc la membrii bisericilor. în special la ultima, din care fac şi eu parte. Cât de pregătită se crede La-odiceea pentru revenirea lui Isus şi pentru evenimentele ce o preced? Subţirimea de nas a laodiceenilor, care se simt atât de uşor jigniţi, cum va suporta rafala de rău care va urma? De câte ori răsucim, poate, semnificaţia unui cuvânt bine intenţionat care ne-a fost adresat, răspunzând cu răceală? Sau facem pe ofensaţii la o adiere de apel sau împreună-simţire faţă de cel care „mulţumescu-Ţi, Doamne, că nu sunt ca el!"
în Deuteronomul, Domnul avertizează ca nu cumva poporul Israel să-şi umfle inima de mândrie, iar noi, Israelul spiritual, uneori avem o părere atât de bună despre cucernicia şi sfinţirea noastră!
Da, jignirile dor, nedreptăţile de asemenea; şi trebuie să ne apărăm în limitele bunei-cuviinţe, dar câte milioane de martiri nu au murit pentru Domnul lor fără să se apere?! Cred că Laodiceea trebuie să reînveţe să moară şi ea faţă de păcat, lume şi fire, ca să poată reînvia sub stropii Ploii târzii.
„Ascultă, dar, acum, Dumnezeul nostru, rugăciunea şi cererile robilor Tăi şi, pentru dragostea Ta, fă să strălucească Faţa Ta peste sfântul Tău locaş pustiit! Pleacă urechea, Dumnezeule, şi ascultă! Deschide ochii şi priveşte la dărâmăturile noastre. Ascultă, Doamne! Iartă, Doamne! Ia aminte, Doamne! Lucrează şi nu mai zăbovi, din dragoste pentru Tine, Dumnezeul nostru! Căci Numele Tău încă este chemat peste poporul Tău!" (Daniel 9, parafrazat)
Cugetând la toate acestea, am pus plicul înapoi în valiză...

Vino/ Isuse, vino degrabă!

90 de zile 179

Notă: Ajunsă acasă, am găsit citatul din Frankl, în context: „Noi, cei care am trăit în lagărele de concentrare, ne amintim de oamenii care treceau dintr-o baracă în alta alinându-i pe ceilalţi, dându-şi şi ultima lor bucăţică de pâine.

Poate că nu erau mulţi la număr, dar constituie o dovadă suficientă că omului i se poate lua totul, cu excepţia unui singur lucru, ultima dintre libertăţile umane - alegerea atitudinii pe care vrea s-o adopte în anumite împrejurări, alegerea propriului drum."

de zile

f t/anuela Jsoneicu. 181

a

78-a

n/-*-- -J /■/1 f f j-1 i J J wi-1

„ vJchxi tai vad areieule tale. K^redinla ta d uede pe fC/antu-itorul. vJckii tăi uăd uina ta. C^redinţa ta uede iânaele ^2>ău. Lsckii tăi uăd mormântul tău. C^redinţa ta uede o cetate al cărui meiter ii ziditor eite dJumnezeu. \Jckii tăi priueic în oglindă ii uăd un păcătoi, un falit, un om

/---//• 7- fii- - 7 // /

ţara cuuant Iii,, ai adaugă eu, un laodiceean, cu aandul la cele icriie ieril. ^rniâ prin credinţă priueiti în oglindă ii uezi un ţiu

riiipitor îmbrăcat cu kaina tatălui, purtând inelul pe degetul I

'I I d

tău. ii iăruiul tatălui pe ţaţa ta. lllvlax cJLucado I

*a, „când eu mă itrăd C^i reuieite. Ij-'kii *d-)un.hamJ*

uieic nu reuieic.

ma vncre

Sunt zile când ai nevoie de astfel de asigurări.

Un suflu rece a şters culorile de pe faţa naturii. Ceaţa, uşoară ca o boare, învăluie totul într-un abur delicat, ştergând contururile caselor, copacilor. Miroase a iarnă. Pe micul iaz, raţele au dispărut, iar peştii nu se mai ridică la suprafaţă. Doar iedera se încăpăţânează să rămână veide. Şi "bradul din spatele casei.

Mă gândesc la frumuseţea lucrurilor simple. Dumnezeu, fiind Creatorul întregului univers, deţine o inteligenţă şi o înţelepciune infinite, şi totuşi găseşte soluţii simple la situaţii complicate, ne vorbeşte prin cuvinte sau evenimente simple, ca să-I putem pricepe măreţia. Chiar Isus a venit la noi înveşmântat în haina unui om obişnuit, iar Cuvântul scris, Biblia, are atât de multe învăţături luate din lumea naturală, astfel încât să fie uşor de înţeles.

Dar chiar dacă ideile sunt simplu exprimate, ele conţin atâta profunzime şi nu sunt deloc simpliste. Parabolele Domnului Isus exprimă atât de mult: cu lanul de grâu şi neghina, cu mărgăritarul de mare preţ, cu oaia sau drahma pierdută. Citeşte-le, draga mea, şi reciteşte-le. Sunt sigură că Isus, dacă ar fi astăzi printre noi, ar scoate învăţături cu mult tâlc şi din specificul vieţii noastre cotidiene.

Fugi de superficialitate şi de tendinţele de afişare ale lumii noastre, îţi mai aminteşti când am fost împreună la Bucureşti şi m-ai însoţit la Ministerul Sănătăţii? Până am

primit documentul după care veniserăm, am colindat puţin oraşul. Tu voiai la malluri şi ai fost dezamăgită când te-am dus la Muzeul Naţional de Artă. Ne-au plăcut sălile cu pictură românească, dar şi cele cu pictură universală. Cea mai impresionantă a fost pânza lui Rembrandt, „Haman cerând iertare Esterei". Un tablou mare şi la propriu, şi la figurat. Fascinant prin compoziţie, dar şi prin manieră, acel clar-obscur inconfundabil ce i-a caracterizat aproape toată opera.
Am fost şi la vreo două supermagazine de unde n-am cumpărat mai nimic din cauza preţurilor mari. Recent, mi-ai spus: „Mama, ai avut dreptate. Am uitat tot ce-am văzut la maEuri, dar ce-am văzut la Muzeul de Artă nu am uitat."
De aceea repet, fugi de ceea ce e fără valoare, dar tot ce este adevărat şi merită iubit şi cultivat, aceea să te însufleţească.
Da, scumpa mea, Tatăl nostru vorbeşte printr-o floare sau printr-o frunză, printr-un petic strălucitor de cer sau printr-o melodie, printr-o cărare pierdută în pădure sau prin foşnetul vântului în crengile dezgolite.

Dumnezeul nostru ne vorbeşte prin minunatul Său Cuvânt, atât de dătător de speranţă. Pleacă-ţi genunchii cu Biblia deschisă în faţă. Vorbeşte-I, ascultă-L. Iubeşte-L şi rămâi loială Lui.
Şi nu uita: „Când te străduieşti, nu reuşeşti. Când te încrezi, El reuşeşte!"

90 de zile

a 79-a

i âtrăzlior putâtli

i

Iubesc România pentru că nu s-a îmbolnăvit încă de sindromul străzilor pustii.
Seara e atâta forfotă. Mai ales vara, ai impresia că oamenii s-au mutat în stradă. Cel puţin în cartierul nostru, stau în grupuri de vorbă sau efectiv bucurându-se de răcoarea care lipseşte din camerele mici de bloc. îi vezi pe bănci, pe garduri, pe borduri.
în străinătate nu vezi pe stradă niciun om. Aceeaşi experienţă am avut-o şi în Germania, şi în Austria. Mă plimbam seara şi nu era ţipenie de om. Niciunul! Zile, săptămâni în şir. Doar maşini.
S-a pierdut plăcerea salutului însoţit de un zâmbet care spune: „Mă bucur că te văd!" Nu mai e timp pentru a rezolva problemele mergând pe jos. Oboseala, suprasolicitarea, mutarea magazinelor la marginea oraşelor face ca maşina să devină un bun necesar. îmi aduc aminte ce şocată am fost prima oară când m-am întâlnit cu acest fenomen. Eram într-un orăşel din Germania. Locuiam într-o casă aproape de centru, deci nu eram izolată. Pacienta pe care o îngrijeam era foarte grav bolnavă şi nu o puteam lăsa singură. Astfel, în lipsa plimbării de seară, mi-am instalat un „turn de strajă" în faţa fere strei. Aveam culorile, pensulele, hârtia şi un micuţ CD-player. Lucram, dar puteam observa şi ce se petrece pe stradă. Cred că abia în a doua sau a treia săptămână am văzut o maşină a pompierilor, având o

intervenţie la o gură de canalizare. Am stat fascinată privind la cei câţiva pompieri, atâta cât a durat treaba! Văzusem oameni pe stradă! Pare comic, dar e trist.
Şi străzile pământului vor deveni tot mai pustii, pe măsură ce ne apropiem de finalul istoriei micuţei şi zbuciumatei noastre planete.
Atât de mult îmi place cartea Geneza din Biblie.
Cartea începuturilor.
Când oamenii locuiau în corturi.
Parcă-1 văd pe Avraam stând sub stejarul lui Mamre.
Un exemplu de ospitalitate, de politeţe.
Geneza.
Când oamenii umblau cu Creatorul lor.
Când ieşeau pe câmp să vorbească cu Prietenul lor în liniştea serii, fără uruit de motoare sau gaze de eşapament.
Când adormeau sub clar de cer şi visau îngeri.
Sau când ridicau altare de mărturie despre închinarea la un Dumnezeu care te cheamă pe nume.
Şi, nu în ultimul rând, oameni care au luptat cu acest Dumnezeu şi au biruit.
îmi doresc să mă întâlnesc cu toţi aceştia. Să mă plimb cu ei prin oraşul care nu va suferi niciodată de sindromul străzilor pustii.
Mi-e dor de revenirea lui Isus...

90 de zile

ivta a

80-

a

E ora 4 şi câteva minute. Afară e întuneric şi linişte. Aud doar zgomotul de fond al caloriferului.
Aseară, doamna a venit acasă extrem de obosită. în ultima vreme se luptă cu *bournout-ul,* după lunile grele cât şi-a îngrijit soţul. De multe ori existenţa noastră se limitează la a funcţiona ca o maşinărie, până când realizăm că ni s-au ars aproape toate siguranţele.
I-am povestit deja tot Vechiul Testament. Acum se străduieşte să memoreze Psalmul 91 şi în fiecare seară ne aşezăm la umbra Celui Preaînalt şi repetăm. Regretă că voi pleca.
Boris a simţit că sunt trează şi s-a aşezat colac la picioarele mele. Parcă şi el simte că voi pleca.
Mai am un hop, fostul birou al lui Jan de la parter. Doamna mi-a spus, în treacăt, că acolo voi munci o lună. N-am înţeles-o atunci. Am coborât la parter, am inspectat încăperile: garajul, cămara, spălătoria. Toate acestea le terminasem. Mai rămăsese micul atelier cu scule al lui Jan, unde nu era mare lucru de pus în ordine. Dar ieri, am observat o uşă decupată în perete. Când am deschis-o, să leşin! O cameră cu cărţi, hârtii şi hârţoage. De neînchipuit! Nu puteam intra în ea. Toate claie peste grămadă. Descoperisem biroul cu pricina! Eram îngrozită, spre amuzamentul doamnei.

Relaxarea mea că nu mai am mult de lucru, datorită confuziei dintre atelier şi birou, dispăruse. Singura consolare era aceea că lucram din nou cu multe cărţi. Ştiam însă că praful din ele îmi va pridnui o nouă stare alergică. Asta e: disciplina e acea capacitate... 0, nu, nu mai voiam!

Recitind materialul scris, dau impresia că am muncit două ore şi m-am plimbat nouă, dar nu e deloc aşa. Oricum, aproape a trecut.
De pe fereastră, îmi spune „bună dimineaţa" o lună subţire ca o seceră. Mijesc zorile: la răsărit, cerul s-a înflăcărat. Probabil va fi o zi cu soare. Un soare rece şi distant. Un soare iernatic, purtând în el acea singurătate interioară pe care oamenii o simt de 6.000 de ani încoace, le mutilează sufletele.
Iau Biblia şi citesc:
„întoarceţi-vă la Mine şi veţi fi mântuiţi toţi cei ce sunteţi la marginile pământului. Căci Eu sunt Dumnezeu şi nu altul." (Isaia 45:22)
Singurul medicament pentru vindecarea însingurării e întoarcerea la acest Dumnezeu care în continuare spune: „V-am purtat şi tot vreau să vă mai port, să vă sprijin şi să vă mântuiesc." (Isaia 46:4)
Dacă oamenii ar lua în seamă această Carte şi chemarea stăruitoare pe care o conţine!
Mă voi lupta astăzi din nou cu acel munte de cărţi. Multe cărţi, dar niciuna dătătoare de speranţă. Ellen White, cred că la ultima ocazie când a vorbit în public, a ridicat Biblia şi a spus:
„Citiţi această Carte!"

90 JL

e zi

IIACL a

81-a

învârtindu-mă cât e ziua de lungă printre cărţi, mi-am adus aminte de un legător de cărţi pe care l-am cunoscut cândva. îl vizitam din când în când. îl urmăream lucrând la presa lui veche. Era foarte priceput şi cunoscut în toată zona. Fuma mult. La un moment dat, s-a îmbolnăvit. Era într-un Sabat şi m-am dus pe la el. Nu se simţea bine deloc. Era bătrân şi foarte bolnav. I-am vorbit despre Dumnezeu, despre mântuire. L-am rugat să se hotărască să-I aparţină lui Isus. Legase atâtea Biblii la viaţa lui! Mi-a spus: „Mi-e ruşine de toţi popii pe care-i cunosc, să mă îngroape pocăiţii." A murit joia următoare. L-au îngropat popii. L-am plâns. încă mai am o Biblie legată de el în piele...
Zilele se fac tot mai mici. Soarele clipeşte de câteva ori deasupra pădurii desfrunzite şi apoi dispare. Mă trezesc devreme. Citesc, scriu, mă rog. Boris se culcă cuminte la picioarele mele. Ştie că încă nu a sosit timpul lui. Dar, cum se apropie ora 7, mă atenţionează: „îmbracă-te, e ora plimbării de dimineaţă."
Mă amuză. E la regim. Pentru că s-a îngrăşat, nu are voie să mănânce decât fulgi de ovăz muiaţi în apă şi un măr tăiat mărunt, ceea ce evident nu-i face mare plăcere. Ocoleşte de câteva ori strachina până să se hotărască, în final, să mănânce. De aceea, se mai consolează cu plimbarea. între timp, doamna se pregăteşte pentru o nouă zi. Curând pleacă amândoi şi casa se linişteşte. Doar scările vechi, din lemn, scârţâie când urc sau cobor etajele.
Azi mi s-a întâmplat un lucru frumos. Acum câteva zile, i-am cumpărat doamnei o agendă ilustrată. Găsisem câteva din anii trecuţi

la ea în birou şi am vrut să o aibă pe cea de anul viitor, din aceeaşi serie, de la mine. Aşa că, de cu seară, m-am furişat în bucătărie şi i-am aşezat-o pe masă, lângă şervetul pentru micul dejun. Tare s-a mai bucurat dimineaţa când a găsit-o!
Iar astăzi, am primit de la o prietenă din Germania (româncă, emigrată prin căsătorie) un colet. Printre alte mici atenţii, ce găsesc: o agendă cartonată, ilustrată, minunată!
Nu se pot descrie bucuriile pe care Domnul ţi le face prin oameni! Nu se pot descrie gesturile care în sufletul tău capătă o semnificaţie specială! Ştii că El, Cel atent la toate, a dorit să se întâmple aşa, ca să-ţi spună: „Hei, capul sus, nu te-am uitat!"
Pe parcursul vieţii străbatem câmpii, văi, coline. Pustiuri. Sau traversăm râuri. Când suntem în excursie, ce bine e să găsim un vad cu pietre, ca să putem trece râul fără să ne udăm, dacă nu găsim niciun pod. Astfel, în mod figurat, când avem de traversat un râu în viaţă este extraordinar să găsim „pietre" pe care să ne putem sprijini, să ne putem aşeza picioarele în siguranţă, pentru a ajunge la mal.
O astfel de piatră poate fi o mamă, o prietenă, un camarad, un tovarăş de viaţă sau chiar o bunică iubitoare şi înţeleaptă care străbate furtuna adolescenţei alături de nişte nepoate.
Pietre.
Solide, nealunecoase.
Pietre vii.
Să ne ajute Dumnezeu, draga mea, să găsim astfel de pietre, să fim astfel de pietre.
Unii pentru alţii.
In familie, în biserică, în societate.

Notă: Referitor la relatarea despre legătorul de cărţi, nu am evocat-o pentru a jigni confesiunea nimănui. Pur şi simplu, aşa a fost.

iua a

82-

a

Ieri ţi-am scris despre pietre. Oameni-pietre. Astăzi, aş vrea să-ţi scriu, printre altele, despre oameni-îngeri. La fel sunt oameni de care Dumnezeu Se foloseşte pentru a ajuta. Oameni care apar atunci când ai nevoie, îşi oferă ajutorul şi dispar, fără ca măcar să apuci să le mulţumeşti.
O pană în noapte, când o maşină opreşte şi-ţi luminează cu farurile, ca să poţi pune roata de rezervă şi apoi se topeşte în întuneric.
O persoană care apare ca din senin, când tu stai cu harta în mână şi nu găseşti drumul şi-ţi dă chiar informaţia de care ai nevoie.
în drumurile mele, am călătorit de cele mai multe ori cu autobuzul sau microbuzul. E bine din punctul de vedere al bagajelor. Şoferul le aşază la urcare şi ţi le dă la coborâre. Dar, când mergi cu trenul, e mai dificil. Spre Viena, aveam întotdeauna un tren direct din Arad, la 2 noaptea. Plecam încărcată cu haine 40% şi cărţi 60%. Rezultatul, aveam o valiză cu adevărat grea. (De fapt au fost mai multe, că de regulă le rupeam şi mânerele din faţă, şi pe cele laterale!)
La 2 noaptea, pe cine să rogi pe peron să te ajute? în aşteptarea trenului, analizam feţele puţinilor călători. Absenţi, distanţi, zgribuliţi. Nu, nu. Mă voi chinui singură. La sosirea trenului, mă grăbesc să găsesc vagonul. Iată-1! Mă pregătesc să mă opintesc cu valiza. Poşeta îmi alunecă de pe umăr, plasa cu mâncare (sendvişurile pregătite de tine cu atâta drag) mă

încurcă. Dar trebuie samă mişc repede. Atunci, ca din pământ, apare un tânăr pe care nu-1 văzusem pe peron, îmi pune valiza în tren şi pleacă. L-am căutat în tot vagonul de călători români, dar nu l-am găsit. Voiam să-i mulţumesc.

De multe ori mi s-a întâmplat. Nu întotdeauna, dar întotdeauna când am avut valiza foarte grea...

Şi fiindcă am vorbit de trenuri... Călătoream între două oraşe din Austria. în tren, doar străini. Relaxaţi, degajaţi, obişnuiţi cu uşi automate şi alte facilităţi. Tinerii cu căşti în urechi, cu laptopuri în faţă. Deodată, aud vorba românească: doi români îmbrăcaţi modest, şezând pe gentile lor, în holul vagonului, deşi în compartiment mai erau locuri. Am ieşit la ei. Cu inimi strânse în faţa necunoscutului, mergeau spre promisiunea unor locuri de muncă. In vagon s-ar fi simţit stingheri. Am stat cu ei până am coborât. Sper să se fi descurcat.

Gata! Fug la cărţile din biroul lui Jan. La radio, ascult Simfonia a cincea (Simfonia destinului) de Beethoven. Mi-ai povestit odată la telefon că ai auzit următoarea întâmplare: un profesor vine în faţa studenţilor de la medicină şi le cere părerea: „Domnilor, dacă mama ar fi bolnavă de TBC, iar tatăl ar fi bolnav de sifilis, ce le-aţi sugera acestor părinţi care aşteaptă un copil. Să renunţe la copil sau să-1 păstreze?" Toţi au răspuns în cor: „Să renunţe la copil." La care profesorul le zice: „Mulţumesc, domnilor, tocmai l-aţi ucis pe Beethoven!"

Meditând la ceea ce poate face Dumnezeu şi la cât de mare şi măreaţă e puterea Lui, ascult acordurile compuse de acest titan al muzicii. Niciodată, după Beethoven, faţa muzicii n-a mai fost aceeaşi.

„... Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să le facă de ruşine pe cele tari." (1 Corinteni 1:27 u.p.)

închei, draga mea. Iţi doresc ca zilele care vor veni să fie ca valurile ce sărută malul; să-ţi ude gleznele ca într-o plimbare plină de pace şi bucurie. Iar loviturile destinului să te găsească ascunsă în căuşul palmei Mântuitorului.

90 de

a 83-a a de zi, de capitol...

Ce plăcută e aroma unui ceai bun. E seară. Pe aragaz fierbe mâncarea pentru mâine. Eu stau în fotoliu şi scriu. Din ceaşca de alături se ridică aroma unui ceai de lămâie uşor mentolat. E savuros. Cana e galbenă, cu floricele albastre pictate manual. într-un bol, puţin mai departe, sunt cartofi cu sos Pesto, pentru fratele tău.

Mi-e atât de drag, îl iubesc şi, în final, îi respect drumul spre sine. Are nevoie să fie el însuşi, să urmeze tiparul lui. Chiar dacă nu am o familie perfectă, ştiu şi sper „că măcar dacă nu este aşa casa mea înaintea lui Dumnezeu, totuşi El a făcut cu mine un legământ veşnic, bine întărit în toate privinţele şi tare. Nu va face El oare să răsară din el tot ce este spre mântuirea şi bucuria mea?" (2 Samuel 23:5)

Familia, izvor de stabilitate şi echilibru. O şcoală a marilor lecţii de viaţă: iubirea, toleranţa, înţelepciunea, iertarea, răbdarea.

întotdeauna m-am întrebat cum e posibil ca din această pură chimie (celulele corpului, ale creierului nostru şi implicit elementele chimice din care sunt compuse) să se nască procesele psihice, sentimentele, voinţa, motivaţiile. Este fascinant!

Iar faptul că dintre toţi partenerii lumii (potenţiali), ţi-1 găseşti pe al tău, alături de care construieşti o viaţă, e fantastic! Pentru aceasta, având nevoie, pe lângă dragoste, de multe alte ingrediente!

în timp ce beau ceaiul de dimineaţă, am recitit ceea ce am scris acum câţiva ani. Nu mă aflu în bucătărie acasă, ci în biroul lui Jan. Afară, ceaţa a prins totul în faldurile ei pufoase. Oare cum mai arată „locul meu de strajă"?
Ora 14. Ceaţa şi-a adunat vălătucii, făcând loc unui cer albastru, luminos, cum n-a mai fost de multe zile. Stau pe bancă. E soare şi mi-e bine. Spre şcoala pentru câinii Labrador trec, perechi-perechi, câte un om purtând în lesă un câine care-1 conduce. Probabil au vreun eveniment. Dealul cu dovleci, acum e un deal cu brazde mari de pământ, învolburate ca nişte valuri negre îngheţate. De partea cealaltă, pădurea cu arbori masivi, cu crengi golaşe şi trunchiuri tapisate cu iederă. Câte un brad ici-colo.
In faţa mea, o mierlă brună, cu ciocul galben, a găsit nişte seminţe.
Toate s-au schimbat.
Liniştea a rămas aceeaşi şi poate cărarea ce se pierde în zare.
Un orizont senin, de toamnă târzie...
Nu pot sta mult. Mă-ntorc la cărţile prăfuite de la parter. Munca e anevoioasă, pentru că nu doar le aşez, ci le sortez pe colecţii, după limba în care au fost scrise. Multă maculatură trebuie aruncată. O fac pachete pe care le leg şi le duc în garaj, pentru a fi puse afară când se colectează hârtia. Numai aşa pot face loc în încăpere.
E amurg. Şi aproape de capitol. Un capitol pe care l-am intitulat *90 de zile.* Un capitol din cartea vieţii mele. Mi-am dorit să fiu un creştin extraordinar. Un creştin care să aducă roade vrednice. M-am rugat multă vreme pentru aceasta. Dar iată-mă aici, sortând maculatură, înghiţind pTaf şi antialergice. Şi timpul, acest dar preţios, trece. Ducând cu el visuri, dorinţe şi năzuinţe. Lupte. Capitole.
O să uxc în bucătărie şi o să-mi fac un ceai. Mă voi gândi la voi, familia mea! Comoaiamea! Fiţi binecuvântaţi, dragi mei!
Boris. urcă val-vârtej scările. Cum de s-a făcut deja atât de târziu?....

90 de

cita

a 84-

a

„J)fl *nu laii ca cineva pe care-i întâlneai după întâlnirea cu tine. I//'/aii*
X ia nu he mai

J

\i fericit
laica

Ce te face fericită în timpul unei zile?
Ce e valoros pentru tine?
înspre ce te îndrepţi?
Ai devenit persoana care ai dorit să devii?
De ce eşti ceea ce eşti?
Cum ai devenit aşa?
Dacă ai avea doar un timp limitat, ce ai face cu acest timp sau ce ai schimba în viaţa ta?
Ce să fie scris pe piatra ta funerară?
Cum ai vrea să sune necrologul tău?
Dacă într-o zi nu ai avea obligaţii, ci timp liber la dispoziţie, ce ai face? La ce ai renunţa?
Dacă ai putea să o iei de la început, ce ai face pentru tine, pentru alţii, cum ţi-ai construi viaţa?
Care sunt oamenii cu cea mai mare influenţă în viaţa ta?
Care e ţinta ta în viaţă?
Faci cât e posibil sau cât e necesar?

întrebările le-am tradus, le-am adaptat dintr-o carte din librăria mea dragă. Am stat într-unui dintre fotolii, înconjurată de cărţi, iniro-

sind a hârtie de tipografie, a lipici şi a nou. Purtând în ele plăcerea de a fi răsfoite. M-am relaxat, răsfoind necunoscutul câtorva dintre ele, ascultând în fundal vocea librarului vorbind cu fiecare client, servind sau dând îndrumări.

Librăria aceasta mi-a dăruit momente frumoase, amestecând dragostea mea pentru cărţi cu bunăvoinţa acestui străin.

Curând va rămâne o amintire, parte a acestui capitol.

90 de zile

2)

iuta a 83-a

2 diamante

iamante âi per>

âi p

Câteva case mai jos, pe strada noastră, locuieşte un bijutier. Lângă poartă are o mică vitrină unde, periodic, expune din propriile creaţii. Mă opresc şi le admir. Metalul prelucrat cu predilecţie e argintul, alb, strălucitor.

Azi a schimbat din nou vitrina. E minunată: bijuterii frumoase, având încrustate mici diamante şi perle.

Tata, fiind un geolog împătimit, ştia o sumedenie de lucruri despre pietre, mai mult sau mai puţin preţioase. îmi amintesc cum îmi povestea despre minele de diamante din Africa de Sud: spunea că sunt cele mai adânci mine de pe întregul pământ şi extragerea acestui mineral costă vieţi omeneşti, exploatarea lui făcându-se în condiţii deosebit de grele - la temperaturi mari, în inima pământului. Perlele, de asemenea, sunt scoase din adâncul mărilor de scufundători care, într-o zi, pot să facă şi până la 50 de plonjări ca să aducă la suprafaţă un număr mare, cred între 700 şi 1.000 de scoici, putând să treacă zile întregi până să găsească un exemplar frumos. O muncă epuizantă, periculoasă, şi într-un caz, şi în celălalt, Poate acum sunt metode mai moderne, dar, pe vremea tatălui meu, aşa a fost. Cred totuşi că factorul de risc a rămas. Un motiv care le face să fie scumpe şi rare. Un alt motiv ar fi modul de formare. La diamante, nu-mi mai amintesc decât că, fiind carbon cristalizat, cristalizarea are nevoie de nişte

condiţii speciale (cred că temperaturi ridicate, presiune mare etc). Iar la perle, un intrus care să pătrundă în carnea scoicii (fir de nisip, de pildă). Moluscă, vrând să izoleze acel corp străin, ţese în jurul lui un mărgăritar din sidef. Uimitor!

Cred că e foarte neştiinţifică pagina mea de geologie, dar vreau să scot în evidenţă altceva. Dumnezeu doreşte să fim diamante şi perle. Ca să ajungem la acest nivel, e necesar să fie aplicat şi asupra noastră acelaşi proces tehnologic.

Chiar dacă e greu, produsul final e strălucitor.

Ştiinţa a reuşit, la ora actuală, să creeze diamante şi perle sintetice. Aproape identice, dar de departe nu de aceeaşi valoare şi cu aceleaşi calităţi. La fel, mulţi oameni par diamante sau perle. Doar par.

însă Dumnezeu ne poate transforma în valori veritabile.

Să-I dăm voie.

Numai aşa vom străluci o veşnicie.
Părăsesc mica vitrină, însoţită de amintirea făgăduinţei din Eze-chiel: „Vă voi da o inimă nouă şi voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră şi vă voi da o inimă de carne." (cap. 36:26)
Mă bucur că Isus este Bijutierul... sau Chirurgul!

90 JL

e zile

ivta a

86-

a

„ oUrumui cel mai icurt în a realiza multe lucruri comită pe rând, câte unul. l^Mutor necunoicutl

in a

ace

Sunt aproape gata cu biroul de la parter. Am muncit nespus. Am avut nevoie de multă determinare ca să pot finaliza această lucrare. A fost greu, mai ales că m-am procopsit cu ea când eram convinsă că sunt aproape gata cu tot. Şi, deodată, să te trezeşti că (exagerat spus) o iei de la capăt! Dar sunt mulţumită. Nu mai miroase a vechi şi a praf, ci a covor aspirat şi a cărţi proaspăt curăţate.
Mă aşez pe scaunul rotativ pe care l-am eliberat de calabalâcul sub care a fost ascuns şi mă învârt ca un copil într-un carusel. Am găsit un calendar vechi, cu reproduceri, pe care le-am înşirat pe pereţi. Camera e alta, a prins viaţă. Doamnei nu i-a venit să creadă că într-un timp relativ scurt am pus la punct „o problemă" pe care credea că o voi rezolva la anul, dacă voi mai veni!
Dar sunt cu adevărat obosită. Sleită, cumva, de răbdarea consumată, ca să şterg sau să scutur de praf fiecare carte, obiect şi să-i găsesc un loc. La un moment dat, îmi venea să le fac pachet şi să le arunc pe toate! Cred că Dumnezeu mi-a trimis o porţie suplimentară de perseverenţă, şi-I sunt recunoscătoare pentru izbândă.

90 1

e zi

a 87-a

Nu am mai scris nimic despre Sabaturile* petrecute aici. în mod special, aş vrea să amintesc de o soră, originară din Milano, dar căsătorită de-o viaţă în Elveţia. Aproape în fiecare Sabat ne-a invitat pe toţi românii la ea, hrănindu-ne cu generozitate trupurile, dar şi sufletul, prin faptul că puteam comunica unii cu alţii în limba maternă. Erau o familie mixtă, sora, o pianistă din România, iar soţul elveţian, violoncelist, (vorbitor de limbă română). Nu vorbea foarte corect, dar era deosebit de simpatic prin pronunţia pe care o avea. Tineri amândoi, talentaţi şi calzi. A doua familie, el fost pilot, pensionar, dar încă tânăr, emigrat de câţiva ani buni în Elveţia, căsătorit cu o româncă din zona Aradului. Ea avea o voce minunată, dar se lupta cu acomodarea la viaţa total diferită, într-o ţară total diferită. Aveau şi un băiat adolescent şi când ne adunam toţi, sora vorbea în italiană, soţul ei, în engleză şi noi, în

româneşte, era o atmosferă de entuziasm general! Stăteam până seara, nici nu realizam de fapt cum trecea timpul. Acolo am mâncat prima oară nuci de macadamia şi am aflat că sunt nucile cele mai bune şi mai scumpe de pe glob. A fost frumos.
îmi va rămâne în inimă efortul sorei noastre (şi a soţului ei) de a suporta gălăgia noastră latină, deranjul, cheltuielile pentru hrană, toate acestea pentru a ne face pe noi, românii, să ne simţim bine.
Şi-aş mai vrea să amintesc despre o zi de Sabat când, întorcân-du-mă spre casă, am făcut un ocol prin centrul Baselului. Mi-a plăcut turnul medieval, iar în apropiere, grădina botanică universitară, ca
* Potrivit DEX, ediţia, revizuită şi adăugită - 2009.

un parc uriaş, mai mult sau mai puţin exotic. Străbătută de un labirint de alei cu multe bănci, o altă mărturie a spiritului tihnit al elveţianului, obişnuit să ofere oaze ale odihnei şi reculegerii oriunde este posibil. Intrare liberă. Ceea ce merită amintit este Victoria Regia, nufărul Amazonului. Reprezentant de cinste al uriaşului fluviu din America de Sud, uriaşul nufăr, cu frunza ce măsoară în diametru până la 2 metri, este o atracţie! Băştinaşii îi spun *yrupe,* adică „farfurie de apă", ea putând susţine un copil preşcolar fără să se scufunde. Este ca o plută vie, o tavă verde cu marginile ridicate, cu flori albe sau roz de mărimea unei verze. Faţa dorsală a acestei neobişnuite plante are foarte multe ramificaţii, ca nişte nervuri proeminente, pline cu aer, ceea ce o ajută să poată pluti la suprafaţa apei. Cartea lui Iov spune: „Priveşte liniştit minunile lui Dumnezeu..." (Iov 37:14 u.p.). Dumnezeu, adică „Hristos..., în care sunt ascunse toate comorile înţelepciunii şi ale ştiinţei". (Coloseni 2:2 u.p.,3)
Minunatului nostru Domn, care ne-a dăruit atâtea comori, să-I aducem recunoştinţa noastră, lauda noastră, atât în Sabat, cât şi în fiecare zi a vieţii noastre.

90 de

a

88-a

Aş vrea să-ţi mai povestesc ceva. Stând aici, în toată această perioadă şi în toată munca mea, nu am fost tentată să-i cer ceva doamnei. Am văzut obiecte frumoase, bijuterii valoroase. Nu m-a ispitit nimic. Şi totuşi, în ultima încăpere, aglomeratul birou de la parter, în praful şi mizeria de pe jos am găsit un inel. De lemn. Atât de mult mi-a plăcut! îmi spuneam raţională: „Verigheta ta de aur stă acasă în cutie. Nu porţi bijuterii, ce-ai găsit la acest inel?"
Doamna, în mod sigur nu mai ştia de existenţa lui. Nu era o valoare în sine.
Putea să fie pierdut. Sau, fără să-mi dau seama, l-aş fi putut aspira. Să îl cer? De ce? Ce să fac cu el? Toată ziua, gândul nu mi s-a dezlipit de la inel.
Seara, după cină, cu inima strânsă, i l-am arătat doamnei. L-a recunoscut entuziasmată, era un inel artizanal din lemn de măslin. Şi l-a pus pe deget. Mi-am înghiţit dezamăgirea, spălând farfuriile şi ceştile rămase de la cină. Sperasem totuşi că va spune că nu are nevoie de el. Mă consolam însă că am reuşit să renunţ la el. Ce mai, un inel ieftin de lemn.
Peste câteva zile, călcam rufe la etajul întâi. Nu mă mai gândeam la inel. Era duminică şi doamna era acasă. De dimineaţă s-a frământat cu o problemă şi mi-a cerut să mă rog pentru ea. Acum o auzeam urcând. Credeam că merge sus, dar s-a oprit la primul cat, căutându-mă. Părea foarte emoţionată. S-a aşezat.

„Manuela, te-am rugat să te rogi şi Dumnezeu a răspuns. în ochii mei, aceasta este o minune, pentru că nu credeam să se mai poată rezolva. De aceea, ca să nu uiţi că ai un Dumnezeu al minunilor, vreau să-ţi dau inelul acesta din lemn de măslin. Când îl vei vedea, să-ţi aminteşti de această zi!" M-a îmbrăţişat şi mi-a pus inelul pe deget. Se potrivea perfect.

Acum era rândul meu să fiu emoţionată. Ce fel de Dumnezeu este acesta? Nici măcar n-aş fi îndrăznit să-L rog pentru un inel. Şi El S-a plecat spre dorinţa mea. Pentru El nu a fost prea neînsemnată!

Draga mea, mă opresc doar la relatarea simplă a faptelor. Ceea ce a însemnat pentru mine îţi poţi da cu uşurinţă seama. Dar aş vrea să te facă să te gândeşti la ceea ce însemnăm noi pentru acest Dumnezeu! Al minunilor!

90 de zile

MOL CL

89-a

„ r/e trebuie doi ani ca iă învăţăm iâ vorbim şi două învăţăm iă tăcem. jC.meât uăzeci ca iă

Mâine se încheie şederea mea aici. Bagajele stau risipite peste tot în cameră. Camera întunecoasă, care la început nu mi-a fost dragă, dar acum mi-e atât de familiară, e plină. Abia am pe unde călca. Din cauza haosului ce domneşte, nu ştiu de ce să mă apuc. Pensule, cartoane, cărţi, frunze presate, culori, poze, acuarele. De asemenea, hainele mele, încălţările, câteva mici cadouri... Cum le voi împacheta pe toate?

E seară. Ziua se odihneşte, împletind murmurul domol al crengilor din bradul din spatele casei cu liniştea şi ordinea din cameră. Sunt gata de plecare. Nu a rămas decât sfoara cu mănunchiurile de mentă înşirate pe ea, legănându-se în aerul cald din încăpere...

Până vine doamna cu Boris, o să mai dau o raită prin împrejurimi. Nu prin pădure, fiind deja întuneric. Am luat-o pe aleea ce duce spre oraş. De-acum ştiu câte intersecţii sunt. Copacul din colţul străzii, magazinul cu cele două tablouri pictate în ulei: o faleză înaltă cu o barcă trasă pe nisip şi un buchet de flori. Apoi urmează mica vitrină cu suveniruri, librăria. Staţia de tramvai, unde face bucla de întoarcere spre oraş, băncuţele. De-atâtea ori am stat seara pe câte una, lăsând în urmă o revistă *Adventist World,* împreună cu o rugă mută,

ca să fie luată de cineva doritor de adevăr. Iar dimineaţa, alergam să verific dacă mai e sau a fost luată. întotdeauna găseam banca goală.

Toate acestea vor deveni amintiri.

Mă întorc. In dreptul restaurantelor miroase îmbietor. Ferestrele caselor sunt luminate. Descui. Scările din lemn scârţâie. Aprind luminile în toate camerele. Peste tot e curat. Multe lucruri vor rămâne aşa cum le-am aşezat eu. Mica Biblie în limba cehă, pe care am pus-o pe măsuţa de lângă lampadarul din lemn de nuc. Tablourile cu bunicul lui Jan, un bărbat cu alură sobră, plin de demnitatea poziţiei ocupate în stat. Iată şi urna. Aranjez în treacăt florile din vază. Mai urc un etaj. Pornesc radioul, dar nu am răbdare să ascult nimic. Aştept în tăcere.

90 de ziL

a

90-a

rea

De dimineaţă, am aruncat o ultimă privire spre locul meu de strajă, am fost pe cărarea ninsă cu frunze. Ele cad, tot mai multe, desprinse de acelaşi vânt de toamnă târzie. Plec. O ultimă privire spre lac. Spre casă. Boris latră trist, intuind parcă despărţirea. Plec.

Microbuzul rulează monoton pe autostradă. Peisaje simetrice, ordonate, se înfăşoară sul la orizont. Mă bucur că le las în urmă. In jurul meu, femeile povestesc despre „babele şi moşii" lor, râd şi glumesc cu şoferul. Am citit din Biblie şi din cartea lui Frankl. Iar din „straja dimineţii", despre Avraam. Din nou mi s-a întărit convingerea că Dumnezeu e interesat de „produsul final" - caracterul nostru. Noi dorim să facem în viaţă lucruri pline de sens, care să înaripeze năzuinţele noastre. Dar experienţa şi studiul biografiilor Scripturii mi-am dat această certitudine: caracterul nostru trebuie să fie format şi pregătit pentru veşnicie. în acest sens, El îngăduie în viaţa copiilor Săi multe pauze aride, când nu-L ai decât pe El. Dar am mai scris despre asta. Mă rog şi sunt gata să fac tot ceea ce El doreşte, să merg oriunde El vrea.
Norii au forme fantastice şi strălucesc maiestuos pe cer. Portocaliul toamnei e atât de frumos! Soarele e spre apus. A fost o zi strălucitoare de toamnă. Torţele aprinse ale copacilor defilează prin faţa ochilor mei. Câmpul pare muiat în miere. Soarele toarnă lumina

apusului peste întregul peisaj. Curând va fi întuneric. Dar acum, încă totul străluceşte într-o lumină roz-poitocalie. Mă bucur că Dumnezeu îmi mângâie sufletul cu razele Sale delicate. îmi amintesc de soarele la apus, văzut în Ungaria. Eram atunci în Loganul ce gonea spre Germania. Acum mă întorc. Tot pe un apus de soare. Atunci era iulie, acum e noiembrie. Simt cum bunătatea Celui Infinit mă atinge. Lumina îmi mângâie faţa. Ochii mi se odihnesc pe siluetele golaşe ale copacilor, fiecare cu un desen aparte. în veselia ce mă înconjoară, aş plânge, dar nu o fac. Ce-mi rezervă viitorul? între cele două apusuri, între Ungaria şi Germania (unde ne aflăm acum), am luat o decizie.
E încă lumină, dar soarele a căzut după orizont. A mai rămas câte o linie roşie suspendată pe câte un vârf de stâlp sau acoperiş. E amurg de zi, de capitol.
Ai aşteptat atât de mult marea zi a plecării. Bâzâitul constant al motorului microbuzului înghite kilometru după kilometru. Ajungi în ţară şi te apropii de ultima staţie. Oboseală. Ai intrat în oraş. E acelaşi, dar parcă nu e acelaşi. Te aşteptai să fii copleşită de bucurie. Dar nu e aşa. Sentimentele sunt cumva împărţite. Te gândeşti şi la ce ai lăsat în urmă. Parcă oraşul tău nu mai reprezintă totul.
Acasă. Frig. Dârdâi de oboseală şi de frig. Vezi tabloul din bucătărie, pe care atâta ţi l-ai dorit. între timp, ai uitat de el. Revezi „colţurile" tale. Ai trăit atâta vreme fără ele. Parcă un văl de înstrăinare s-a aşezat pe tot. Şi pe sufletul tău. Suferinţa exilului a lăsat brazde adânci în tine. Eşti şi nu mai eşti tu, e casa ta şi nu mai e casa ta. Te întrebi, care eşti tu şi care e casa ta. Te dezbraci cu gesturi mecanice şi te vâri sub plapumă, doar-doar te vei încălzi. Iei Biblia în braţe. De atâtea ori ai adormit strângând-o la piept. De atâtea ori lacrimile tale s-au uscat pe filele ei. Ea, a rămas Biblia ta. Aceeaşi, neschimbată. Acolo îţi găseşti ancora. Descoperi că, de fapt, în tot acest peregrinaj „n-ai fost fără ajutor şi îngerul, care este înaintea Feţei Lui, te-a

mântuit; El însuşi te-a răscumpărat, în dragostea şi îndurarea Lui, şi necurmat te-a sprijinit şi te-a purtat în zilele din vechime". (Isaia 63:9)
Descoperi, de fapt, că lucruri care aveau atâta semnificaţie înainte acum nu mai au. Ai putut trăi fără ele. Haine după care ai tânjit (aveai în valiza ta doar câteva obiecte vestimentare şi câteva cărţi), suferind că nu poţi purta pantofii cutare sau frumosul costum drag ţie, ci doar

două, trei bluze devenite deja anoste, nu te mai încântă la fel de mult. Priveşti mănuşile din piele fină la care te gândeai acolo, de fiecare dată când ţi-era frig. Acum sunt doar nişte mănuşi banale. Cărţile pe care voiai să le răsfoieşti, iată că s-a putut şi fără ele.
Trebuie să-ţi potriveşti pasul cu ritmul vieţii de acasă. E straniu, eşti acasă şi totuşi te simţi stingher. Viaţa ta încă pulsează după programul avut acolo, departe.
Tu, fetiţa mea dragă, eşti la şcoală.
Casa e pustie. Asculţi zgomotele venite de la vecini şi îţi par stridente. Te-ai dezobişnuit de ele.
Telefonul tace. îţi aminteşti de câte ori doreai, acolo, departe, să primeşti un semn, un mesaj de la cineva cunoscut din ţară. Şi iată că tace şi aici.
Vălul înstrăinării e prezent peste tot. Din nou te întorci la Biblie. Ţi-a devenit atât de dragă. De câte ori te-ai pus pe genunchi, nemai-ştiind ce să-I spui Lui, doar răsfoind Cartea, şi atunci îţi vorbea El. Şi uitai să te mai ridici. Erai doar cu El. Şi era bine.
Surprinsă, realizezi că şi El a fost cu tine în exil. Singurul.
De fapt, omul, din cauza păcatului, oricâte relaţii ar avea, familie, prieteni etc, rămâne un mare *singur*. Doar El poate astâmpăra doruri, singurătăţi, înstrăinări.
Viaţa noastră = urme pe nisip. Dar alături de El, viaţa noastră duce spre casă.
Adevărata casă.
Restul e exil.

n toc de încke

iepe...
Şi inima-mi sare de bucurie.
îmi amintesc de zilele acelea bune de demult,
Când mama îmi spunea că viaţa e o poveste.
îmi amintesc de prima mea rochiţă,
De prima zi de şcoală,
De fiecare zi de primăvară
Şi vai, aroma de mâncare...
Şi-mi amintesc de toate acestea,
Cu mama lângă mine.
Mă gândesc puţin cu groază
Că trebuie să-mi găsesc un drum în viaţă,
Departe de mirosul pâinii calde,
Parfumat cu dragoste de mamă.
Dar gândurile astea sunt deşarte!
Când mă voi lovi şi eu de viaţă,
Şi... poate voi dori şi eu să plâng singură,
Atunci voi auzi o bătaie în uşă
Şi cineva-mi va spune că am nevoie de o îmbrăţişare!
Mulţumesc, Doamne, că ai inventat mamele!!
(Oetina ,
ă, 8 martie 201 f
[redacted]